

ТТК БАНКА АД - СКОПЈЕ

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
И
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА
ГОДИНАТА КОЈА ЗАВРШУВА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2022 ГОДИНА
(според Методологија на НБРСМ)**

Скопје, март 2023 година

СОДРЖИНА	Страна
Извештај на независниот ревизор	1-2
Биланс на успех	3
Извештај за сеопфатна добивка	4
Биланс на состојба	5-6
Извештај за промените во капиталот и резервите	7-10
Извештај за паричниот тек	11-13
Белешки кон финансиските извештаи	14-164
Додатоци	
Додаток 1- Законска обврска за составување на годишна сметка и годишен извештај за работење	
Додаток 2- Годишна сметка	
Додаток 3- Годишен Извештај за работење	

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР ДО АКЦИОНЕРИТЕ НА ТТК БАНКА АД - Скопје

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на ТТК БАНКА АД – Скопје (Банката), кои што го вклучуваат Извештајот за финансиска состојба заклучно со 31 декември 2022 година, како и Билансот на успех, Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за промени во главнината и Извештајот за парични текови за годината која завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Банката е одговорно за подготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Одлуката за Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи издадена од страна на Народната банка на Република Северна Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи, врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и Меѓународните стандарди за ревизија прифатени и објавени во Службен Весник на Република Македонија (79/2010). Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Банката за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околноста, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Банката. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи. Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжува)
ДО
АКЦИОНЕРИТЕ НА
ТТК БАНКА АД - Скопје**

Мислење

Според нашето мислење, наведените финансиски извештаи ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на ТТК БАНКА АД Скопје на 31 декември 2022 година, како и нејзината финансиска успешност и нејзините парични текови за годината која што завршува тогаш, во согласност со Одлуката за Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи издадена од страна на Народната банка на Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулативни барања

Раководството на Банката е исто така одговорно за подготвување на годишниот извештај за работата во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работата е конзистентен со годишната сметка и финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2022 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работата е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работата се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи.

Годишниот извештај за работата е конзистентен од сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на ТТК БАНКА АД Скопје за годината која завршува на 31 декември 2022 година.

Скопје, 2 март 2023 година

Овластен ревизор

Милена Јованова Димоска

Управител и Овластен ревизор

Антонио Велјанов

**Биланс на успех
за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022**

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Приходи од камата	292.553	306.471
Расходи за камата	(43.478)	(49.013)
Нето-приходи/(расходи) од камата	249.075	257.458
Приходи од провизии и надомести	248.340	225.984
Расходи за провизии и надомести	(49.207)	(31.934)
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	199.133	194.050
Нето-приходи од тргување	(917)	5.358
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	277	1.226
Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики	14.066	11.087
Останати приходи од дејноста	60.715	30.895
Удел во добивката на придружените друштва	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа	(66.132)	(102.755)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	(14.070)	(406)
Трошоци за вработените	(183.415)	(169.239)
Амортизација	(23.306)	(23.251)
Останати расходи од дејноста	(167.843)	(153.394)
Удел во загубата на придружените друштва	-	-
Добивка/(загуба) пред оданочување	67.583	51.029
Данок на добивка	(6.728)	(6.425)
Добивка/(загуба) за финансиската година од непрекинато работење	60.855	44.604
Добивка/(Загуба) од група на средства и обврски кои се чуваат за продажба*	-	-
Добивка/(загуба) за финансиската година	60.855	44.604
Добивка/(загуба) за финансиската година, којашто им припаѓа на*:		
акционерите на банката	-	-
неконтролираното учество	-	-
Заработка по акција:		
основна заработка по акција (во денари)	67	49
разводната заработка по акција (во денари)	-	-

* само за консолидираните финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на ден 28.02.2023 година и истите се потпишани од страна на:

Андромаха Стефаноска
Директор на Дирекција за
Сметководство
Број на лиценца - 0100671

Наталија Алексова
Член на Управен одбор

Драгољуб Арсовски
Претседател на Управен
одбор

**Извештај за сеопфатна добивка
за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022**

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Добивка/(загуба) за финансиската година	60.855	44.604
Останати добивки/(загуби) во периодот (пред оданочување) Останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех (пред оданочување)		
Ревалоризациска резерва за сопственички средства расположливи за продажба		
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на сопственичките средства расположливи за продажба	200	210
- реализирани нето-добивки/(загуби) од сопственичките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Останати резерви	-	-
Промена во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	-	-
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	200	210
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех (пред оданочување)		
Ревалоризациска резерва за должнички средства расположливи за продажба		
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на должничките средства расположливи за продажба	-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од должничките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Билансот на успех	-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-
Ревалоризациска резерва за преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања		
- ревалоризациска резерва признаена во текот на годината	-	-
- намалување на ревалоризациската резерва, рекласификувано во Билансот на успех	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови		
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови	-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од инструментите за заштита од ризикот од паричните текови, рекласификувани во Билансот на успех	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење		
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од инструментите за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех	200	210
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот		
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	61.055	44.814
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година, којашто им припаѓа на*:		
акционерите на банката	-	-
неконтролираното учество	-	-

* само за консолидираните финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на ден 28.02.2023 година и истите се потпишани од страна на:

Андромахја Стефаноска
Директор на Дирекција за
Сметководство
Број на лиценца - 0100671

Наталија Алексова
Член на Управен одбор

Драгољуб Арсовски
Претседател на Управен
одбор

Биланс на состојба
на ден 31.12.2022**

Белешка	во илјади денари		
	тековна година 31.12.2022	претходна година 31.12.2021	претходна година*** 01.01.2021
Актива			
Парични средства и парични еквиваленти	18	2.186.630	2.078.910
Средства за тргување	19	22.332	32.727
Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определни како такви при почетното признавање	20	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-
Кредити на и побарувања од банки	22,1	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	22,2	4.807.392	4.940.190
Вложувања во хартии од вредност	23	1.264.813	1.561.645
Вложувања во придружени друштва (сметководствено се евидентираат според „методот на главнина“)	24	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	30,1	-	3.421
Останати побарувања	25	208.352	190.250
Зложени средства	26	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	27	31.866	93.466
Нематеријални средства	28	10.993	13.673
Недвижности и опрема	29	204.556	236.601
Одложени даночни средства	30,2	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	31	-	-
Вкупна актива		8.736.934	9.150.883
Обврски			
Обврски за тргување	32	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех определни како такви при почетното признавање	33	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-
Депозити на банки	34,1	102	12
Депозити на други комитенти	34,2	7.147.070	7.697.799
Издадени должнички хартии од вредност	35	-	-
Обврски по кредити	36	187.659	96.318
Субординирани обврски	37	187.599	188.007
Посебна резерва и резервирања	38	8.697	6.186
Обврски за данок на добивка (тековен)	30,1	916	-
Одложени даночни обврски	30,2	-	-
Останати обврски	39	89.639	81.209
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	31	-	-
Вкупно обврски		7.621.682	8.069.531

Биланс на состојба
на ден 31.12.2021 (продолжува)**

Белешка	во илјади денари		
	тековна година 31.12.2022	претходна година 31.12.2021	претходна година*** 01.01.2021
Капитал и резерви			
Запишан капитал	40 907.888	907.888	
Премии од акции	127	127	
Сопствени акции	-	-	
Други сопственички инструменти	-	-	
Ревалоризациски резерви	64	(136)	
Останати резерви	130.440	127.599	
Задржана добивка/(Акумулирана загуба)	76.733	45.874	
Вкупно капитал и резерви кои припаѓаат на акционерите на банката	1.115.252	1.081.352	
Неконтролирано учество*	-	-	
Вкупно капитал и резерви	1.115.252	1.081.352	
Вкупно обврски и капитал и резерви	8.736.934	9.150.883	
Потенцијални обврски	42 527.843	447.613	
Потенцијални средства	42 -	-	

* само за консолидираните финансиски извештаи

** овој извештај е познат и како „Извештај за финансиската состојба“

*** оваа колона се пополнува само доколку банката: ретроактивно применува сметководствена политика, прави ретроактивна корекција на грешка или прави ретроактивна рекласификација на ставки од финансиските извештаи.

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на ден 28.02.2023 година и истите се потпишани од страна на:

Андромахја Стефаноска
Директор на Дирекција
за Сметководство
Број на лиценца -
0100671

Наталија Алексова
Член на Управен одбор

Драгољуб Арсовски
Претседател на Управен
одбор

**Извештај за промените во капиталот и резервите
за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022**

Запишан капитал	Капитал			Ревалоризациски резерви					Останати резерви			Задржана добивка		Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на банката	Неконтролирано учество*	Вкупно капитал и резерви		
	Преми и од акции	(Сопствени акции)	Други сопственички инструменти	Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерва за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлив а за распределба на акционерите	Ограниче на за распределба на акционерите				(Акумулиран и загуби)	
во илјади денари																		
На 1 јануари 2021 година (претходна година)	907.888	127	-	-	(473)	127	-	-	-	65.179	-	53.499	91.404	496	-	1.118.248	-	1.118.248
Корекции на почетната состојба																		
На 1 јануари 2021 година (претходна година), коригирано	907.888	127	-	-	(473)	127	-	-	-	65.179	-	53.499	91.404	496	-	1.118.248	-	1.118.248
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година																		
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44.604	-	-	44.604	-	44.604
Останати добивки/(загуби) во периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
должнички инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- нерелизирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
сopственички инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- нерелизирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	210	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одрожени даночни (средства)обврски признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) коишто не се прикажуваат во Билансот на успех (наведете детално)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ревалоризациска резерва за преземени средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно нерелизирани добивки/(загуби) признаени во капиталот и резервите																		
Вкупно сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	210	-	-	-	-	-	-	-	44.604	-	-	44.814	-	44.814

**Извештај за промените во капиталот и резервите
за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022 (продолжува)**

во илјади денари

Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите:
Издадени акции во текот на периодот
Издвојување за законска резерва
Издвојување за останати резерви
Дивиденди
Откуп на сопствени акции
Нераспределена добивка
Продадени сопствени акции
Други промени во капиталот и резервите (наведете детално)
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите
На 31 декември 2021 (претходна година)/ 1 јануари 2022 (тековна година)
Корекции на почетната состојба
На 1 јануари 2022 година (тековна година), коригирано

	Капитал			Ревалоризациски резерви					Останати резерви			Задржана добивка		(Акумулирани загуби)	Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на банката	Неконтролирано учество*	Вкупно капитал и резерви	
	Запишан капитал	Прими и од акции	(Сопствен и акции)	Други сопственички и инструменти	Ревалоризациска резерва за средства расположливи и за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерва за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите					Ограничеба на акционерите
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	8.920	-	-	-	(8.920)	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(81.710)	-	-	(81.710)	-	-	(81.710)
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	8.920	-	-	-	(90.630)	-	-	(81.710)	-	(81.710)
	907.888	127	-	-	(263)	127	-	-	74.099	-	53.499	45.378	496	-	1.081.352	-	1.081.352	
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	907.888	127	-	-	(263)	127	-	-	74.099	-	53.499	45.378	496	-	1.081.352	-	1.081.352	

**Извештај за промените во капиталот и резервите
за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022 (продолжува)**

	Капитал				Ревалоризациски резерви				Останати резерви			Задржана добивка		Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на банката	Неконтролирано учество*	Вкупно капитал и резерви	
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствен и акции)	Други сопственички инструменти	Ревалоризациска резерва за средства расположливи и за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерва за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите				Ограничена за распределба на акционерите
<i>во илјади денари</i>																	
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година																	
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60.855	-	-	60.855	60.855
Останати добивки/(загуби) во периодот																	
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба																	
<i>должнички инструменти</i>																	
- нереализирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>сопственички инструменти</i>																	
- нереализирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	200	200
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни (средства)/обврски признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) коишто не се прикажуваат во Билансот на успех (наведете детално)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ревалоризациска резерва за преземени средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно нереализирани добивки/(загуби) признаени во капиталот и резервите																	
Вкупно сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	200	-	-	-	-	-	-	-	60.855	-	-	61.055	61.055

**Извештај за промените во капиталот и резервите
за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022 (продолжува)**

во илјади денари

**Трансакции со акционерите,
признаени во капиталот и
резервите:**
Издадени акции во текот на
периодот
Издвојување за законска резерва
Издвојување за останати резерви
Дивиденди
Откуп на сопствени акции
Продадени сопствени акции
Прекнижување
Задржана добивка од продажба на
сопственички ХВ евидентирани по
сеопфатна добивка
**Трансакции со акционерите,
признаени во капиталот и
резервите**
На 31.12.2022 (тековна
година)

	Капитал				Ревалоризациски резерви				Останати резерви			Задржана добивка		(Акумулирани загуби)	Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на банката	Неконтролирано учество*	Вкупно капитал и резерви
	Запишан капитал	Преми и од акции	(Сопствен и акции)	Други сопствени инструменти	Ревалоризациска резерва за средства расположливи и за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерва за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работство	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите				
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издадени акции во текот на периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издвојување за законска резерва	-	-	-	-	-	-	-	-	2.842	-	-	-	(2.842)	-	-	-	-
Издвојување за останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(41.763)	-	-	-	(41.763)
Продадени сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Прекнижување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(773)	773	-	-	-
Задржана добивка од продажба на сопственички ХВ евидентирани по сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14.608	-	-	14.608
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	2.842	-	-	-	(45.378)	15.381	-	-	(27.155)
На 31.12.2022 (тековна година)	907.888	127	-	-	(63)	127	-	-	76.941	-	53.499	60.855	15.878	-	-	-	1.115.252

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на ден 28.02.2023 година и истите се потпишани од страна на:

**Андромахја
Стефаноска**

Директор на Дирекција
за Сметководство
Број на лиценца -
0100671

Наталија Алексова

Член на Управен одбор

Драгољуб Арсовски

Претседател на Управен
одбор

Извештај за паричниот тек
за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 31.12.2022	претходна година 31.12.2021
Паричен тек од основната дејност		
Добивка/(загуба) пред оданочувањето	67.583	51.029
Коригирана за:		
Неконтролирано учество, вклучено во консолидираниот биланс на успех*	-	-
Амортизацијата на:		
нематеријални средства	3.772	3.590
недвижности и опрема	19.534	19.662
Капиталната добивка од:		
продажба на нематеријални средства	-	-
продажба на недвижности и опрема	(7.152)	(157)
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	(36.092)	(17.462)
Капиталната загуба од:		
продажба на нематеријални средства	-	-
продажба на недвижности и опрема	-	-
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
Приходи од камата	(292.553)	(306.471)
Расходи за камата	43.478	49.013
Нето-приходи од тргување	1.800	(5.128)
Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа		
дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва ослободена исправка на вредноста и посебна резерва	141.543	146.476
	(75.411)	(43.721)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа		
дополнителни загуби поради оштетување ослободени загуби поради оштетување	14.070	406
Резервирања		
дополнителни резервирања	2.414	3.171
ослободени резервирања	(554)	(2.459)
Приходи од дивиденди	(2.081)	(1.067)
Удел во добивката/(загубата) на придружените друштва		
Останати корекции	14.799	338
Наплатени камати	305.914	326.744
Платени камати	(43.963)	(49.168)
Добивка од дејноста пред промените во деловната актива	157.101	174.796

ТТК БАНКА АД – СКОПЈЕ
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Извештај за паричниот тек
за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022 (продолжува)

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 31.12.2022	претходна година 31.12.2021
<i>(Зголемување)/намалување на деловната актива:</i>		
Средства за тргување	8.595	(22.565)
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	(3.214)	(6.001)
Кредити на и побарувања од други комитенти	32.001	176.336
Заложени средства	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	98.660	98.737
Задолжителна резерва во странска валута	(69.211)	(13.723)
Задолжителен депозит кај НБРСМ според посебни прописи	-	-
Останати побарувања	(11.057)	(19.167)
Одложени даночни средства	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
<i>Зголемување/(намалување) на деловните обврски:</i>		
Обврски за тргување	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	90	(30.843)
Депозити на други комитенти	(550.249)	478.170
Останати обврски	97.430	(63.818)
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	-	-
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочувањето	(239.854)	771.922
(Платен)/поврат на данок на добивка	(2.391)	(7.672)
Нето паричен тек од основната дејност	(242.245)	764.250
Паричен тек од инвестициската дејност		
(Вложувања во хартии од вредност)	296.832	(328.463)
Приливи од продажбата на вложувањата во хартии од вредност	-	-
(Одливи за вложувањата во подружници и придружени друштва)	-	-
Приливи од продажбата на вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
(Набавка на нематеријални средства)	(1.093)	(1.000)
Приливи од продажбата на нематеријалните средства	-	-
(Набавка на недвижности и опрема)	19.662	(56.086)
Приливи од продажбата на недвижностите и опремата	-	-
(Одливи за нетековните средства кои се чуваат за продажба)	-	-
Приливи од нетековните средства кои се чуваат за продажба	-	-
(Останати одливи од инвестициската дејност)	-	-
Останати приливи од инвестициската дејност	2.081	1.067
Нето паричен тек од инвестициската дејност	317.482	(384.482)

**Извештај за паричниот тек
за периодот од 01.01.2022 до 31.12.2022
(продолжува)**

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 31.12.2022	претходна година 31.12.2021
Паричен тек од финансирањето		
(Отплата на издадените должнички хартии од вредност)	-	-
Приливи од издадените должнички хартии од вредност	-	-
(Отплата на обврските по кредити)	(66.176)	(81.542)
Зголемување на обврските по кредити	68.521	41.497
(Отплата на издадените субординирани обврски)	(408)	(227)
Приливи од издадените субординирани обврски	-	-
Приливи од издадените акции/сопственички инструменти во текот на периодот	-	-
(Откуп на сопствени акции)	-	-
Продадени сопствени акции	-	-
(Платени дивиденди)	(41.763)	(81.710)
(Останати одливи од финансирањето)	-	-
Останати приливи од финансирањето	-	-
Нето паричен тек од финансирањето	(39.826)	(121.982)
Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти	(105)	(108)
Ефект од курсните разлики на паричните средства и паричните еквиваленти	(11)	(16)
Нето-зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти	35.295	257.662
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари	1.832.596	1.574.934
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	1.867.891	1.832.596

* само за консолидираните финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на ден 28.02.2023 година и истите се потпишани од страна на:

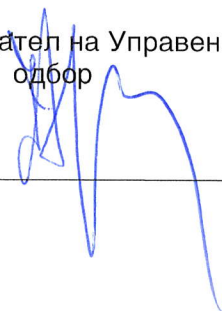
Андромахја Стефаноска
Директор на Дирекција
за Сметководство
Број на лиценца -
0100671

Наталија Алексова
Член на Управен одбор

Драгољуб Арсовски
Претседател на Управен
одбор

Вовед

а) Општи информации

ТТК БАНКА АД Скопје (во понатамошниот текст „Банката“) е акционерско друштво основано во Република Северна Македонија. Адресата на нејзиното регистрирано седиште е: ул. „Народен Фронт“ бр. 19а, Скопје, Република Северна Македонија.

Позначајни активности што ги извршува Банката се следните:

- прибирање депозити и други повратни извори на средства;
- кредитирање во земјата;
- издавање и администрирање платежни средства (парични картички, мениџи);
- менувачки работи;
- платен промет во земјата и странство, вклучувајќи купопродажба на девизи;
- брз трансфер на пари;
- издавање платежни гаранции и други форми на обезбедување;
- тргување со девизни средства;
- тргување со хартии од вредност;
- застапување во осигурувањето;
- обработка и анализа на информации за кредитната способност на правни лица;
- тргување со инструменти на пазарот на пари.

Акциите на Банката котираат на официјалниот пазар на Македонската берза за хартии од вредност на пазарот на акционерски друштва со посебни обврски за известување под ИСИН код број МКТТКС101012.

Вкупниот број вработени во Банката заклучно со 31 декември 2022 година изнесува 240 (2021 година: 237) вработени.

Неревидираните финансиски извештаи на Банката се одобрени од страна на Надзорниот одбор на 28 февруари 2023 година.

б) Основа за изготвување на финансиските извештаи

Банката ја води нејзината сметководствена евиденција и ги составува нејзините финансиски извештаи во согласност со Законот за банките и подзаконската регулатива пропишана од страна на Народната банка на Република Северна Македонија („НБРСМ“), Законот за трговски друштва и Правилникот за водење на сметководството.

б) Основа за изготвување на финансиските извештаи (продолжува)

Податоците во приложените финансиски извештаи на Банката се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва („Службен весник на РМ“ бр.28/04, 84/05, 71/06, 25/07, 87/08, 17/09, 23/09, 42/10, 48/10, 8/11, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15, 6/16, 30/16 и 61/16, 64/18, 120/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.290/20, бр.215/21), Законот за банки („Службен весник на РМ“ бр. 67/07, 90/09, 67/10, 26/13, 15/15, 153/15 190/16, 7/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.101/19, бр.122/21), подзаконската регулатива пропишана од страна на Народна банка на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст „НБРСМ“), како и во согласност со Одлуката за Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи (во понатамошниот текст „Методологија“)¹. и Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките („Службен весник на РМ“ бр. 83/17 и 149/18)², пропишани од страна на НБРСМ.

Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади македонски денари (МКД).

Презентација на финансиските извештаи

Придружните финансиски извештаи на Банката се прикажани во согласност со формата и содржината на билансните шеми објавени во Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките („Службен весник на РМ бр.83/17 и 149/18“).

Известувачка валута во којашто се прикажани овие финансиски извештаи е функционалната валута (македонски денар – МКД).

Онаму каде што е неопходно, презентацијата на споредбените податоци е приспособена во согласност промените во презентацијата во тековната година.

в) Значајни сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики коишто се користени при подготовка на овие финансиски извештаи. Утврдувањето на сметководствените политики на Банката се заснова на признаени, познати и практични искуства, на одредбите на Одлуката за Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи, Одлуката за сметковниот план за банките, Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките и останатите законски прописи. Овие политики се конзистентно применети за сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

¹ Советот на НБРМ донесе Одлука за методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи, со почеток на примена од 01.01.2018 година (Сл.весник на Република Македонија бр. 83/17 од 22.06.2017г.)

² Советот на НБРМ донесе Одлука за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките и белешките кон тие извештаи, со почеток на примена од 01.01.2018 година (Сл.весник на Република Македонија бр. 83/17 од 22.06.2017 г.)

в) Значајни сметководствени политики (продолжува)

Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви на Народна банка на Република Северна Македонија што важат на денот на нивното настанување.

Трансакција во странска валута е трансакција којашто гласи на странска валута или може да се претвори во странска валута.

Средствата и обврските што гласат во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви коишто важат на денот на составувањето на Билансот на состојба, додека, пак, сите позитивни и негативни курсни разлики што произлегуваат од претворањето на износите во странска валута се вклучени во Билансот на успех во периодот кога тие настануваат. Средните девизни курсеви што беа применети за прикажување на позициите на Билансот на состојба деноминирани во странска валута се следните:

	<u>31 декември 2022</u>	<u>31 декември 2021</u>
1 ЕУР	61.4932 денари	61.6270 денари
1 УСД	57.6535 денари	54.3736 денари
1 ЦХФ	62.4487 денари	59.4683 денари

Пребивање (нетирање)

Финансиските средства и обврски се пребиваат, а разликата се признава во Билансот на состојба, само во случаи кога нетирањето на признаените износи е законски дозволено, понатаму, кога постои намера исплатата да се изврши на нето-основа, како и во случај на истовремена реализација на средството и исполнување на обврската.

Приходи и расходи по камати

Приходите и расходите по камати се признаени во Билансот на успех за сите каматоносни финансиски средства и обврски според амортизирана набавна вредност со примена на методата на ефективна каматна стапка. Методот на ефективна каматна стапка е метод за пресметка на амортизирана набавна вредност на финансиските средства или финансиските обврски преку алокација на приходите од камата и расходите за камата во соодветниот период.

Ефективна каматна стапка е стапка со чијашто примена сегашната вредност на сите идни парични приливи се изедначува со сегашната вредност на сите идни парични одливи, во текот на очекуваниот век на финансискиот инструмент.

Приходите и расходите од камата се пресметани и наплатени во согласност со законските прописи на Република Северна Македонија, или со договор помеѓу доверителот и должникот. Пресметаните, а недоспеани камати временски се разграничуваат. Исправка на истите се прави кога наплатата на пресметаните камати е сомнителна и спорна.

в) Значајни сметководствени политики (продолжува)

Приходи од надомести и провизии

Провизиите и надоместоците, со исклучок на надоместоците за одобрување на кредити, главно се признаваат на пресметковна основа во периодот кога се врши услугата. Останатите надоместоци за одобрување на кредити се разграничуваат и амортизираат за времетраењето на кредитот со примена на методот на ефективна каматна стапка и истите се признаваат како приходи од камата.

Приходи и расходи од курсни разлики

Нето-приходите и расходите од курсни разлики вклучуваат реализирани и нереализирани курсни разлики коишто произлегуваат од порамнување на трансакциите во странска валута, како и од вреднување на средствата и обврските во странска валута се вклучени во Билансот на успех во периодот кога тие настануваат.

Преземените и потенцијалните обврски деноминирани во странска валута се пресметани во денари со примена на официјалните девизни курсеви кои важат на датумот на Билансот на состојба.

Приходи од дивиденди

Дивидендите се признаваат во Билансот на успех кога ќе се обезбеди правото за примање исплата. Дивидендите се прикажани како дел од нето-приходите од тргување или како останати приходи од дејноста во зависност од соодветната класификација на инструментот.

Нето приходи од тргување

Нето-приходите од тргување претставуваат реализирани и нереализирани промени во објективната вредност при последователно мерење, добивка или загуба при отуѓување, дивиденди, приходи и расходи од камати на средствата и обврските за тргување.

Нето-приходите од тргување се мерат според промената на објективната вредност на финансиските средства и обврски за тргување која претставува разлика помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност, на датумот на Билансот на состојба.

Финансиски средства

Банката ги признава финансиските средства и обврски во книгите, само доколку е една страна во договорните одредби на инструментот. Финансиските средства се признаваат и депривираат на датумот на тргување кога купувањето или продавањето на вложувањето е според договор чии што одредби бараат испорака на вложувањето во договорените временски рамки. Финансиските средства почетно се признаваат по фер вредност, што претставува трансакциска цена на инструментот. Класификацијата зависи од природата и намената на финансиските средства и се одредува во моментот на нивно почетно признавање. Класификацијата на финансиските средства се врши во зависност од бизнис моделот на банката и карактеристиките на договорените парични текови. Во Банката се утврдени три бизнис модели:

в) Значајни сметководствени политики (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

- Финансиски средства што се мерат по амортизирана набавна вредност (кредити и побарувања)
- Финансиски средства што се мерат по објективна вредност преку сеопфатна добивка и
- Финансиски средства што се мерат по објективна вредност преку билансот на успех (хартии од вредност чувани за тргување)

Класификацијата на финансиските средства Банката ги врши врз основа на:

- деловениот модел на Банката за управување со финансиските средства и
- карактеристиките на договорните парични текови на финансиското средство.

Оцената на деловниот модел ја врши раководството на Банката, при нивно почетно признавање, при што ги зема предвид сите релеватни и расположливи податоци за начинот на управување со финансиските инструменти.

Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех

Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање добивка од краткорочни флукуации во цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои краткорочен фактички облик на остварување на добивка. Во оваа категорија Банката ќе ги класифицира и оние финансиски средства што не го исполнуваат условот на СППИ заради што не може да се класифицираат ниту во категоријата на финансиски средства коишто се мерат по амортизирана набавна вредност, ниту во категорија на финансиски средства по објективна вредност преку сеопфатна добивка.

Оваа категорија финансиски средства се состои од хартии од вредност за тргување. Средствата чувани за тргување се евидентираат по објективна вредност преку билансот на успех. Почетно, овие средства се признаваат во билансот на состојба по објективна вредност. Трансакциските трошоци не се вклучуваат во износот по кој првично се мери инструментот. Тие се евидентираат веднаш во Билансот на успех во позиција “Приходи и расходи од провизија и надоместоци”. Добивките или загубите од последователното мерење се вклучуваат во позицијата “Нето-приходи од тргување”.

Финансиски средства што се чуваат до достасување

Финансиски средства што се чуваат до достасување се финансиските средства со фиксни или утврдливи плаќања, фиксни датуми на доспевање за наплата и за кои раководството на Банката има намера и способност да ги чува до нивно доспевање. Доколку Банката продаде значаен дел од финансиските средства што се чуваат до доспевање (кој не би бил нематеријален) пред нивно доспевање, целата категорија на овие средства би се прекласифицирала во финансиски средства расположливи за продажба.

в) Значајни сметководствени политики (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Сметководствената политика на Банката за финансиските средства што се чуваат до достасување се однесува на должнички финансиски средства кои што ги управува Банката со цел наплата на договорените парични текови и коишто во согласност со договорените услови на средството го исполнуваат условот на СППИ.

Овие хартии од вредност се прикажани во категорија – Финансиски средства евидентирани по амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка. Почетно овие средства се признаваат по нивната набавна вредност, којашто е еднаква на објективната вредност на дадениот надоместок за средството, зголемена за трансакциските трошоци кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството. Последователно, финансиските средства што се чуваат до достасување се мерат по амортизирана набавна вредност, со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Добивките и загубите реализирани при продажба или отпис на средството се евидентираат преку Билансот на успех како останати приходи/расходи.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиските средства расположливи за продажба, се средства што се определени како расположливи за продажба и не се класифицирани како кредити и побарувања, финансиски средства коишто се чуваат до достасување или финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех.

Финансиските средства расположливи за продажба се средства што Банката ги држи со цел наплата на договорените парични текови и/или за продажба и коишто во согласност со договорените услови на средството го исполнуваат условот на СППИ (Банката очекува парични текови на одредени датуми „единствено врз основа на отплата на главница и камата“).

Прикажаното портфолио е составено од сопственички хартии од вредност во банки, финансиски институции и претпријатија врз кои Банката нема контрола. Овие средства почетно се признаваат според објективната вредност зголемена за трошоците на трансакциите, а последователно се мерат според објективна вредност, врз основа на пазарната вредност или ако не постои активен пазар врз основа на метод кој најдобро би ја определил објективната вредност на сопственичкиот инструмент. Нереализираните добивки или загуби од последователното мерење на финансиското средство што е расположливо за продажба се еднакви на разликата помеѓу амортизираната набавна вредност и објективната вредност на средството и се вклучуваат директно во капиталот во позицијата ревалоризациски резерви – “Разлики од вреднување на средствата расположливи за продажба”.

Приходите врз основа на камата, дивиденда, како и позитивните/негативните курсни разлики на финансиските средства што се расположливи за продажба се признаваат во билансот на успех за тековниот период.

Кај должничките хартии од вредност при депривирање кога средството ќе се продаде или достаса, кумулативната нереализирана добивка или загуба претходно признаена во капиталот се вклучува во нето-добивката или загубата за периодот во позицијата останати приходи/расходи.

в) Значајни сметководствени политики (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Кај сопственичките хартии од вредност при нивно депризнавање, Банката ќе ја прекнижи состојбата на сметката за ревалоризациски резерви на позицијата Акумулирана / Задржана добивка.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата ги вклучуваат сите побарувања коишто произлегуваат од трансакциите со клиенти и банки, како и оние коишто потекнуваат од банката, така и оние коишто се купени на секундарен пазар. Во согласност со сметководствената политика на Банката, кредитите и побарувањата се финансиски средства што го исполнуваат условот на СППИ тестот.

Тие се јавуваат кога Банката одобрува пари или услуги директно на комитентите без намера за размена на побарувањето т.е кога Банката станува странка на договорните одредби на инструментот. Почетно, кредитите и побарувањата се мерат по нивната објективна вредност, зголемена за трансакциските трошоци коишто се директно поврзани со стекнувањето или издавањето на финансиското средство. Последователно, кредитите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Оштетување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на билансирање, Банката проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиските средства или група на финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетувањето како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата ('случај на загуба') и дека тој случај на загуба влијае на предвидениот иден паричен тек на финансиските средства или на група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Критериуми што Банката ги користи при утврдување на постоењето на објективен доказ за загуба од оштетување вклучуваат:

- Непочитување на договорните обврски за плаќање на главницата или каматата.
- Потешкотии со паричните текови кај позајмувачот.
- Неисполнување на договорите или условите за кредитирање.
- Отпочнување на стечајна постапка.
- Намалување на вредноста на дадените гаранции-коллатерал.

в) Значајни сметководствени политики (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Банката врши проценка на постоењето на објективен доказ за оштетување на поединечна и групна основа за сите финансиски средства. Износот на загубата претставува разлика помеѓу евидентираните износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основ на кредитот), дисконтирани со примена на ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентираните износ на средството се намалува преку употреба на сметка за резервирање заради оштетување, со истовремено признавање на соодветениот расход поради оштетување во тековниот Биланс на успех.

Во случај на ненаплатливост на кредитот истиот се отпишува наспроти соодветното резервирање поради оштетување, Таквите кредити се отпишуваат откако ќе се завршат сите неопходни процедури и ќе се утврди износот на загубата. Последователните надоместувања за претходно отпишаните износи го намалуваат износот на резервирањето поради оштетување на кредитите во корист на тековните добивки.

Доколку последователно износот на загубата од оштетување се намали и намалувањето може објективно да се поврзе со настан кој се случува по признавањето на оштетувањето (како што е подобрување на кредитниот рејтинг на должникот) претходно признаената загуба од оштетување се намалува преку корекција на сметката за резервирањето. Износот на намалувањето се признава во корист на тековната добивка.

Банката за вложувањата во сопственички хартии од вредност не пресметува исправка на вредност.

Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања се однесуваат на земјиште, згради, опрема и други вредности добиени во замена за ненаплатени побарувања. Одредено средство се смета за преземено во моментот на стекнување правна основа за запишување на сопственоста.

На датумот на преземање, преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања се признаваат по почетната сметководствена вредност. Почетната сметководствена вредност е помалиот износ од проценетата вредност важечка на датумот на преземање и набавната вредност на преземеното средство. Набавната вредност на преземеното средство е вредноста наведена во актот донесен од страна на надлежен орган од кој произлегува правната основа за стекнување право на сопственост на Банката над преземеното средство.

На датумот на преземање на средството, Банката е должна во Билансот на состојба да прикаже оштетување од најмалку 20 % од почетната сметководствена вредност на преземеното средство.

Доколку износот на затворената исправка на вредноста/посебна резерва е поголем од оштетувањето од 20 %, Банката е должна да ја признае оваа разлика како ревалоризациска резерва на датумот на преземање на средството.

Најмалку еднаш во период од дванаесет месеци, Банката е должна да ја утврди проценетата вредност на преземените средства и во Билансот на успех да признае и прокнижи загуба за оштетување еднаква најмалку на поголемиот износ од:

- негативната разлика помеѓу проценетата вредност и нето-вредноста на преземеното средство и
- 20 % од нето-вредноста на преземеното средство.

в) Значајни сметководствени политики (продолжува)

Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања (продолжува)

Доколку Банката не успее да го продаде преземеното средство во рок од пет години по датумот на неговото преземање, должна е на крајот на петтата година, да ја сведе нето-вредноста на преземеното средство на нула.

Нематеријални средства

Нематеријално средство е немонетарно средство, без физичка содржина, коешто може самостојно да се идентификува. Нематеријалните средства вклучуваат капитализирани трошоци за развој, софтвери и други нематеријални средства, како права и лиценци кои се законски заштитени и кои не може да бидат одземени од овластениот сопственик без негова желба.

Почетно, нематеријалните средства се признаваат по нивната набавна вредност.

Последователно, тие се мерат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и за акумулираните загуби заради оштетување.

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со развојот или одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи контролирани од страната на Банката кои најверојатно ќе создадат економски користи коишто ќе ги надминат трошоците по една година се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерски софтвер коишто се признаваат како средства се амортизираат користејќи праволиниска метода во текот на период од десет години.

Останати нематеријални средства

Трошоците за стекнување права и лиценци се капитализираат и амортизираат користејќи праволиниска метода во текот на период од пет години.

Недвижности и опрема

Недвижностите и опремата се материјални вложувања за административни цели од кои се очекува да имаат користен век подолг од една година. Недвижностите и опремата се евидентирани по набавна вредност намалена за пресметаната амортизација и акумулираните загуби заради оштетување. Набавната вредност вклучува трошоци коишто директно се однесуваат на набавката на средството.

Амортизацијата се пресметува пропорционално со примена на законски пропишани стапки со цел алокација на набавната вредност на имотот, зградите и опремата во текот на нивниот проценет век на употреба. На инвестициите во тек не се пресметува амортизација сè до нивното ставање во употреба.

в) Значајни сметководствени политики (продолжува)

Недвижности и опрема (продолжува)

Во продолжение е даден проценетиот век на употреба на некои позначајни ставки:

Градежни објекти	40 години
Транспортни средства	4 години
Мебел и канцелариска опрема	5 до 10 години
Компјутерска опрема	4 години
Телекомуникациска опрема	4 години
Останата опрема	10 години

Корисниот век на употреба и метод на амортизација се проверува еднаш годишно, на секој датум на известување.

Последователните издатоци се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Банката поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери, во спротивно се признаваат како трошоци во Билансот на успех кога настануваат. Добивките или загубите остварени со отуѓување или ставање надвор од употреба на недвижностите и опремата се определуваат како разлика меѓу приливите од продажба и сметководствената вредност на средството и истите се признаваат во билансот на успех во позицијата “Останати приходи од дејноста”, или “Останати расходи од дејноста”.

Оштетување на нефинансиски средства

Средствата подложни на амортизација се проверуваат од можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени укажуваат дека евидентируваниот износ на средствата не може да се надомести.

Кога евидентируваниот износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето-продажната цена и употребната вредност на средствата.

Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти вклучуваат готовина и ностро сметки кои преставуваат депозити по видување и пласмани кај други банки и финансиски институции, износи кај НБРСМ и други финансиски средства како што се благajнички и други записи, како високо ликвидни средства кои доспеваат во рок од 3 месеци од датумот на стекнување.

За целите на изготвување на извештајот за паричен тек од паричните средства и парични еквиваленти се исклучува задолжителната резерва во девизи и ограничените депозити.

Паричните средства и паричните еквиваленти се евидентираат по амортизирана набавна вредност и таа вообичаено е еднаква со нивната номинална вредност.

в) Значајни сметководствени политики (продолжува)

Резервирање

Банката ја признава посебната резерва на датумот на биланс на состојба за судски спорови и останати побарувања, односно кога постои тековна обврска како резултат на настан од минатото за која пости веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а врз основа на направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на билансирање и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците што се очекува да се појават за подмирување на обврската.

Последователно, Банката го проценува износот на резервирањата на секој датум на билансот на состојба. Последователното зголемување/намалување на резервирањето се прикажува на нето-основа во билансот на успех, во позицијата “Останати расходи од дејноста/Останати приходи од дејноста”.

Надомести за вработените

Придонесите за здравствено, за пензиско и за социјално осигурување се плаќаат од страна на Банката во текот на годината според законските прописи. Ваквите придонеси се признаваат како трошок кога вработените извршуваат услуги.

Не постои дополнителна обврска во врска со пензиските планови. Во согласност со законските прописи и колективниот договор, Банката има обврска на своите вработени да им исплати отпремнина при пензионирање во висина на две просечни месечни плати. Отпремнините на вработените се евидентираат како трошок во билансот на успех во периодот во кој се исплаќаат. Банката нема извршено резервирања за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените, бидејќи овој износ не е од материјално значење за финансиските извештаи.

Тековен и одложен данок од добивка

Данокот од добивка се пресметува во согласност со законските одредби во Република Северна Македонија. Пресметката на месечната аконтација на данокот на добивка се плаќа однапред како што е определено од даночните органи.

Трошокот за данок од добивка претставува збир на тековниот и одложениот данок од добивка. Основица за пресметување на данокот од добивка по стапка од 10 % претставува финансискиот резултат искажан во Билансот на успех коригиран за непризнаени расходи и даночни ослободувања. Тековниот данок од добивка се пресметува и плаќа во согласност со македонскиот Закон за данок од добивка.

в) Значајни сметководствени политики (продолжува)

Тековен и одложен данок од добивка (продолжува)

Одложениот данок од добивка се евидентира во целост користејќи ја методата на обврска за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои тие се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот данок од добивка се користат тековните важечки стапки. Одложениот данок од добивка се товари или одобрува во Билансот на успех, освен доколку се однесува на ставки што директно го товарат или одобруваат капиталот и во тој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот. Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположива оданочлива добивка. Банката нема евидентирано одложени даночни средства или обврски со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година бидејќи не постојат временни разлики на овие датуми.

Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со содржината на договорениот аранжман. Сите финансиски обврски на Банката на датумите на известување се класифицирани како останати финансиски обврски по амортизирана набавна вредност и се состојат од депозити на банки и други комитенти, обврски по кредити и останати обврски.

Обврски по кредити

Обврските по кредити иницијално се признаваат по објективна вредност, што претставува примени приливи (објективна вредност на примените надоместоци), коригирани за направените трошоци на трансакцијата. Обврските по кредити се евидентирани последователно според нивната амортизирана набавна вредност. Обврските по кредити престануваат да се признаваат кога тие се намирени, откажани или истекнати.

Депозити на банки и комитенти

Депозитите на банки и комитенти главно претставуваат: тековни сметки, депозити по видување и орочени депозити на банки, правни и физички лица. Банката ги признава депозитите во својот Биланс на состојба само кога Банката станува странка на договорните одредби на инструментот. Депозитите на банки и комитенти почетно се мерат според нивната објективна вредност, коригирана за трансакциските трошоци коишто се директно поврзани со преземањето или издавањето на финансиската обврска. Депозитите на банки и комитенти последователно се мерат според амортизираната набавна вредност, со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Депозитите на банки и комитенти престануваат да се признаваат кога тие се намирени, откажани или истекнати.

в) Значајни сметководствени политики (продолжува)

Финансиски обврски (продолжува)

Останати обврски

Останатите обврски иницијално се признаваат по објективна вредност, што претставува примени приливи (објективна вредност на примените надоместоци) коригирани за направените трошоци на трансакцијата. Останатите обврски се евидентирани последователно според нивната амортизирана набавна вредност. Останатите обврски престануваат да се признаваат кога истите се намирени, откажани или истекнати.

Капитал, резерви и прашања за дивиденди

(а) Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

(б) Трошоци поврзани со емисија на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето деловна активност се презентирани во капиталот како намалување на приливите, нето од данокот.

(в) Сопствени акции

Кога Банката откупува свој акционерски капитал, платените надомести се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции сè додека тие не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надомести се вклучуваат во акционерскиот капитал.

(г) Резерви

Резервите се состојат од ревалоризациски резерви, законски резерви, создадени во текот на периодите врз основа на распределба на акумулирани добивки во согласност со законската регулатива и одлуките на Собранието на Банката и останати резерви.

(д) Нераспределени добивки/(загуби)

Нераспределените добивки/(загуби) ги вклучуваат тековните, како и оние од претходните периоди, задржани добивки и загуби.

(е) Дивиденди на обични акции

Дивидендите на обичните акции се признаваат како обврски во периодот во којшто се одобрени од страна на акционерите на Банката.

Заработка по акции

Банката е должна да ја прикаже заработката по акција во основната структура на билансот на успех, ако нејзините обични акции се предмет на јавно тргување на пазарот или ако Банката е во процес на издавање обични акции на јавните пазари.

в) Значајни сметководствени политики (продолжува)

Заработка по акции (продолжува)

Основната заработка по акција се пресметува со делење на добивката, или на загубата, којашто им припаѓа на акционерите – сопственици на обични акции на Банката (деленик) со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек (делител) во текот на периодот. Пондерираниот просечен број на акции во оптек во текот на периодот се добива кога бројот на акции во оптек на почетокот на периодот ќе се корегира за бројот на акции коишто се откупени или издадени во текот на периодот, помножено со временскиот пондер (бројот на денови во текот на кој конкретните акции се во оптек, во однос на вкупниот број денови во годината.

Разводнетата заработка по акции во Банката е идентична со основната заработка по акција заради непостоење на издадени потенцијални обични акции за чијшто ефект се врши корекција на нето-добивката што им припаѓа на имателите на обични акции.

Наем

Утврдувањето дали еден договор претставува или содржи наем се базира на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Банката дава и зема заеми под закуп по основ на оперативни наеми. Приходите и расходите по основ на наемнини се признаваат во Билансот на успех на праволиниска основа во рамки на времетраењето на наемот. Односпред платените наемнини се признаваат како одложени расходи.

Финансискиот наем (Банката како закупец) кој на Банката суштински ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственост на предметот на наем се капитализира во моментот на започнувањето на наемот по реална вредност на возилото/опремата кое е предмет на наем или, ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните плаќања за наем. Плаќањата за наем се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на обврските за наем со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот.

Средствата предмет на наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот век на средството или според периодот на наем, ако не постои реална сигурност дека Банката ќе стекне сопственост над средството до крајот на периодот на наем.

Наемот каде што Банката (како закуподавач) суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договарањето на оперативен наем во Билансот на состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како профит или загуба во текот на периодот на наем на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кој се јавиле. Односпред платените наемнини се признаваат како одложен приход. Банката нема класифицирано средства во категорија на финансиски наем.

Известување според сегменти

Деловен сегмент претставува група средства или активности кои се ангажирани во обезбедувањето производи или услуги кои се предмет на ризици и надомести коишто се разликуваат од оние во останатите деловни сегменти.

в) Значајни сметководствени политики (продолжува)
Известување според сегменти (продолжува)

Географскиот сегмент е ангажиран во обезбедување производи или услуги во одредено економско опкружување коешто е предмет на ризици и надомести што се разликуваат од оние сегменти коишто ги извршуваат активностите во други економски опкружувања.

Потенцијални и преземени обврски

Банката презема обврски во текот на нејзините деловни активности по основ на кредитни пласмани евидентирани на сметките од вонбилансната евиденција, што првенствено вклучуваат гаранции, акредитиви и неискористени кредитни лимити. Овие финансиски обврски се евидентираат во Билансот на состојба кога ќе можат да се повратат. Издвоената посебна резерва заради оштетување поврзано со вонбилансните потенцијални и преземени обврски е вклучено во Билансот на состојба како обврска.

Доверителски активности

Банката повремено делува како доверител и има останати доверителски својства што резултира во чување или пласирање средства во име на физички лица или останати институции. Овие средства не се вклучени во овие финансиски извештаи заради тоа што тие не се средства на Банката.

Настани по датумот на известување

Оние последователни настани кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Банката на датумот на известувањето (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување коишто немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни, и доколку нивното необелоденување може да влијае врз деловните одлуки на корисниците на финансиските извештаи. За секој некорективен настан, се обелоденуваат информации за природата на настанот и проценка на неговиот финансиски ефект, или изјава дека ваквата проценка не може да се направи.

г) Употреба на оценки и процени

При составување на финансиските извештаи, раководството на Банката дава процени и претпоставки кои влијаат врз примена на политиките и искажување на износите на средствата и обврските, како и објавување на потенцијалните преземени обврски на датумот на Биланс на состојба, како и износите на приходите и расходите. Процените и претпоставките се темелат на историско искуство и разни други факти кои се сметаат за разумни имајќи ги предвид околностите и информациите кои се расположливи на датумот на подготовка на финансиските извештаи, а коишто претставуваат основа за процена на вредноста на средствата и обврските за кои не може да се добијат процени од други извори. Вистинските резултати може да се разликуваат од овие процени. Процените и претпоставките поврзани со нив постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените процени се признаваат во периодот во кој процената се менува, доколку измената влијае само на тој период или во тековен и идни периоди доколку измената влијае на тековниот и идните периоди.

г) Употреба на оценки и процени (продолжува)

Оштетување на кредити одобрени на комитенти

Банката месечно го проверува своето кредитно портфолио со цел процена на неговата оштетеност. При одредувањето на потребата за признавање загуба од оштетување во Билансот на успех, Банката проценува дали постојат евидентни докази коишто укажуваат на мерливо намалување во проценетите парични текови од кредитното портфолио пред идентификување на намалувањето на ниво на поединечен кредит во рамките на портфолиото на кредити и побарувања.

Раководството употребува процени базирани на минати искуства поврзани со оштетувањето на средствата со карактеристики на кредитен ризик, како и објективни докази на оштетување слични на оние во портфолиото при распоредувањето на идните парични текови. Методологијата и претпоставките коишто се користат за процена на износот и периодот на идните парични текови се проверуваат редовно, со цел намалување на какви било разлики помеѓу проценетите и фактичките загуби.

Објективна вредност на финансиските инструменти

Објективната вредност претставува износ за кој некое средство може да се замени или за кој некоја обврска може да се подмири по пазарни услови. Подетални информации за објективната вредност на финансиските инструменти се дадени во Белешка 5.

д) Промена на сметководствените политики, сметководствените оценки и корекција на грешки

Не постојат други промени во сметководствените политики при составувањето на приложените финансиски извештаи.

ѓ) Усогласеност со законската регулатива

Во текот на 2022 година работењето на Банката беше во целост усогласено со регулативата пропишана од Народната банка на Република Северна Македонија, по однос на солвентноста и адекватноста на капиталот, лимитите на изложеност на Банката, вложувањата на Банката, ликвидноста на Банката и отворената девизна позиција.

1. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски
А. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски

	по објективна вредност преку биланс на успех		по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка		по амортизирана набавна вредност	Вкупно
	за тргување	по објективна вредност при почетното признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти		
<i>во илјади денари</i>						
2022 (тековна година)						
Финансиски средства						
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	2.186.630	2.186.630
Средства за тргување	22.332	-	-	-	-	22.332
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	4.807.392	4.807.392
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	74.984	1.189.829	1.264.813
Останати побарувања	-	-	-	-	208.352	208.352
Вкупно финансиски средства	22.332	-	-	74.984	8.392.203	8.489.519
Финансиски обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	102	102
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	7.147.070	7.147.070
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	187.659	187.659
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	187.599	187.599
Останати обврски	-	-	-	-	89.639	89.639
Вкупно финансиски обврски	-	-	-	-	7.612.069	7.612.069

ТТК БАНКА АД – СКОПЈЕ
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

	по објективна вредност преку биланс на успех		по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка		по амортизирана набавна вредност	Вкупно
	за тргување	по објективна вредност при почетното признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти		
2021 (претходна година)	<i>во илјади денари</i>					
Финансиски средства						
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	2.078.910	2.078.910
Средства за тргување	32.727	-	-	-	-	32.727
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	4.940.190	4.940.190
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	85.136	1.476.509	1.561.645
Останати побарувања	-	-	-	-	190.250	190.250
Вкупно финансиски средства	32.727	-	-	85.136	8.685.859	8.803.722
Финансиски обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	12	12
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	7.697.799	7.697.799
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	188.007	188.007
Обврски по кредити	-	-	-	-	96.318	96.318
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	81.209	81.209
Вкупно финансиски обврски	-	-	-	-	8.063.345	8.063.345

2. Управување со ризици

Банката воспоставува интегриран систем за управување со сите материјални и нематеријални ризици на кои е изложена и кој е соодветен на природата, големината и сложеноста на финансиските активности коишто ги врши.

Во нејзиното работење, Банката е изложена на следните видови ризици:

- Кредитен ризик;
- Ликвидносен ризик;
- Валутен ризик;
- Ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарските активности;
- Ризик од промена на цените на хартиите од вредност;
- Ризик од концентрација на изложеноста на Банката;
- Оперативен ризик;
- Стратегиски ризик;
- Правен ризик;
- Репутациски ризик.

Врз основа на Стратегијата за преземање и управување со ризици, Банката воспоставува посебни политики и процедури за преземање и управување со сите ризици на кои е изложена во своето работење.

Политиките за преземање и управување со ризиците содржат:

- Оцена на капацитетот на Банката за преземање одделни ризици;
- Организациска поставеност на функцијата за управување со ризиците;
- Основни елементи на управувањето со ризиците;
- Прифатливи инструменти за заштита од или намалување на ризиците;
- Внатрешна контрола и основни елементи на процесот за утврдување на интерниот капитал и интерна ликвидност на Банката;
- Оцена на потребната адекватност на капиталот на Банката.

Исто така, Банката, во согласност со политиките за преземање и управување со ризиците, воспоставува процедури за преземање, мерење или оцена, следење, контрола или намалување на ризиците кои треба:

- Да овозможат навремено и сеопфатно идентификување на ризиците (мапирање на ризиците) со кои се соочува Банката;
- Да се засноваат врз квантитативни и/или квалитативни оценки за мерливите и немерливите ризици;
- Да вклучуваат правила, начини и постапки за намалување, диверзификација, трансфер и избегнување на ризиците, кои се идентификувани, мерени и оценети од страна на Банката;
- Да ги дефинираат фреквенцијата и методите за следење на ризиците.

Банката воспоставува организациска структура, со јасно дефинирани надлежности и одговорности при преземањето и управувањето со ризиците, којашто одговара на големината, видот и сложеноста на Банката и на финансиските активности што ги врши.

2. Управување со ризици (продолжува)

Управувањето со ризиците во Банката се остварува на сите хиерархиски нивоа во организациската структура. Имено, на стратегиско ниво управувањето е во надлежност на Надзорниот одбор на Банката кој ги усвојува политиките за управување со ризиците и ги дефинира стратегиските определби и преференции на Банката за изложување на секој одделен тип на ризик. Надзорниот одбор, преку усвојување на политиките, ги дефинира генералните насоки и целите при управување со ризиците, прифатливото ниво на ризик, лимитите кои спречуваат ризик од концентрација, организациската поставеност во процесот на управување со ризиците, поделба на надлежностите, прифатливи инструменти за намалување на ризикот, поставеноста на информативниот систем и системот за внатрешна контрола и ревизија.

Врз основа на усвоените политики, Управниот одбор донесува процедури и методологии за управување со ризиците на Банката во кои подетално се разработени процесите и активностите за управување со ризиците и кои овозможуваат јасна поделба на надлежностите меѓу организациските делови кои се носители и кои преземаат ризици и организациските делови коишто се надлежни за управување со истите.

Одборот за управување со ризици редовно го следи и оценува системот за управување со ризиците, ги разгледува извештаите за управување со одделните ризици, воспоставува лимити за изложеност на ризици и го следи нивното остварување, како и други активности во согласност со законските одредби коишто се во доменот на стратегиско управување со ризиците.

Извештаите за изложеноста на Банката на одделните ризици и резултатите од извршеното стрес-тестирање се разгледуваат и од страна на Одборот за ревизија.

Имплементацијата на политиките и процедурите се остварува на макрониво, преку централизирано управување со ризиците од страна на Дирекцијата за управување со ризици којашто работи во рамките на Секторот за стратешко банкарство, од една страна, како и на микрониво преку нивно почитување од страна на вработените во Секторот за комерцијално банкарство, односно лицата кои преку нивните работни активности ја изложуваат Банката на ризик, од друга страна.

Во рамките на системот за управување со ризиците Банката спроведува стрес-тест анализи за да го утврди влијанието на одделните ризици, но и на нивното меѓусебно влијание, како и стрес-тестирање во обратна насока со цел да се оцени влијанието врз профитабилноста и солвентноста - коефициентот за адекватност на капиталот, кои, пак, претставуваат основа за антиципирање на настаните што можат да имаат неповолно влијание врз идното работење.

2. Управување со ризици (продолжува)

2.1 Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува ризик од загуба заради неможноста нејзиниот клиент да ги намирава неговите обврски кон неа, во договорениот износ и/или во договорените рокови.

Кредитниот ризик е најзначајниот ризик на кој е изложена Банката што произлегува оттаму што кредитната активност на Банката претставува доминантна позиција во нејзината вкупна актива. Имајќи го предвид големото значење на овој ризик во нејзиното целокупно работење, Банката постојано работи на унапредување на системот за управување со кредитниот ризик, и тоа како преку зголемување на ефикасноста на организациската структура така и преку модифицирање на методологијата за интерно рангирање на клиентите и утврдување исправка на вредност/поседна резерва.

Во насока на ефикасно управување со кредитниот ризик на кој е изложена Банката, во Политиката за управување со кредитен ризик дефинирани се лимити со кои се спречува ризикот од концентрација на кредитната изложеност и тоа од аспект на: сектор, дејност, географска локација, тип на обезбедување, тип на производ, валута и слично.

Изложеноста на кредитен ризик, исто така, се управува преку редовна анализа на способноста на позајмувачите да ги исполнат своите обврски по основ на камата и главнина.

Обезбедувањето претставува еден од најтрадиционалните и најчести начини за намалување на кредитниот ризик. Основните видови обезбедување за кредитите и побарувањата се следните:

- Хипотеки над станбен имот и деловен простор;
- Залог врз деловни средства како што се: опрема, залихи и побарувања;
- Залог врз финансиски инструменти како што се акции;
- Паричен депозит;
- Меница.

Банката, доколку оцени, а со цел намалување на кредитниот ризик, може да побара дополнително обезбедување од своите комитенти.

Политики и процедури

Банката ја утврдува очекуваната кредитна загуба на поединечна основа за секоја кредитна изложеност, преку утврдување на сегашната вредност на очекуваните парични текови коишто ќе настанат врз основа на таа кредитна изложеност. При утврдување на очекуваните парични текови, Банката вклучува и податоци за очекуваните промени на кредитната способност на клиентот, односно на квалитетот на проектот и/или други показатели.

2. Управување со ризици (продолжува)

2.1 Кредитен ризик (продолжува)

Износот на исправката на вредност за активните билансни побарувања на поединечна основа се утврдува како разлика помеѓу сметководствената вредност на билансните побарувања и сегашната вредност на проценетите надоместливи износи. Сегашната вредност на активните билансни побарувања се добива со дисконтирање на очекуваните идни парични текови по тие побарувања со употреба на ефективна каматна стапка утврдена врз основа на договорот.

Сегашната вредност на вонбилансните позиции, се утврдува само во случај на очекувани парични одливи врз основа на преземените потенцијални обврски и се добива со дисконтирање на очекуваните парични текови како резултат на плаќањата на Банката врз основа на преземените потенцијални обврски и на наплатите од клиентот, со тековниот пазарен принос на нискоризичните хартии од вредност издадени во иста валута и со ист рок на доставување како валутата И рокот на очекуваната наплата.

Банката врши исправка на вредноста, односно издвојува посебна резерва, во рамките на следните граници:

- од 0,01 % до 5 % од кредитната изложеност класифицирана во категоријата на ризик „А“;
- над 5 % до 20 % од кредитната изложеност класифицирана во категоријата на ризик „Б“;
- над 20 % до 45 % од кредитната изложеност класифицирана во категоријата на ризик „В“;
- над 45 % до 70 % од кредитната изложеност класифицирана во категоријата на ризик „Г“;
- над 70 % до 100 % од кредитната изложеност класифицирана во категоријата на ризик „Д“.

Банката не утврдува исправка на вредност, односно не издвојува посебна резерва за побарувањата од централната влада и централната банка за кои во согласност со регулативата на Народна банка на Република Северна Македонија за методологијата за утвдување на адекватност на капиталот променува пондер на ризичност од 0 % и за кредитната изложеност којашто е обезбедена со првокласни инструменти на обезбедување.

За целите на финансиските извештаи за 2022 година, групите кредитен ризик (Група 1, 2 и 3) од Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи и категории за ризик од Одлуката за методологија за управување со кредитниот ризик, Банката ги поврза и извести на следниот начин:

- Во рамки на Група 1, изложеностите на кредитен ризик класифицирани во категорија на ризик „А“;
- во рамки на Група 2, изложеностите на кредитен ризик класифицирани во категории на ризик „Б“ и „В“, коишто немаат статус на нефункционална кредитна изложеност;
- во рамки на Група 3, изложеностите на кредитен ризик коишто имаат статус на нефункционална кредитна изложеност.

2.1 Кредитен ризик

А. Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик

во илјади денари

Кредити на и побарувања од банки	Кредити на и побарувања од други комитенти	Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно			
		тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021		
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во Групата 1																	
Сметководствена вредност, пред исправка на вредноста/посебна резерва																	
-	-	4.394.661	4.617.738	-	-	1.189.829	1.476.509	1.516.740	1.431.376	2.436	2.466	193.726	176.345	489.194	430.934	7.786.586	8.135.368
(Исправка на вредноста и посебна резерва)																	
-	-	(16.740)	(20.833)	-	-	-	-	(735)	(618)	(73)	(62)	(78)	(87)	(2.272)	(2.328)	(19.898)	(23.928)
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва																	
-	-	4.377.921	4.596.905	-	-	1.189.829	1.476.509	1.516.005	1.430.758	2.363	2.404	193.648	176.258	486.922	428.606	7.766.688	8.111.440
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во Групата 2																	
Сметководствена вредност, пред исправка на вредноста/посебна резерва																	
-	-	422.448	284.149	-	-	-	-	-	-	460	458	11	447	18.074	3.682	440.993	288.736
(Исправка на вредноста и посебна резерва)																	
-	-	(42.416)	(18.319)	-	-	-	-	-	-	(104)	(120)	(4)	(88)	(1.386)	(688)	(43.910)	(19.215)
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва																	
-	-	380.032	265.830	-	-	-	-	-	-	356	338	7	359	16.688	2.994	397.083	269.521
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во Групата 3																	
Сметководствена вредност, пред исправка на вредноста/посебна резерва																	
-	-	107.421	122.923	-	-	-	-	-	-	2.250	2.139	12.600	20.926	32	-	122.303	145.988
(Исправка на вредноста и посебна резерва)																	
-	-	(88.923)	(70.200)	-	-	-	-	-	-	(2.059)	(1.901)	(12.505)	(19.568)	(9)	-	(103.496)	(91.669)
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва																	
-	-	18.498	52.723	-	-	-	-	-	-	191	238	95	1.358	23	0	18.807	54.319
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста и посебната резерва																	
-	-	4.924.530	5.024.810	-	-	1.189.829	1.476.509	1.516.740	1.431.376	5.146	5.063	206.337	197.718	507.300	434.616	8.349.882	8.570.092
(Вкупна исправка на вредноста и посебна резерва)																	
-	-	(148.079)	(109.352)	-	-	-	-	(735)	(618)	(2.236)	(2.083)	(12.587)	(19.743)	(3.667)	(3.016)	(167.304)	(134.812)
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалена за исправката на вредноста и посебната резерва																	
-	-	4.776.451	4.915.458	-	-	1.189.829	1.476.509	1.516.005	1.430.758	2.910	2.980	193.750	177.975	503.633	431.600	8.182.578	8.435.280

ТТК БАНКА АД - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

2.1 Кредитен ризик (продолжува)

Б. Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земено за заштита на кредитниот ризик

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>во илјади денари</i>																
<i>Вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност</i>																
Првокласни инструменти за обезбедување	-	-	71.421	77.681	-	-	-	-	-	-	1.544	3.254	1.317	806	74.282	81.741
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	-	-	71.421	77.681	-	-	-	-	-	-	1.544	3.254	1.317	806	74.282	81.741
државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни безусловни гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
банкарски гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	13.463	8.526	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.463	8.526
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на недвижен имот	-	-	7.863.254	8.074.347	-	-	-	-	-	-	2.455	9.783	438.118	414.352	8.303.827	8.498.482
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	4.203.317	4.198.366	-	-	-	-	-	-	1.608	2.658	111.989	108.342	4.316.914	4.309.366
имот за вршење дејност	-	-	3.659.937	3.875.981	-	-	-	-	-	-	847	7.125	326.129	306.010	3.986.913	4.189.116
Залог на подвижен имот	-	-	122.701	154.798	-	-	-	-	-	-	789	407	3.540	2.571	127.030	157.776
Останати видови на обезбедување	-	-	109.527	45.871	-	-	-	-	-	-	5	546	1.352	1.014	110.884	47.431
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност	-	-	8.180.366	8.361.223	-	-	-	-	-	-	4.793	13.990	444.327	418.743	8.629.486	8.793.956

2.1 Кредитен ризик (продолжува)

В. Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности

во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
	Нерезиденти	-	-	-	-	-	-	-	-	388.242	291.130	-	-	-	-	-	-	388.242
Земјоделство, шумарство и рибарство	-	-	62.443	102.175	-	-	-	-	-	-	59	46	1	-	1.599	2.623	64.102	104.844
Рударство и вадење на камен	-	-	120	5.310	-	-	-	-	-	-	3	4	-	-	-	395	123	5.709
Прехрамбена индустрија	-	-	105.708	49.534	-	-	-	-	-	-	117	64	1	-	516	769	106.342	50.367
Текстилна индустрија и производство на облека и обувки	-	-	11.765	12.812	-	-	-	-	-	-	9	7	-	-	841	16.540	12.615	29.359
Хемиска индустрија, производство на градежни материјали, производство и преработка на горива, фармацевтска индустрија	-	-	36.772	37.231	-	-	-	-	-	-	15	5	-	-	2.172	2.899	38.959	40.135
Производство на метали, машини, алати и опрема	-	-	35.931	39.021	-	-	-	-	-	-	68	20	4	219	1.053	1.195	37.056	40.455
Останата преработувачка индустрија	-	-	66.666	84.699	-	-	-	-	-	-	13	21	-	-	3.510	3.440	70.189	88.160
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-	-	29.169	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	29.170	-
Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	-	-	20.763	22.709	-	-	-	-	-	-	9	4	-	4	563	1.499	21.335	24.216
Градежништво	-	-	471.115	527.877	-	-	-	-	-	-	217	267	145	188	51.911	47.386	523.388	575.718
Трговија на големо и трговија на мало, поправка на моторни возила и мотоцикли	-	-	296.104	201.565	-	-	-	-	-	-	169	269	8	5.897	20.139	27.943	316.420	235.674

2.1 Кредитен ризик (продолжува)
В. Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>во илјади денари</i>																		
Транспорт и складирање	-	-	102.361	123.512	-	-	-	-	-	-	53	100	8	126	121.024	111.520	223.446	235.258
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	-	-	105.888	70.828	-	-	-	-	-	-	37	41	3	262	2.558	29.215	108.486	100.346
Информации и комуникации	-	-	1.181	570	-	-	-	-	-	-	7	5	-	-	137	2.396	1.325	2.971
Финансиски дејности и дејности на осигурување	-	-	-	345	-	-	-	-	1.127.763	1.139.628	207	110	11.201	5.514	-	-	1.139.171	1.145.597
Дејности во врска со недвижен имот	-	-	12.115	5.835	-	-	-	-	-	-	5	6	-	-	82.758	-	94.878	5.841
Стручни, научни и технички дејности	-	-	15.720	20.452	-	-	-	-	-	-	33	65	4	3	8.448	10.274	24.205	30.794
Административни и помошни услужни дејности	-	-	18.477	22.445	-	-	-	-	-	-	11	14	-	-	5.200	4.502	23.688	26.961
Јавна управа и одбрана, задолжително социјално осигурување	-	-	-	-	-	-	1.189.829	1.476.509	-	-	23	10	182.269	164.886	-	-	1.372.121	1.641.405
Образование	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	2	2
Дејности на здравствена и социјална заштита	-	-	36.133	40.011	-	-	-	-	-	-	22	10	-	-	929	947	37.084	40.968
Уметност, забава и рекреација	-	-	27	5.546	-	-	-	-	-	-	10	17	-	-	52.281	27.741	52.318	33.304
Други услужни дејности	-	-	144	225	-	-	-	-	-	-	12	14	1	-	1	47	158	286
Дејности на домаќинствата како работодавачи, дејности на домаќинствата кои произведуваат разновидна стока и вршат различни услуги за сопствени потреби	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дејности на екстериторијални организации и тела	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Физички лица	-	-	3.313.865	3.507.995	-	-	-	-	-	-	1.699	1.719	105	876	146.291	139.166	3.461.960	3.649.756
Трговци поединци и физички лица кои не се сметаат за трговци	-	-	33.984	34.761	-	-	-	-	-	-	109	160	-	-	1.702	1.103	35.795	36.024
Вкупно	-	-	4.776.451	4.915.458	-	-	1.189.829	1.476.509	1.516.005	1.430.758	2.910	2.980	193.750	177.975	503.633	431.600	8.182.578	8.435.280

2.1 Кредитен ризик (продолжува)

Г. Концентрација на кредитниот ризик по географска локација

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година на 2022	претходна година на 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година на 2022	претходна година на 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>во илјади денари</i>																		
Географска локација																		
Република Северна Македонија	-	-	4.776.451	4.915.458	-	-	1.189.829	1.476.509	1.127.763	1.139.628	2.910	2.980	193.750	177.975	503.633	431.600	7.794.336	8.144.150
Земји-членки на Европската Унија	-	-	-	-	-	-	-	-	388.242	291.130	-	-	-	-	-	-	388.242	291.130
Европа (останато)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останато (наведете ја поединечно изложеноста која претставува повеќе од 10% од вкупната кредитна изложеност)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	4.776.451	4.915.458	-	-	1.189.829	1.476.509	1.516.005	1.430.758	2.910	2.980	193.750	177.975	503.633	431.600	8.182.578	8.435.280

2.1 Кредитен ризик (продолжува)

Д. Анализа на кредитниот ризик на средствата кои се мерат по објективна вредност преку билансот на успех

	Средства за тргување				Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определни како такви при почетното признавање								Вкупно	
	Должнички хартии од вредност за тргување		Сопственички хартии од вредност за тргување		Должнички хартии од вредност		Сопственички хартии од вредност		Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти			
	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>во илјади денари</i>														
Сметководствена вредност на финансиските средства кои се мерат по објективна вредност														
категија на ризик _____	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик _____	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик _____	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик _____	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик _____	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик _____	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик _____	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик _____	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик _____	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик _____	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна сметководствена вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2.2 Ризик на ликвидност

Ликвидносен ризик е ризикот од загуба што се јавува кога Банката не може да обезбеди доволно парични средства за намирање на нејзините обврски во рокот на нивното достасување, или може да ги обезбеди потребните средства со многу повисоки трошоци.

Банката е изложена на дневни повлекувања на средства од нејзините расположиви готовински ресурси на тековните сметки, достасаните депозити, по основ на одобрени кредити, како и останати повлекувања.

Под управување со ликвидносен ризик се подразбира управување со активата и пасивата на начин што ќе овозможи навремено и редовно плаќање на обврските, во нормални или во вонредни услови на работење на Банката.

Банката има воспоставено Политика за управување со ликвидносен ризик, којашто е усвоена од страна на Надзорниот одбор на Банката и таа редовно се ревидира. Во политиката е дефиниран начинот на управување со ликвидноста на Банката преку утврдување на основните цели, основните компоненти на системот за управување со ликвидносен ризик (организациска структура, постапки и процедури за внатрешна контрола и ревизија, информативен систем, стрес-тестирање и план за управување со ликвидносниот ризик во вонредни услови), основните елементи на процесот на одржување на соодветно ниво на ликвидност.

Банката има воспоставено процедури и методологии за управување со ликвидноста, коишто се донесени од страна на Управниот одбор на Банката и тие редовно се ревидираат.

Планирање и следење на приливите и одливите на паричните средства, следење на нивото на ликвидност и стапката на покриеност со ликвидност, воспоставување и одржување соодветна рочна структура, следење на изворите на средства и нивна концентрација и расположивите неоптоварени средства, интерни ликвидносни показатели, исполнување на законската обврска за задолжителна резерва во денари и девизи, анализа на денарска и девизна оперативна ликвидност, стрес-тестирање и друго се методи што се користат за управување со ликвидносниот ризик. Извештаите за ликвидност на редовна основа се доставуваат до органите на управување и до НБРСМ.

Процес на утврдување на интерна ликвидност

Банката ја утврдува интерната ликвидност, како краен резултат на Процес на утврдување интерна ликвидност, преку идентификување, мерење или оцена, контрола или намалување и следење на материјалните ризици коишто имаат или можат да имаат влијание врз ликвидноста на Банката, имајќи ги предвид барањата на регулативата на Народната банка на Република Северна Македонија за управување со ликвидносниот ризик.

Процесот на утврдување на интерна ликвидност се состои од следниве фази:

- идентификување и следење на материјалните ризици;
- мерење или оцена на материјалните ризици, вклучувајќи и стрес-тестирање на материјалните ризици;
- утврдување на интерната ликвидност и
- споредба на интерната ликвидност со износот на тековната ликвидност.

2.2 Ризик на ликвидност (продолжува) Процес на утврдување на интерна ликвидност (продолжува)

Банката има воспоставено процес на идентификување на ризиците коишто имаат или можат да имаат влијание врз нејзината ликвидност.

Материјални ризици се ризици коишто имаат значително влијание врз работењето на Банката, односно можат значително да влијаат врз намалувањето на ликвидната актива и интерно дефинираните ликвидносни показатели.

За утврдување на материјалноста на мерливите ризици се користат следните квантитативни елементи:

- вкупната изложеност на ризикот;
- можноста остварувањето на ризикот да има значително влијание врз намалување на ликвидната актива;
- усогласеноста со интерните и законските лимити дефинирани за секој ризик по спроведувањето на стрес-тест анализите и
- искусвени податоци од работењето во претходниот период од последователни пет (5) години.

За утврдување на материјалноста на немерливите ризици се користат пред сè квалитативни елементи, односно искусвените податоци од работењето на Банката во претходниот период од пет последователни (5) години.

Банката има воспоставено интерни акти за управување со ликвидносните ризици на коишто е изложена или може да биде изложена во нејзиното работење. Преку конзистентна примена на интерните акти Банката остварува ефикасен процес на идентификување, мерење или оцена, контрола или намалување и следење на ризиците коишто имаат или можат да имаат влијание врз ликвидноста.

Следните табели ги анализираат средствата и обврските на Банката, групирани според нивната договорна достасаност, односно преостанатиот период од датумот на известувањето до договорениот. Прикажаните износи се намалени за износите на акумулирана амортизација, исправка на вредност и издвоената посебна резерва.

2.2 Ризик на ликвидност
Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски
(преостаната рочност)

<i>во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2022 (тековна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	1.914.486	-	-	272.879	-	-	2.187.364
Средства за тргување	22.332	-	-	-	-	-	22.332
Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех							
определени како такви при почетното признавање							-
Дериватни средства чувани за управување со ризик							-
Кредити на и побарувања од банки							-
Кредити на и побарувања од други комитенти	125.332	159.006	887.385	599.042	1.277.673	1.865.968	4.914.406
Вложувања во хартии од вредност	199.967	251.829	460.985	202.032	150.000	-	1.264.813
Вложувања во придружени друштва							-
Побарувања за данок на добивка (тековен)							-
Останати побарувања	207.082	-	14.850	1.244	-	-	223.176
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна финансиски средства	2.469.197	410.835	1.363.221	1.075.196	1.427.673	1.865.968	8.612.091
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех,							
определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	102	-	-	-	-	-	102
Депозити на други комитенти	4.619.881	294.575	1.426.414	668.494	137.706	-	7.147.070
Издадени должнички хартии од вредност							-
Обврски по кредити	96.759	-	21.650	28.030	23.098	18.122	187.659
Субординирани обврски	-	2.190	929	92.240	92.240	-	187.599
Обврски за данок на добивка (тековен)	916	-	-	-	-	-	916
Одложени даночни обврски	89.639	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	-	89.639
Вкупно финансиски обврски	4.807.297	296.766	1.448.993	788.763	253.044	18.122	7.612.985
Вонбилансни ставки							
Вонбилансна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансна пасива	31.792	38.972	298.301	52.463	82.143	3.629	507.300
Рочна неусогласеност	(2.369.892)	75.097	(384.073)	233.970	1.092.487	1.844.217	491.806

Од анализата според достасаноста на финансиските средства и обврски по преостаната рочност, се констатира дека постојат индикации за рочна неусогласеност за периодите до 1 месец и од 3-12 месеци. Како причини за неусогласеностите во наведените периоди, освен фактот што краткорочните средства се ангажирани за одобрување кредити со подолг временски период на доспевање, е и одлевањето на орочените депозити на финансиски друштва кои го зголемуваат јазот до 3 месеци, како и прелевањето на депозитната база И државните записи од рочни блокови со поголема кон помала рочност. За потребите за управување со ликвидносниот ризик, Банката изработува извештај за рочна структура – РС кој укажува дека Банката за сите рочни блокови располага со неоптоварени средства за одржување на ликвидносниот статус.

2.2 Ризик на ликвидност (продолжува)

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски
(преостаната рочност)

<i>во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2021 (претходна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	1.875.861	-	-	203.667	-	-	2.079.528
Средства за тргување	32.727	-	-	-	-	-	32.727
Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех							
определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	159.048	176.379	797.781	594.830	1.320.833	1.967.537	5.016.408
Вложувања во хартии од вредност	29.992	221.863	897.601	135.136	277.053	-	1.561.645
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	3.421	-	-	-	-	-	3.421
Останати побарувања	188.010	-	23.066	1.000	-	-	212.076
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна финансиски средства	2.289.059	398.242	1.718.448	934.633	1.597.887	1.967.537	8.905.806
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех,							
определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	12	-	-	-	-	-	12
Депозити на други комитенти	4.706.582	398.030	1.543.067	862.422	187.698	-	7.697.799
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	8.653	-	24.292	27.363	35.211	798	96.318
Субординирани обврски	-	2.195	931	-	184.881	-	188.007
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	81.209	-	-	-	-	-	81.209
Вкупно финансиски обврски	4.796.456	400.225	1.568.290	889.785	407.790	798	8.063.345
Вонбилансни ставки							
Вонбилансна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансна пасива	30.907	40.423	163.790	87.075	109.917	2.503	434.615
Рочна неусогласеност	(2.538.305)	(42.406)	(13.632)	(42.227)	1.080.179	1.964.236	407.845

2.3 Пазарен ризик

Пазарен ризик е ризикот дека промените во пазарните цени како што се промена во каматните стапки, промена во цена на капиталот, девизните курсеви и/или пазарните цени на хартиите од вредност ќе влијаат неповолно врз приходите на Банката или на вредноста на поседуваните финансиски инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е да се управува и да се контролира изложеноста на пазарен ризик во рамки на прифатливи лимити, со оптимизирање на приносот.

Каматен ризик

Банката е изложена на ефектите од флукуацијата на нивоата на пазарните каматни стапки врз нејзината финансиска состојба и парични текови.

Ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарските активности претставува ризик од загуба којашто произлегува од неповолните промени на каматните стапки, а коишто влијаат на позициите во портфолиото на банкарските активности на Банката.

Банката има воспоставено Политика за управување со ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности, којашто е усвоена од страна на Надзорниот одбор на Банката и таа редовно се ревидира. Со Политиката за управување со ризикот од промена на каматните стапки се дефинира начинот на поставеноста и/или спроведувањето на следните компоненти: оцена, следење и контрола на ризикот од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности, лимити на изложеност на ризик, организациска структура за управување со ризикот од промена на каматните стапки, постапки и процедури за внатрешна контрола и ревизија, информативен систем и стрес-тестирање.

При оцена на изложеноста на ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности, Банката ги има предвид сите позиции од портфолиото на банкарските активности коишто се чувствителни на промените на каматните стапки, заради што можат да влијаат врз добивката и сопствените средства на Банката. Банката ја утврдува промената на економската вредност на портфолиото на банкарските активности како резултат на изложеноста на ризикот од промена на каматните стапки, со примена на стандарден каматен шок.

Банката е чувствителна на промените на каматните стапки во портфолиото на банкарските активности, бидејќи за дел на каматоносните средства и обврски Банката го задржува правото за менување на каматните стапки.

2.3. Пазарен ризик

Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на

2.3.1 пазарниот ризик

A. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските

	Добивка/Загуба	Сопствени средства	Активна пондерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
	во илјади денари	во илјади денари	во илјади денари	во %
2022 (тековна година)				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2022)	60.855	1.106.957	5.850.116	18,92%
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Сценарио 1.1 - во редовни (нормални услови на работење)				
Апрецијација на денарот во однос на еврото за 10%	(6.931)	1.100.026	5.591.040	19,67%
Сценарио 1.2 - во редовни (нормални услови на работење)				
Депрецијација на денарот во однос на еврото за 10%	6.931	1.113.887	6.109.191	18,23%
Сценарио 2.1 - во редовни (нормални услови на работење)				
Апрецијација на денарот во однос на еврото за 20%	(13.861)	1.093.095	5.331.964	20,50%
Сценарио 2.2 - во редовни (нормални услови на работење)				
Депрецијација на денарот во однос на еврото за 20%	13.861	1.120.818	6.368.267	17,60%
Сценарио 3.1 - во вонредни услови на работење				
Апрецијација на денарот во однос на еврото за 30%	(20.792)	1.086.164	5.072.888	21,41%
Сценарио 3.2 - во вонредни услови на работење				
Депрецијација на денарот во однос на еврото за 30%	20.792	1.127.749	6.627.343	17,02%
Ризик од промена на каматните стапки (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Сценарио 1-во редовни (нормални услови на работење)				
Каматните стапки на билансните позиции со променливи и прилагодливи каматни стапки да се намалат за 1 процентен поен	(36.202)	1.070.754	5.850.116	18,30%
Сценарио 1-во вонредни услови на работење				
Каматните стапки на билансните позиции со променливи и прилагодливи каматни стапки да се намалат за 3 процентни поени	(108.606)	998.350	5.850.116	17,07%
Сценарио 2-во редовни (нормални услови на работење)				
Каматните стапки на билансните позиции со променливи и прилагодливи каматни стапки да се зголемат за 1 процентен поен	36.202	1.143.159	5.850.116	19,54%
Сценарио 2-во вонредни услови на работење				
Каматните стапки на билансните позиции со променливи и прилагодливи каматни стапки да се зголемат за 3 процентни поени	108.606	1.215.563	5.850.116	20,78%

ТТК БАНКА АД - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)

Сценарио 1 - Цените на акциите кои котираат на Македонската берза на хартии од вредност се намалиле за 30%

Сценарио 2 - Цените на акциите кои котираат на Македонската берза на хартии од вредност се намалиле за 50%

Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)

Сценарио 1 Претпоставки:

- Миграција на 50% од кредитната изложеност на нефинансиски правни лица во девизи и во денари со девизна клаузула во следната полоша категорија на ризик;

- Миграција на 15% од кредитната изложеност на физички лица и трговци-поединци во следната полоша категорија на ризик;

- Намалување на активните променливи каматни стапки за 1 процентен поен на годишно ниво и намалување на активните прилагодливи каматни стапки за 1 процентен поен на годишно ниво;

- Депрецијација на денарот во однос на еврото за 20%;

- Пад на цените на хартиите од вредност за 50%.

Сценарио 2 Претпоставки:

- Намалување на пазарната вредност на обезбедувањето на побарувањата покриени со станбен објект, што би довело до:

о 60% од оваа кредитна изложеност да премине во Портфолио на мали кредити со пондер на ризичност од 75%, и непроменет иницијален % на исправка на вредност што би довело на зголемување на актива пондерирна според кредитен ризик

о 40% од оваа кредитна изложеност да премине во Портфолио на мали кредити со пондер на ризичност од 100%, промена на статус во нефункционален и согласно тоа промена на иницијалниот % на исправка на вредност во 30%, што би довело на зголемување на актива пондерирна според кредитен ризик и пресметка на дополнителна исправка на вредност

- Останатите портфолија од актива пондерирани по кредитен ризик остануваат непроменети;

- Активата пондерирани по валутен ризик останува непроменети;

- Активата пондерирани по оперативен ризик останува непроменети;

- Сопствените средства се намалуваат како резултат на дополнително пресметаната исправка на вредност;

- Зголемената пазарна вредност на обезбедувањето, ќе придонесе дел од изложеноста да остане необезбедена и при активирање на овие изложености, 70% од изложеноста обезбедена со станбен објект пренесена на нефункционална да биде ненаплатена и иститата да биде отпишани, што би значело намалување на вкупната актива и ликвидна актива.

	(6.699)	1.100.257	5.843.416	18,83%
	(11.166)	1.095.791	5.838.950	18,77%
	(70.184)	1.036.773	6.320.424	16,40%
	(77.990)	1.028.966	6.185.757	16,63%

2.3 Пазарен ризик (продолжува)

2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик

А. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските

	Добивка/Загуба	Сопствени средства	Актива пондерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
	во илјади денари	во илјади денари	во илјади денари	во %
2021 (претходна година)				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2021)	44.604	1.125.665	5.910.629	19,04%
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Сценарио 1 - Аpreciјација на денарот во однос на еврото за 10%	(3.363)	1.122.302	5.664.265	19,81%
Сценарио 2 - Депрецијација на денарот во однос на еврото за 20%	6.725	1.132.390	6.403.356	17,68%
Ризик од промена на каматните стапки (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Сценарио 1 - Намалување на пасивните прилагодливи каматни стапки за 1 процентен поен	(4.429)	1.121.236	5.910.629	18,97%
Сценарио 2 - Намалување на активните прилагодливи каматни стапки за 2 процентни поени	(35.725)	1.089.940	5.910.629	18,44%
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Сценарио 1 - Цените на акциите кои котираат на Македонската берза на хартии од вредност се намалиле за 30%	(9.818)	1.115.847	5.900.811	18,91%
Сценарио 2 - Цените на акциите кои котираат на Македонската берза на хартии од вредност се намалиле за 50%	(16.363)	1.109.302	5.894.266	18,82%
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Сценарио 1 Претпоставки: - Инфлација од 20% на годишно ниво; - Депрецијација на денарот во однос на еврото за 20%; - Намалување на активните променливи каматни стапки за 1 процентен поен на годишно ниво и пораст на пасивните прилагодливи каматни стапки за 1 процентен поен на годишно ниво; - Миграција на 15% од кредитната изложеност на физички лица и трговци поединци во следната полоша категорија на ризик; - Миграција на 50% од кредитната изложеност на нефинансиски правни лица во девизи и во денари со девизна клаузула во следната полоша категорија на ризик; - Пад на цените на хартиите од вредност за 50%.	(11.693)	1.113.972	6.425.092	17,34%

2.3 Пазарен ризик (продолжува)

Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на

2.3.1 пазарниот ризик

Б. Анализа на вредноста изложена на пазарен ризик за портфолиото за тргување

	Тековна година 2022				Претходна година 2021			
	состојба на 31 декември	просечна вредност	највисока вредност (максимум)	најниска вредност (минимум)	состојба на 31 декември	просечна вредност	највисока вредност (максимум)	најниска вредност (минимум)
<i>во илјади денари</i>								
Вредност изложена на ризик кај каматоносните инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај инструментите во странска валута	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај сопственичките инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Варијанса (ефект на нетирање)	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-	-

2.3 Пазарен ризик

Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства

2.3.2 и обврски (без средствата за тргување)

А. Анализа на чувствителноста на промени на каматните стапки

Извештај за промена на економската вредност за позиции од портфолиото на банкарски активности на 31.12.2022 година

	Позиција	Валута	Износ
1,1	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	ЕУР	(16.731)
1,2	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД	38.049
1,3	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКДклЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКДклЕУР	7.379
1,4	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА остан (ФКС + ВКС + ПКС)	остан	(621)
2	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ - ПРОМЕНА НА ЕКОНОМСКАТА ВРЕДНОСТ НА ПОРТФОЛИОТО НА БАНКАРСКИ АКТИВНОСТИ (1.1 + 1.2 + 1.3 + 1.4)		28.076
3	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		1.106.957
4	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ/СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА (2/3*100)		2,5%

Извештај за промена на економската вредност за позиции од портфолиото на банкарски активности на 31.12.2021 година

	Позиција	Валута	Износ
1,1	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	ЕУР	(16.143)
1,2	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД	26.283
1,3	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКДклЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКДклЕУР	6.379
1,4	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА остан (ФКС + ВКС + ПКС)	остан	(799)
2	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ - ПРОМЕНА НА ЕКОНОМСКАТА ВРЕДНОСТ НА ПОРТФОЛИОТО НА БАНКАРСКИ АКТИВНОСТИ (1.1 + 1.2 + 1.3 + 1.4)		15.720
3	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		1.125.665
4	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ/СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА (2/3*100)		1,4%

2.3 Пазарен ризик (продолжува)

2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргување)

Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки

<i>во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматоносни средства / обврски
2022 (тековна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	715.165	-	-	-	-	-	715.165
Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	80.757	456.265	3.579.003	188.187	289.545	110.018	4.703.775
Вложувања во хартии од вредност	199.967	249.849	460.534	127.047	150.000	-	1.187.397
Останата неспомнатата каматочувствителна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	995.889	706.114	4.039.537	315.234	439.545	110.018	6.606.337

2.3 Пазарен ризик (продолжува)

2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргување)

Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки

<i>во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматоносни средства / обврски
Финансиски обврски							
Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	240.059	311.743	1.409.240	666.194	134.424	-	2.761.660
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	96.231	20.418	15.165	18.333	2.089	-	152.236
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	92.240	92.240	-	184.480
Останати неспомнати каматочувствителни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	336.290	332.161	1.424.405	776.767	228.753	-	3.098.376
Нето-билансна позиција	659.599	373.953	2.615.132	(461.533)	210.792	110.018	3.507.961
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Нето-вонбилансна позиција	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна нето-позиција	659.599	373.953	2.615.132	(461.533)	210.792	110.018	3.507.961

2.3. Пазарен ризик (продолжува)

2.3.2. Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргување)

Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки (продолжува)

<i>во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматоносни средства / обврски
2021 (претходна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	679.831	-	-	-	-	-	679.831
Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	99.328	622.090	3.645.774	137.772	218.382	70.757	4.794.103
Вложувања во хартии од вредност	29.992	219.882	897.151	50.000	277.053	-	1.474.078
Останата неспомната каматочувствителна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	809.151	841.972	4.542.925	187.772	495.435	70.757	6.948.012

2.3. Пазарен ризик (продолжува)

2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргување)

Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки (продолжува)

<i>во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматоносни средства / обврски
Финансиски обврски							
Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	441.022	418.209	1.521.250	860.237	185.540	-	3.426.258
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	8.426	28.450	18.301	20.447	20.467	-	96.091
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	184.881	-	184.881
Останати неспомнати каматочувствителни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	449.448	446.659	1.539.551	880.684	390.888	-	3.707.230
Нето-билансна позиција	359.703	395.313	3.003.374	(692.912)	104.547	70.757	3.240.782
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Нето-вонбилансна позиција	359.703	395.313	3.003.374	(692.912)	104.547	70.757	3.240.782
Вкупна нето-позиција	359.703	395.313	3.003.374	(692.912)	104.547	70.757	3.240.782

2.3 Пазарен ризик (продолжува)

2.3.3 Валутен ризик

Валутниот ризик е ризик од загуба заради промена на меѓувалутарните курсеви и/или промена на вредноста на денарот во однос на вредноста на другите странски валути.

Банката има воспоставено Политика за управување со валутниот ризик, којашто е усвоена од страна на Надзорниот одбор на Банката и таа редовно се ревидира. Во политиката се дефинирани елементите за ефективен процес на управување со валутниот ризик (организациска структура, информативен систем и сл.), како и идентификација и мерење на валутниот ризик, изворите на валутен ризик, показатели на изложеност, лимити на изложеност, механизми на контрола и следење на валутниот ризик.

2.3 Пазарен ризик (продолжува)

2.3.3 Валутен ризик (продолжува)

<i>во илјади денари</i>	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	ГБП	Други валути	Вкупно
2022 (тековна година)							
Монетарни средства							
Парични средства и парични еквиваленти	1.283.030	648.492	148.649	51.661	3.981	50.817	2.186.630
Средства за тргување	22.332	-	-	-	-	-	22.332
Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	2.955.267	1.852.125	-	-	-	-	4.807.392
Вложувања во хартии од вредност	1.264.813	-	-	-	-	-	1.264.813
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	198.396	9.665	291	-	-	-	208.352
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно монетарни средства	5.723.838	2.510.282	148.940	51.661	3.981	50.817	8.489.519
Монетарни обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	102	-	-	-	-	-	102
Депозити на други комитенти	4.731.194	2.171.548	143.653	49.669	3.312	47.694	7.147.070
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	124.219	63.440	-	-	-	-	187.659
Субординирани обврски	-	187.599	-	-	-	-	187.599
Обврски за данок на добивка (тековен)	916	-	-	-	-	-	916
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	52.757	29.556	5.136	1.945	2	242	89.638
Вкупно монетарни обврски	4.909.188	2.452.143	148.789	51.614	3.314	47.936	7.612.984
Нето-позиција	814.650	58.139	151	47	667	2.881	876.535

2.3 Пазарен ризик (продолжува)

2.3.3 Валутен ризик (продолжува)

<i>во илјади денари</i>	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	ГБП	Други валути	Вкупно
2021 (претходна година)							
Монетарни средства							
Парични средства и парични еквиваленти	1.355.683	436.477	173.197	56.893	1.822	54.838	2.078.910
Средства за тргување	32.727	-	-	-	-	-	32.727
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	2.962.937	1.977.253	-	-	-	-	4.940.190
Вложувања во хартии од вредност	1.561.645	-	-	-	-	-	1.561.645
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	3.421	-	-	-	-	-	3.421
Останати побарувања	185.226	4.699	325	-	-	-	190.250
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно монетарни средства	6.101.639	2.418.429	173.522	56.893	1.822	54.838	8.807.143
Монетарни обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	12	-	-	-	-	-	12
Депозити на други комитенти	5.330.083	2.091.718	169.302	52.686	1.854	52.156	7.697.799
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	96.318	-	-	-	-	96.318
Субординирани обврски	-	188.007	-	-	-	-	188.007
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	53.248	20.339	3.262	4.126	3	231	81.209
Вкупно монетарни обврски	5.383.343	2.396.382	172.564	56.812	1.857	52.387	8.063.345
Нето-позиција	718.296	22.047	958	81	(35)	2.451	743.798

2.4 Оперативен ризик

Оперативниот ризик е ризик од остварување загуби заради несоодветни лица, несоодветни или слаби интерни процеси и системи, или надворешни настани.

Оперативниот ризик го вклучува и правниот ризик, ризикот од перење пари и финансирање тероризам, ризикот од несоодветност на информативните системи и други слични ризици, но не и стратемскиот и репутацискиот ризик.

Управувањето со оперативниот ризик има за цел минимизирање на потенцијалните загуби и веројатноста за нивна реализација, при што нема да биде попречено нормалното одвивање на редовните активности на Банката.

Системот за управување со оперативниот ризик е уреден во интерните акти на Банката и тоа преку примена на Политиката и Процедурата за управување со оперативен ризик. Управувањето со оперативните ризици се врши децентрализирано од страна на сите вработени и организациски единици, додека следењето и известувањето е надлежност на Дирекцијата за управување со ризици. Во рамките на управувањето со оперативните ризици се извршуваат следните активности: следење на евидентираните штетни настани, идентификација, оценка и контрола на потенцијалните оперативни ризици. Врз основа на спроведеното сопствено оценување, Банката согледува кои се најзначајни ризични настани кои можат да ја изложат на оперативен ризик, па оттаму истото претставува основа за преземање на соодветни мерки за нивно намалување или отстранување.

На квартална основа се подготвуваат извештаи за оперативен ризик, т.е. за фактички настанатите ризици и за нивните ефекти и тоа финансиски или врз репутацијата на Банката и истите се доставуваат до органите на управување.

2.5 Стратемски ризик

Стратемскиот ризик е ризик од загуба којшто произлегува од промените во деловното окружување, несоодветните деловни одлуки, несоодветното спроведување на одлуките или недоволната респонзивност на Банката на промените во деловното окружување, како и несоодветното спроведување на развојниот план и деловната политика.

Системот за управување со стратемски ризик е уреден во интерните акти на Банката и тоа преку примена на Политиката и Процедурата за управување со стратемски ризик. Органите на управување на Банката имаат најважна улога во процесот на идентификување, следење и контрола на стратемскиот ризик.

Врз основа на добиените материјали од надлежните организациски единици, Дирекцијата за управување со ризици на квартална основа изработува извештаи за следење на стратемскиот ризик кои ги доставува до органите на управување.

2.6 Репутациски ризик

Репутациски ризик е ризик од загуба којшто произлегува од неповолните согледувања за Банката од страна на клиентите, доверителите, акционерите, инвеститорите и супервизорските органи.

2.6 Репутациски ризик (продолжува)

Системот за управување со репутациски ризик е уреден во интерните акти на Банката и тоа преку примена на Политиката и Процедурата за управување со репутациски ризик. Банката има воспоставено систем за идентификување, следење, оценка, известување и контрола на изложеноста на Банката на репутациски ризик, преку кој обезбедува услови за елиминирање или минимизирање на негативните последици кои ги носи репутацискиот ризик.

Врз основа на добиените материјали од надлежните организациони единици, Дирекцијата за управување со ризици на квартална основа изработува извештаи за следење на репутацискиот ризик кои ги доставува до органите на управување.

2.7 Правен ризик

При идентификување на изворите на правен ризик, Банката ги опфаќа сите деловни процеси, активности, судски постапки, производи и услуги коишто ги нуди. Банката го идентификува правниот ризик кој произлегува или може да биде резултат и на некој друг ризик (на пример: ризикот од перење пари и финансирање на тероризам, репутацискиот ризик и сл.)

Идентификацијата на ризикот е дефинирање соодветен пристап на оценување на секој поединечно идентификуван ризик. Оценувањето се врши на квалитативна и квантитативна основа.

По идентификување на правниот ризик, Банката веднаш пристапува кон процена на потребата од преземање и видот на активности кои се преземаат заради минимизирање на ризикот. Доколку тој не може да биде контролиран или минимизиран, Банката одредува дали и кој степен на правен ризик е прифатлив за Банката од што зависи понатамошното постапување.

Постојат неколку фактори за оценување на правниот ризик и тоа:

- Применливост на договори и договорни одредби
- Управување со судски спорови

Банката врши проценка на исходот на спорот врз основа на утврдените критериуми и ги класификува во следните категории:

- Судски спорови со позитивен исход
- Судски спорови со неизвесен исход
- Судски спорови со негативен исход

Банката е одговорна за постојано следење на ризикот, а со тоа и за проценување на индикаторите за рано предупредување. Следењето на правниот ризик е интегриран дел во сите активности на Банката.

Водењето уредна евиденција и надзор на активностите кои при секојдневното работење можат да доведат до правен ризик се овозможува следење и контрола на ризикот. Преку изготвување на редовни извештаи кои се изготвуваат и се доставуваат до органите на управување на Банката, како и обука на менаџментот и на останатите вработени за промените во регулативата, како и постапување во согласност со интерните акти на Банката, се зголемува веројатноста за навремено препознавање на индикаторите на правниот ризик.

2.7 Правен ризик (продолжува)

Банката ги почитува следните лимити со цел одржување на правниот ризик во прифатливи рамки:

- Учетството на вредноста на судските спорови каде што Банката е тужена страна и за кои постои негативен или неизвесен исход не треба да надмине 7% од сопствени средства,
- Учетството на вредноста на сите судски спорови каде што Банката е тужена страна не треба да надмине 25% од сопствени средства.

Судските спорови кои немаат материјално влијание врз резултатите на Банката, односно се во висина пониска од 0,05 % од вкупната актива на Банката во согласност со последни ревидирани финансиски извештаи од претходната година, нема да бидат предмет за резервирање во тековната година.

За судските спорови за кои е предвиден неизвесен исход, Банката може да врши резервирање во распон од 20% до 50% од износот на спорот.

За судските спорови за кои е предвиден негативен исход, односно веројатноста за одлив е поголема од 50%, Банката врши резервирање на износот за кој е направена проценка дека постои веројатност да биде исплатен.

Резервирањето се прикажува на крајот на известувачкиот период на товар на расходите во билансот на успех. Последователно, Банката го проценува износот на резервирањата на секој датум на билансот на состојба. Доколку повеќе нема веројатност дека при подмирување на обврската ќе настане одлив на средства од Банката, неискористените резервирања се ослободуваат. Ослободувањето на резервирањата се прикажува во билансот на успех во позицијата „Останати приходи од дејноста”.

3. Управување со капиталот

Банката ја утврдува стапката на адекватност на капиталот во согласност со Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот и Упатството за спроведување на методологијата за утврдување на адекватност на капиталот донесени од страна на Народна банка на Република Северна Македонија.

Банката има подготвено Процес за утврдување на интерниот капитал потребен за покривање на ризиците, и преку негова примена води сметка секогаш да одржува доволно ниво на капитал за покривање на преземените ризици, односно да одржува стапка на адекватност на капиталот од минимум 15%.

Оваа стапка се состои од 8% минимумот на стапка на адекватност на капиталот, додаток од 4,5 процентни поени за ризичниот профил на Банката (во согласност со оценката на НБРСМ) и 2,5 процентни поени за заштитен слој за зачувување на капиталот. При тоа, капиталниот додаток за ризичниот профил Банката може да го исполни од било кој дел на сопствените средства, додека редовниот основен капитал искористен за исполнување на обврската за стапката на адекватност од 12,5% не може да се користи за исполнување на законските барања за заштитните слоеви на капиталот.

Банката, во согласност со потребите ќе ги одржува следниве заштитни слоеви на капиталот:

- 1) Заштитен слој за зачувување на капиталот;
- 2) Противцикличен заштитен слој на капиталот;
- 3) Заштитен слој на капиталот за системски значајни банки; и
- 4) Системски заштитен слој на капиталот.

Заштитните слоеви на капиталот се исполнуваат единствено со позиции што се дел од редовниот основен капитал. Банката не може да го користи износот на редовниот основен капитал што го одржува за исполнување на некој од заштитните слоеви на капиталот за исполнување на другите заштитни слоеви на капиталот, ниту за исполнување на минималните капитални барања за основен капитал.

Банката ќе настојува да обезбедува соодветна адекватност на капиталот којашто ќе биде во согласност со регулаторните барања.

Процесот на утврдување на интерниот капитал подразбира спроведување на следниве фази:

- идентификување на материјалните ризици;
- мерење или оцена на ризиците;
- утврдување на вкупниот интерен капитал за покривање на ризиците и
- споредба на износот на сопствените средства на Банката со вкупниот интерен капитал.

При оцена на материјалноста на ризиците користен е каталог на ризиците во кој најпрво се идентификувани сите потенцијални ризици на кои Банката е или може да биде изложена, а потоа преку примена на квантитативни и квалитативни елементи соодветно според типот на ризикот, е утврдено значењето на секој поделен ризик.

3. Управување со капиталот (продолжува)

За утврдување на материјалноста на мерливите ризици се користат следните квантитативни елементи:

- Вкупната изложеност на ризикот;
- Можноста остварувањето на ризикот да има значително влијание врз финансискиот резултат на Банката;
- Усогласеноста со интерните и законските лимити дефинирани за секој ризик по спроведувањето на стрес-тест анализите.

За утврдување на материјалноста на немерливите ризици се користат пред се квалитативни елементи, односно експертско мислење од раководните лица во Банката, како и искусвени податоци од работењето во претходниот период. Врз основа на Каталогот на ризици како материјални ризици кои може да имаат значително влијание врз работењето на Банката се: кредитниот, ликвидносниот, валутниот, оперативниот и стратегискиот ризик.

Банката има воспоставено интерни акти (политики, процедури и методологии) за управување со сите ризици на кои е изложена или може да биде изложена во своето работење. Преку конзистентна примена на интерните акти, Банката остварува ефикасен процес на идентификување, мерење или оцена, следење и контрола на ризиците.

За мерењето на ризиците коишто се опфатени со методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот, Банката го користи пристапот пропишан во методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот, т.е. регулаторен пристап. За ликвидносниот ризик за кој е утврдено дека е материјален за Банката, заради природата и неможноста тој да биде покриен со капиталот, Банката не пресметува интерен капитал за негово покривање. За стратегискиот ризик Банката применува интерен пристап за пресметка на интерниот капитал потребен за негово покривање. Вкупниот интерен капитал за покривање на ризиците се добива како збир на интерните капитали за покривање на поединечните (материјални) ризици.

Банката пресметува регулаторен капитал за покривање на кредитен, валутен и оперативен ризик. Во вкупниот регулаторен капитал за покривање на ризиците доминантно е учеството на капиталот за покривање на кредитниот ризик и произлегува оттаму што кредитната функција претставува најзначајна активност на Банката.

Во согласност со стандардизираниот пристап за кредитен ризик, Банката билансните и вонбилансните побарувања ги распределува во тринаесет категории на изложеност, а потоа применува соодветен пондер на ризичност во зависност од степенот на кредитен квалитет на должникот или побарувањето. Степенот на кредитен квалитет, којшто служи како основа за користење соодветен пондер на ризичност, се утврдува врз основа на кредитниот рејтинг на должникот или побарувањето, утврден од страна на призната надворешна институција за процена на кредитниот ризик.

3. Управување со капиталот (продолжува)

Производот помеѓу износот на побарувањето распределено во соодветната категорија на изложеност (нето од исправката на вредност, односно посебната резерва, премијата или дисконтот и ефектите од промена на објективната вредност) и соодветниот пондер на ризичност ја дава пондерираната вредност на побарувањето којашто се вклучува во утврдувањето на активата пондерирана според кредитниот ризик.

Потребниот капитал за покривање на кредитниот ризик се пресметува откако на вкупната актива пондерирана според кредитен ризик ќе се примени законски утврдениот минимум на стапката за адекватност на капиталот од 8%.

Банката во секој момент одржува доволно капитал за покривање на валутниот ризик, односно најмалку 8 % од агрегатната девизна позиција на Банката и нејзината нето-позиција во злато.

Банката пресметува капитал потребен за покривање оперативен ризик со примена на пристапот на базичен индикатор.

Стапката на адекватност на капиталот се пресметува како однос помеѓу сопствените средства и вкупната актива пондерирана според сите ризици. Со состојба на 31 декември 2022 година сопствените средства на Банката изнесуваат 1.106.957 илјади денари (2021 година: 1.125.665 илјади денари), додека стапката на адекватност на капиталот изнесува 18,92 % (2021 година: 19,04%).

3. Управување со капиталот (продолжува)

Извештај
за стапката на адекватноста на капиталот

Ред. бр.	ОПИС	Тековна година 2022	Претходна година 2021
I	Актива пондерирана според кредитниот ризик		
1	Актива пондерирана според кредитниот ризик со примена на стандардизиран пристап	4.867.610	4.974.279
2	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	389.409	397.942
II	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК		
3	Агрегатна девизна позиција	77.229	43.516
4	Нето-позиција во злато		-
5	Капитал потребен за покривање на валутниот ризик	6.178	3.481
6	Актива пондерирана според валутниот ризик	77.229	43.516
III	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ОПЕРАТИВНИОТ РИЗИК		
7	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на пристапот на базичен индикатор	72.422	71.427
8	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на стандардизираниот пристап		-
9	Актива пондерирана според оперативниот ризик	905.276	892.834
IV	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ДРУГИТЕ РИЗИЦИ		
10	Капитал потребен за покривање на ризикот од промена на цените на стоките	-	-
11	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици (11.1+11.2+11.3+11.4+11.5)	-	-
11.1	Капитал потребен за покривање на позицискиот ризик (11.1.1+11.1.2+11.1.3+11.1.4)	-	-
11.1.1	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
11.1.2	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
11.1.3	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	-	-
11.1.4	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	-	-
11.2	Капитал потребен за покривање на ризикот од порамнување/испорака	-	-
11.3	Капитал потребен за покривање на ризикот од другата договорна страна	-	-
11.4	Капитал потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност	-	-
11.5	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици од позиции во опции	-	-
12	Капитал потребен за покривање на другите ризици (10+11)	-	-
13	Актива пондерирана според други ризици	-	-
V	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИ	5.850.115	5.910.629
14	Капитал потребен за покривање на ризиците	468.009	472.850
VI	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА	1.106.957	1.125.665
VII	АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (VI/V)	18,92%	19,04%

3. Управување со капиталот (продолжува)

Извештај
за сопствените средства

Ред. бр.	Опис	состојба на 31.12.2022	состојба на 31.12.2021
1	2	3	3
1.	Сопствени средства	1.106.957	1.125.665
2.	Основен капитал	1.013.070	994.628
3.	Редовен основен капитал (РОК)	1.013.070	994.628
3.1	Позиции во РОК	1.054.396	1.036.747
3.1.1.	Капитални инструменти од РОК	907.888	907.888
3.1.2.	Премија од капиталните инструменти од РОК	126	126
3.1.3.	Задолжителна општа резерва (општ резервен фонд)	130.440	127.599
3.1.4.	Задржана нераспоредена добивка	497	497
3.1.5.	(-) Акумулирана загуба од претходни години	-	-
3.1.6.	Тековна добивка или добивка на крајот на годината	-	-
3.1.7.	Збирна сеопфатна добивка или загуба	15.445	637
3.2.	(-) Одбитни ставки од РОК	(41.326)	(42.119)
3.2.1.	(-) Загуба на крајот на годината или тековна загуба	-	-
3.2.2.	(-) Нематеријални средства	(2.336)	(3.129)
3.2.3.	(-) Одложени даночни средства коишто зависат од идната профитабилност на банката	-	-
3.2.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
3.2.4.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
3.2.4.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
3.2.4.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
3.2.4.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
3.2.5.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-
3.2.6.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
3.2.7.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	(38.990)	(38.990)
3.2.8.	(-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК	-	-
3.2.9.	(-) Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	-	-
3.2.10.	(-) Трошоци за данок	-	-
3.2.11.	(-) Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва	-	-
3.3.	Регулаторни усогласувања на РОК	-	-
3.3.1.	(-) Зголемување на РОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-
3.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-
3.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
3.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-

3. Управување со капиталот (продолжува)

Ред. бр.	Опис	состојба на 31.12.2022	состојба на 31.12.2021
3.4.	Позиции како резултат на консолидација	-	-
3.4.1.	Неконтролирачко (малцинско) учество коешто се признава во РОК на консолидирана основа	-	-
3.4.2.	Останато	-	-
3.5.	Други позиции од РОК	-	-
4	Додатен основен капитал (ДОК)	-	-
4.1	Позиции во ДОК	-	-
4.1.1.	Капитални инструменти од ДОК	-	-
4.1.2.	Премија од капиталните инструменти од ДОК	-	-
4.2.	(-) Одбитни ставки од ДОК	-	-
4.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
4.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
4.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
4.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
4.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
4.2.2.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-
4.2.3.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
4.2.4.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
4.2.5.	(-) Износ на одбитни ставки од ДК којшто го надминува вкупниот износ на ДК	-	-
4.2.6.	(-) Трошоци за данок	-	-
4.3.	Регулаторни усогласувања на ДОК	-	-
4.3.1.	(-) Зголемување на ДОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-
4.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-
4.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
4.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
4.4.	Позиции како резултат на консолидација	-	-
4.4.1.	(+/-) Прифатлив додатен основен капитал којшто се признава во ДОК на консолидирана основа	-	-
4.4.2.	Останато	-	-
4.5.	Други позиции од ДОК	-	-
5	Дополнителен капитал (ДК)	93.887	131.037
5.1.	Позиции во ДК	93.887	131.037
5.1.1.	Капитални инструменти од ДК	-	-
5.1.2.	Субординирани кредити	93.887	131.037
5.1.3.	Премија од капитални инструменти од ДК	-	-

3. Управување со капиталот (продолжува)

Ред. бр.	Опис	состојба на 31.12.2022	состојба на 31.12.2021
5.2.	(-) Одбитни ставки од ДК	-	-
5.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
5.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
5.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
5.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
5.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
5.2.2.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-
5.2.3.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
5.2.4.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
5.3.	Регулаторни усогласувања на ДК	-	-
5.3.1.	(-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-
5.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-
5.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
5.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
5.4.	Позиции како резултат на консолидација	-	-
5.4.1.	Прифатлив дополнителен капитал којшто се признава во ДК на консолидирана основа	-	-
5.4.2.	Останато	-	-
5.5.	Други позиции од ДК	-	-

4. Известување според сегментите

Известувањето според сегментите се врши по оперативните сегменти на Банката, пропишани со регулативата на Народната банка на Република Северна Македонија.

Оперативен сегмент е компонентата од активностите на Банката за која што се исполнети следниве услови:

- извршува активности како резултат на кои се остваруваат приходи и настануваат трошоци;
- Надзорниот одбор на Банката ги разгледува оперативните резултати кај одделниот оперативен сегмент на редовна основа (најмалку полугодишно), со цел да се оценат остварувањата и да се донесе одлука за идните деловни активности на тој сегмент;
- достапни се одделни финансиски информации за сегментот.

Банката обелоденува информации одделно за секој значаен оперативен сегмент. Еден оперативен сегмент се оценува како значаен доколку е исполнет кој било од следниве квантитативни прагови:

- приходот на сегментот (ги вклучува и приходите од трансфери помеѓу сегментите) учествува со 10% или повеќе во вкупните приходи на Банката;
- апсолутниот износ на добивката или загубата на сегментот претставува 10% или повеќе од повисокиот апсолутен износ помеѓу: а) вкупната добивка на сите оперативни сегменти на Банката коишто прикажале добивка, или б) вкупната загуба на сите оперативни сегменти на Банката коишто прикажале загуба;
- средствата на сегментот учествуваат со 10% или повеќе во вкупните средства на Банката.

Банката треба да прикаже информација за концентрацијата на нејзините деловни активности кон одделни значајни клиенти. Значаен клиент е оној од којшто Банката остварува 10% или повеќе од вкупните приходи или вкупните расходи на Банката. Во 2022 година, значаен клиент претставува пензиски фонд преку остварени расходи за камати од орочени депозити во Банката.

Банката треба да прикаже анализа на нејзините деловни активности според географските подрачја каде што тие се извршуваат, и тоа за следниве географски подрачја:

- земји-членки на Европската Унија;
- други европски земји, надвор од Европската Унија;
- земји надвор од Европа, членки на Организацијата за економска соработка и развој (ОЕЦД);
- други земји.

4. Известување според сегментите

А. Оперативни сегменти

во илјади денари	Оперативни сегменти (наведете ги одделно значајните оперативни сегменти)							Сите останати незначајни оперативни сегменти (држава и непрофитни институции кои им служат на домаќинствата)	Неалоцирано	Вкупно
	Работа со население	Корпоративно банкарство	/	/	/	/	/			
2022 (тековна година)										
Нето-приходи/(расходи) од камата	187.633	50.169	-	-	-	-	-	11.273	-	249.075
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	118.807	78.527	-	-	-	-	-	1.799	-	199.133
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	(917)	(917)
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	277	-	-	-	-	-	-	-	277
Останати оперативни приходи	5.922	38.534	-	-	-	-	-	-	30.326	74.781
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	312.362	167.506	-	-	-	-	-	13.072	29.409	522.349
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето- основа	(27.765)	(38.368)	-	-	-	-	-	1	-	(66.132)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето- основа	(142)	(13.928)	-	-	-	-	-	-	-	(14.070)
Амортизација	-	-	-	-	-	-	-	-	(23.306)	(23.306)
Трошоци за реструктурирање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	-	-	-	-	-	-	-	-	(351.258)	(351.258)
Вкупно расходи по сегмент	(27.907)	(52.296)	-	-	-	-	-	1	(374.564)	(454.766)
Финансиски резултат по сегмент	284.455	115.210	-	-	-	-	-	13.073	(345.155)	67.583
Данок од добивка										(6.728)
Добивка/(загуба) за финансиската година										60.855
Вкупна актива по сегмент	3.390.594	3.908.696	-	-	-	-	-	1.190.229		8.489.519
Неалоцирана актива по сегмент									247.415	247.415
Вкупна актива	3.390.594	3.908.696	-	-	-	-	-	1.190.229	247.415	8.736.934
Вкупно обврски по сегмент	5.217.224	2.226.140	-	-	-	-	-	87.764		7.531.127
Неалоцирани обврски по сегмент									90.554	90.554
Вкупно обврски	5.217.224	2.226.140	-	-	-	-	-	87.764	90.554	7.621.682

ТТК БАНКА АД - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

4. Известување според сегментите (продолжува)

A. Оперативни сегменти (продолжува)

	Оперативни сегменти (наведете ги одделно значајните оперативни сегменти)							Сите останати незначајни оперативни сегменти (држава и непрофитни институции кои им служат на домаќинствата)	Неалоцирано	Вкупно
	Работа со население	Корпоративно банкарство	/	/	/	/	/			
<i>во илјади денари</i>										
2021 (претходна година)										
Нето-приходи/(расходи) од камата	195.371	51.836	-	-	-	-	-	10.251	-	257.458
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	121.745	70.681	-	-	-	-	-	1.624	-	194.050
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	5.358	5.358
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	1.226	-	-	-	-	-	-	-	1.226
Останати оперативни приходи	5.176	22.520	-	-	-	-	-	-	14.287	41.982
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	322.292	146.263	-	-	-	-	-	11.875	19.645	500.074
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(19.362)	(83.407)	-	-	-	-	-	15	-	(102.755)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	(406)	-	-	-	-	-	-	-	(406)
Амортизација	-	-	-	-	-	-	-	-	(23.251)	(23.251)
Трошоци за реструктурирање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	-	-	-	-	-	-	-	-	(322.633)	(322.633)
Вкупно расходи по сегмент	(19.362)	(83.813)	-	-	-	-	-	15	(345.884)	(449.045)
Финансиски резултат по сегмент	302.929	62.450	-	-	-	-	-	11.890	(326.239)	51.029
Данок од добивка										(10.292)
Добивка/(загуба) за финансиската година										40.738
Вкупна актива по сегмент	3.579.099	3.747.378	-	-	-	-	-	1.477.245		8.803.722
Неалоцирана актива по сегмент									347.161	347.161
Вкупна актива	3.579.099	3.747.378	-	-	-	-	-	1.477.245	347.161	9.150.883
Вкупно обврски по сегмент	5.141.049	2.757.918	-	-	-	-	-	89.355		7.988.322
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-	-	-	81.209	81.209
Вкупно обврски	5.141.049	2.757.918	-	-	-	-	-	89.355	81.209	8.069.531

4. Известување според сегментите (продолжува)

Б. Концентрација на вкупните приходи и расходи по значајни клиенти

во илјади денари

2022 (тековна година)

(банката одделно треба да го прикаже вкупниот приход и вкупниот расход остварен од значаен клиент)

Клиент 1

приходи
(расходи)

Клиент 2

приходи
(расходи)

Клиент 3

приходи
(расходи)

Вкупно по сегмент

2021 (претходна година)

(банката одделно треба да го прикаже вкупниот приход и вкупниот расход остварен од значаен клиент)

Клиент 1

приходи
(расходи)

Клиент 2

приходи
(расходи)

Клиент 3

приходи
(расходи)

Вкупно по сегмент

	Оперативни сегменти (наведете ги одделно значајните оперативни сегменти)							Сите останати незначајни оперативни сегменти (држава и непрофитни институции кои им служат на домаќинствата)	Неалоцирано	Вкупно по значаен клиент
	Работа со население	Корпоративно банкарство	/	/	/	/	/			
Клиент 1										
приходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(расходи)	-	(11.340)	-	-	-	-	-	-	-	(11.340)
Клиент 2										
приходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(расходи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Клиент 3										
приходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(расходи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно по сегмент	-	(11.340)	-	-	-	-	-	-	-	(11.340)
Клиент 1										
приходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(расходи)	-	(13.071)	-	-	-	-	-	-	-	(13.071)
Клиент 2										
приходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(расходи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Клиент 3										
приходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(расходи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно по сегмент	-	(13.071)	-	-	-	-	-	-	-	(13.071)

4. Известување според сегментите (продолжува)

В. Географски подрачја

	Република С. Македонија	Земји-членки на Европската Унија	Европа (останато)	Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	Останато (наведете ги одделно значајните географски сегменти)		Сите останати незначајни географски сегменти	Неалоцирано	Вкупно
<i>во илјади денари</i>									
2022 (тековна година)									
Вкупни приходи	522.258	91	-	-	-	-	-	-	522.349
Вкупна актива	8.348.692	388.242	-	-	-	-	-	-	8.736.934
2021 (претходна година)									
Вкупни приходи	500.074	-	-	-	-	-	-	-	500.074
Вкупна актива	8.859.753	291.130	-	-	-	-	-	-	9.150.883

5. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на процените направени од раководството, зависно од видот на средството или обврската.

Објективната вредност се утврдува на различни начини, во зависност од тоа дали средството или обврската се тргува на активен пазар или не се тргува.

Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на паричните средства и паричните еквиваленти соодветствува на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина, сметки во банки и депозити со краток рок на доспевање.

Средства за тргување

Објективната вредност утврдена врз основа на пазарната вредност е еднаква на нивната сметководствена вредност.

Кредити и побарувања од банки и комитенти

Кредитите и побарувањата од банки и комитенти се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за исправка на вредност заради оштетување. Кредитите и побарувањата од комитенти во најголем дел се со променлива каматна стапка и нивната проценета објективна вредност се утврдува преку дисконтирање на идните проценети парични текови со примена на ефективна каматна стапка.

Вложувања во хартии од вредност

Вложувањата во хартии од вредност вклучуваат средства класифицирани како расположливи за продажба и хартии од вредност коишто се чуваат до достасување.

Објективната вредност на сопственичките хартии од вредност расположливи за продажба се утврдува врз основа котирали пазарни цени или врз основа на техники на вреднување.

За финансиското средство се смета дека е тргувано на активен пазар доколку објавените цени се лесно и редовно достапни од берза, дилер, брокер, пазари преку шалтер, индустриска група или регулаторна агенција и тие цени ги претставуваат тековните и редовни пазарни трансакции на нормални, комерцијални основи. Соодветната котирана пазарна цена за средство коешто се чува или за обврска којашто треба да се издаде е вообичаено тековната куповна цена; додека за средството коешто ќе биде стекнато или за обврската којашто се чува е тековната продажна/понудена цена.

5. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

Доколку не постои активен пазар за финансиското средство или обврска, Банката, за да ја одреди објективната вредност на средството или обврската, ги применува следните техники за вреднување, и тоа по следниов редослед:

- употреба на информации за постигнатите цени на скорешни (од последните 6 месеци), нормални, комерцијални трансакции за тој финансиски инструмент помеѓу запознаени, доброволни странки (ако се достапни);
- ако претходната техника за вреднување не може да се примени (нема информација за постигнатите цени од скорешните трансакции за тој финансиски инструмент), тогаш за утврдување на објективната вредност треба да се примени тековната пазарна цена на друг инструмент, кој е во суштина ист (во смисла на тоа дека е со иста валута и со ист или сличен рок на достасување);
- ако информациите за објективната вредност од претходните две техники за вреднување се несоодветни или, пак, тие не може да се применат, тогаш објективната вредност на финансискиот инструмент се утврдува преку анализа на дисконтираните парични текови или други алтернативни модели за определување на цената.

Вложувањата на Банката во одредени специфични институции (како КИБС, ЦДХВ и сл.) за коишто нема активен пазар и чиешто поседување е утврдено со закон и/или е поврзано со можноста за користење на услугите коишто ги вршат овие институции, може да се смета дека нивната набавна вредност ја одразува нивната објективна вредност.

Објективната вредност на должничките хартии од вредност кои се чуваат до достасување, се утврдува врз основа на амортизирана набавна вредност.

Останати побарувања

Објективната вредност на останатите побарувања соодветствува на нивната сметководствена вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

Депозити и обврски по кредити

Објективната вредност на депозитите по видување претставува износ кој треба да се исплати по видување и е приближна на нивната сметководствена вредност. Објективната вредност на орочените депозити и обврските по кредити со променливи каматни стапки е приближна на нивната сметководствена вредност заради променливите каматни стапки и нивните промени на денот на изготвувањето на Билансот на состојба. Објективната вредност на кредитните линии коишто се регулирани со посебни услови и за кои на пазарот нема други финансиски инструменти со иста или слична карактеристика, приближно ја претставува нивната сметководствена вредност.

Останати обврски

Објективната вредност на останатите обврски соодветствува на нивната сметководствена вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

5. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски
А. Објективна вредност на финансиските средства и обврски

	тековна година 2022		претходна година 2021	
	сметководствена вредност	објективна вредност	сметководствена вредност	објективна вредност
<i>во илјади денари</i>				
Финансиски средства				
Парични средства и парични еквиваленти	2.186.630	2.186.630	2.078.910	2.078.910
Средства за тргување	22.332	22.332	32.727	32.727
Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	4.807.392	4.807.392	4.940.190	4.940.190
Вложувања во хартии од вредност	1.264.813	1.264.813	1.561.645	1.561.645
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	3.421	3.421
Останати побарувања	208.352	208.352	190.250	190.250
Заложени средства	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-
Финансиски обврски				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Депозити на банки	102	102	12	12
Депозити на други комитенти	7.147.070	7.147.070	7.697.799	7.697.799
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-
Обврски по кредити	187.659	187.659	96.318	96.318
Субординирани обврски	187.599	187.599	188.007	188.007
Обврски за данок на добивка (тековен)	916	916	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-
Останати обврски	89.639	89.639	81.209	81.209

Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски

5. (продолжува)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжува)

Б.1 Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжува)

<i>во илјади денари</i>	Белешка	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
31 декември 2022					
Финансиски средства мерени по објективна вредност					
	19	22.332	-	-	22.332
	20	-	-	-	-
	21	-	-	-	-
	23,1	-	-	74.984	74.984
	Вкупно	22.332	-	74.984	97.316
Финансиски обврски мерени по објективна вредност					
	32	-	-	-	-
	33	-	-	-	-
	21	-	-	-	-
	Вкупно	-	-	-	-

5. **Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**
 Б. **Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжува)**
 Б.1. **Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжува)**

<i>во илјади денари</i>		Белешка	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
31 декември 2021						
Финансиски средства мерени по објективна вредност						
	Средства за тргување	19	32.727	-	-	32.727
	Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	20	-	-	-	-
	Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
	Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	23,1	-	-	85.136	85.136
	Вкупно		32.727	-	85.136	117.863
Финансиски обврски мерени по објективна вредност						
	Обврски за тргување	32	-	-	-	-
	Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	33	-	-	-	-
	Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
	Вкупно		-	-	-	-

5. **Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**
 Б. **Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжува)**
 Б.2. **Трансфери помеѓу нивоата 1 и 2 на објективна вредност**

	тековна година 2022		претходна година 2021	
	трансфери од нивото 1 во нивото 2	трансфери од нивото 2 во нивото 1	трансфери од нивото 1 во нивото 2	трансфери од нивото 2 во нивото 1
<i>во илјади денари</i>				
Финансиски средства мерени по објективна вредност				
Средства за тргување	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Финансиски обврски мерени по објективна вредност				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

5. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

Б.3. Усогласување на движењата во текот на годината во објективните вредности мерени во нивото 3

<i>во илјади денари</i>	Средства за тргување	Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	Вкупно средства	Обврски за тргување	Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	Вкупно обврски
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	-	-	84.926	84.926	-	-	-
Корекција на почетна состојба	-	-	-	-	-	-	-
Добивки/(загуби) признаени во:	-	-	-	-	-	-	-
- Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	210	210	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани во кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	-	-	85.136	85.136	-	-	-
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2021 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-

5. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

Б.3. Усогласување на движењата во текот на годината во објективните вредности мерени во нивото 3

<i>во илјади денари</i>		Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	Вкупно средства	Обврски за тргување	Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	Вкупно обврски
		Средства за тргување					
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)		-	85.136	85.136	-	-	-
Добивки/(загуби) признаени во:		-	-	-	-	-	-
- Билансот на успех		-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех		-	200	200	-	-	--
Купувања на финансиски инструменти во периодот		-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот		-	(10.352)	(10.352)	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот		-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот		-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3		-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани во кредити и побарувања		-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)		-	74.984	74.984	-	-	-
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2022 (тековна година)		-	-	-	-	-	-

6. Нето-приходи/(расходи) од камата

**Структура на приходите и расходите од камата според видот на финансиските
 А. инструменти**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	тековна година 2021
Приходи од камата		
Парични средства и парични еквиваленти	7.756	2.602
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	105	46
Кредити на и побарувања од други комитенти	268.703	294.063
Вложувања во хартии од вредност	12.323	10.874
Останати побарувања	-	-
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	(2.086)	(5.374)
Наплатени претходно отпишани камати	5.752	4.260
Вкупно приходи од камата	292.553	306.471
Расходи за камата		
Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	-	-
Депозити на други комитенти	36.135	40.942
Издадени должнички хартии од вредност	-	-
Обврски по кредити	1.607	2.272
Субординирани обврски	5.730	5.716
Останати обврски	6	83
Вкупно расходи за камата	43.478	49.013
Нето-приходи/(расходи) од камата	249.075	257.458

6. Нето-приходи/(расходи) од камата

Б. Секторска анализа на приходите и расходите од камата според секторот

<i>во илјади денари</i>		
	тековна година 2022	тековна година 2021
Приходи од камата		
Нефинансиски друштва	65.379	80.874
Држава	12.324	10.874
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	4	8
Банки	7.769	2.648
Останати финансиски друштва (небанкарски)	1	40
Домаќинства	203.319	213.141
Нерезиденти	91	-
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	(2.086)	(5.374)
Наплатени претходно отпишани камати	5.752	4.260
Вкупно приходи од камата	292.553	306.471
Расходи за камата		
Нефинансиски друштва	6.805	9.327
Држава	483	83
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	571	550
Банки	1.607	2.272
Останати финансиски друштва (небанкарски)	19.459	19.082
Домаќинства	14.553	17.699
Нерезиденти	-	-
Вкупно расходи за камата	43.478	49.013
Нето-приходи/(расходи) од камата	249.075	257.458

7. Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести

А. Структура на приходите и расходите од провизии и надомести според видот на финансиските активности

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Приходи од провизии и надомести		
Кредитирање	17.688	20.307
Платен промет		
во земјата	135.535	138.126
со странство	20.683	17.707
Акредитиви и гаранции	3.518	4.013
Брокерско работење	4.518	5.104
Управување со средствата	-	-
Комисиски и доверителски активности	-	-
Издавање хартии од вредност	-	-
Останато (наведете ги поединечно приходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните приходи од провизии и надомести)	942	873
Картично работење	65.456	39.854
Вкупно приходи од провизии и надомести	248.340	225.984
Расходи за провизии и надомести		
Кредитирање	1.534	1.478
Платен промет		
во земјата	12.469	13.389
со странство	8.988	8.103
Акредитиви и гаранции		
Брокерско работење	1.050	934
Управување со средствата	-	-
Комисиски и доверителски активности	-	-
Издавање на хартии од вредност	-	-
Останато (наведете ги поединечно расходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните расходи од провизии и надомести)	742	430
Провизија од банки по фактури	5.608	5.273
Картично работење	18.816	2.327
Вкупно расходи за провизии и надомести	49.207	31.934
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	199.133	194.050

7. Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести

Б. Секторска анализа на приходите и расходите од провизии и надомести

<i>во илјади денари</i>		
	тековна година 2022	претходна година 2021
Приходи од провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	77.061	77.283
Држава	236	218
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	1.563	1.406
Банки	46.969	22.096
Останати финансиски друштва (небанкарски)	2.658	2.630
Домаќинства	117.930	120.876
Нерезиденти	1.923	1.475
Вкупно приходи од провизии и надомести	248.340	225.984
Расходи за провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	2.067	1.842
Држава	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	12.654	11.456
Останати финансиски друштва (небанкарски)	9.611	10.533
Нерезиденти	24.875	8.103
Вкупно расходи за провизии и надомести	49.207	31.934
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	199.133	194.050

8. Нето-приходи од тргување

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Средства за тргување</i>	
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа</i>	
реализирана	-
нереализирана	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа</i>	
реализирана	247
нереализирана	(2.047)
Приходи од дивиденда од средствата за тргување	883
Приходи од камата од средствата за тргување	-
<i>Обврски за тргување</i>	
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа</i>	
реализирана	-
нереализирана	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите за тргување, на нето-основа</i>	
реализирана	-
нереализирана	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски за тргување, на нето-основа</i>	
реализирана	-
нереализирана	-
Расходи за камата од финансиски обврски чувани за тргување	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за тргување, на нето-основа</i>	
реализирана	-
нереализирана	-
Нето-приходи од тргување	(917)
	5.358

**9. Нето-приходи од други финансиски инструменти
 евидентирани по објективната вредност**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето- основа		
реализирана	277	1.226
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето- основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од финансиските средства по објективна вредност преку Билансот на успех	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на кредитите и побарувањата по објективна вредност преку Билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
<i>Финансиски обврски по објективната вредност преку Билансот на успех определени како такви при почетното признавање</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето- основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите по објективна вредност преку Билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на обврските по кредити по објективна вредност преку Билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех, на нето- основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за управување со ризик по објективна вредност преку Билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	277	1.226

10. Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Реализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа	12.861	10.577
Нереализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа		
курсни разлики на исправката на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	8	(15)
останати курсни разлики, на нето-основа	1.197	525
Нето-приходи/(расходи) од курсните разлики	14.066	11.087

11. Останати приходи од дејноста

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Добивка од продажбата на средствата расположливи за продажба	-	-
Дивиденда од сопственичките инструменти расположливи за продажба	1.795	837
Нето-приходи од вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
Капитална добивка од продажбата на:		
недвижности и опрема	7.152	157
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	36.092	17.461
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Приходи од кирии	923	390
Приходи од добиени судски спорови	79	695
Наплатени претходно отпишани побарувања	7.415	7.266
Ослободување на посебната резерва и резервирања за:		
потенцијални обврски врз основа на судски спорови	-	-
пензии и други користи за вработените	-	-
Преструктурирања	-	-
неповолни договори	-	-
останати резервирања	-	-
Приходи по закон за субвенционирани придонеси	3.589	2.370
Останати приходи од дејноста	3.670	1.719
Вкупно останати приходи од дејноста	60.715	30.895

12. Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа

<i>во илјади денари</i>		Кредити и побарувања од банки	Кредити и побарувања од други комитенти	Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување	Парични средства и парични еквиваленти	Побарувања за провизии и надомести	Останати побарувања	Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства	Посебна резерва за вонбилансна изложеност	Вкупно
2022 (тековна година)											
Исправка на вредноста и посебна резерва											
Дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва (Ослободување на исправката на вредноста и посебна резерва)											
	100	125.105	-	-	700	1.749	11.329	138.983	2.560	141.543	
	(100)	(72.023)	-	-	(595)	(420)	(357)	(73.495)	(1.916)	(75.411)	
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа											
	-	53.082	-	-	105	1.329	10.972	65.488	644	66.132	
2021 (претходна година)											
Исправка на вредноста и посебна резерва											
Дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва (Ослободување на исправката на вредноста и посебна резерва)											
	80	128.592	-	-	459	1.854	14.767	145.752	724	146.476	
	(80)	(41.372)	-	-	(351)	(336)	(382)	(42.521)	(1.200)	(43.721)	
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа											
	-	87.220	-	-	108	1.518	14.385	103.231	(476)	102.755	

13. Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа

<i>во илјади денари</i>		Недвижности и опрема	Нематеријални средства	Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	Останати нефинансиски средства	Неконтролира но учество*	Вкупно
2022 (тековна година)								
Дополнителна загуба поради оштетување (Ослободување на загубата поради оштетување)		-	-	14.070	-	-	-	14.070
		-	-	-	-	-	-	-
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа		-	-	14.070	-	-	-	14.070
2021 (претходна година)								
Дополнителна загуба поради оштетување (Ослободување на загубата поради оштетување)		-	-	406	-	-	-	406
		-	-	-	-	-	-	-
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа		-	-	406	-	-	-	406

14. Трошоци за вработените

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Краткорочни користи за вработените</i>	
Плати	107.430
Задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување	54.766
Краткорочни платени отсуства	-
Трошоци за привремено вработување	-
Удел во добивката и награди	-
Немонетарни користи	-
174.719	162.196
<i>Користи по престанокот на вработувањето</i>	
Придонеси кон пензиските планови за дефинирани придонеси	-
Користи при пензионирањето	-
Зголемување на обврската за пензиски планови за дефинирани користи	-
Зголемување на обврската за други долгорочни користи	-
Други користи при престанокот на вработувањето	-
<i>Користи поради престанокот на вработувањето</i>	
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-
Останато	-
Надомест на вработените врз основа на колективни договори	7.043
Трошоци за технолошки вишок	-
8.696	169.239
183.415	169.239

15. Амортизација

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2022	претходна година 2021
Амортизација на нематеријалните средства	
Интерно развиен софтвер	-
Купен софтвер од надворешни добавувачи	2.619
Други интерно развиени нематеријални средства	-
Други нематеријални средства	970
Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	-
3.772	3.590
Амортизација на недвижностите и опремата	
Градежни објекти	6.039
Транспортни средства	2.047
Мебел и канцелариска опрема	1.716
Останата опрема	9.173
Други ставки на недвижностите и опремата	178
Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	509
19.534	19.662
Вкупно амортизација	23.251
23.306	23.251

16. Останати расходи од дејноста

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Загуба од продажбата на средствата расположливи за продажба	-	-
Трошоци за лиценцирање на софтверот	-	-
Премии за осигурување на депозитите	12.527	12.364
Премии за осигурување на имотот и на вработените	1.442	1.585
Материјали и услуги	103.917	91.989
Административни и трошоци за маркетинг	7.899	4.917
Останати даноци и придонеси	3.229	2.449
Трошоци за кирии	30.045	29.764
Трошоци за судски спорови	376	3.025
Посебна резерва за вонбилансна изложеност, на нето-основа	-	-
Резервирања за пензиските и за други користи за вработените, на нето-основа	-	-
Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови, на нето-основа	1.860	712
Други резервирања, на нето-основа		
Загуба од продажбата на:		
недвижности и опрема	-	-
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Трошоци од минати години	-	-
Останато (наведете ги поединечно расходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати расходи од дејноста)	6.548	6.589
Вкупно останати расходи од дејноста	167.843	153.394

17 Данок на добивка

A Расходи/приходи за тековен и одложен данок

<i>во илјади денари</i>		
тековна година 2022	претходна година 2021	
Тековен данок на добивка		
Расход/(приход) за тековниот данок на добивка за годината	6.728	6.425
Корекции за претходни години	-	-
Користи од претходнонепризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Промени во сметководствени политики и грешки	-	-
Останато	-	-
	6.728	6.425
Одложен данок на добивка		
Одложен данок од добивка кој произлегува од привремени разлики за годината	-	-
Признавање на претходнонепризнаени даночни загуби	-	-
Промени во даночната стапка	-	-
Воведување нови даноци	-	-
Користи од претходнонепризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Останато	-	-
	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка	6.728	6.425

<i>во илјади денари</i>		
тековна година 2022	претходна година 2021	
Тековен данок на добивка		
Признаен во Билансот на успех	6.728	6.425
Признаен во капиталот и резервите	-	-
	6.728	6.425
Одложен данок на добивка		
Признаен во Билансот на успех	-	-
Признаен во капиталот и резервите	-	-
	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка	6.728	6.425

Основа за пресметување на данок на добивка е добивката којашто се утврдува во даночниот биланс како разлика помеѓу вкупните приходи и вкупните расходи, зголемена за износот на непризнаените расходи за даночни цели и намалена за износот на даночното ослободување. Пресметаниот данок се намалува за дадена донација во спортот во согласност со член 30а од ЗДД. Најголем дел од непризнаените расходи за 2022 година отпаѓа на прокнижена акумулирана добивка по основ на продадени сопственички хартии од вредност, трошоци по основ на надоместоци за членови на органи на управување, менаџерско осигурување, новогодишен надоместок за вработените. Износот на даночното ослободување отпаѓа на дивиденди остварени со учество во капиталот на друг даночен обврзник, оданочени со данок на добивка кај исплатувачот.

17. Данок на добивка (продолжува)

Б. Усогласување помеѓу просечната ефективна даночна стапка и применливата даночна стапка

	во %	во илјади денари	во %	во илјади денари
	тековна година 2022		претходна година 2021	
Добивка/(загуба) пред оданочувањето		67.583		51.029
Данок од добивка согласно со применливата даночна стапка	10%	6.758	10%	5.103
Ефект од различни даночни стапки во други земји	-	-	-	-
Корекции за претходни години и промени во даночната стапка	-	-	-	-
Оданочен приход во странство				
Расходи непризнаени за даночни цели	4,24%	2.868	3,42%	1.747
Даночно ослободени приходи	(0,40%)	(268)	(0,21%)	(107)
Даночни ослободувања непризнаени во Билансот на успех	-	-	-	-
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-	-	-
Промени на одложениот данок	-	-	-	-
Останато (донација согласно закон за спорт)	-	(2.630)	-	(318)
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка		6.728		6.425
Просечна ефективна даночна стапка	9,96%		12,59%	

17. Данок на добивка (продолжува)

В. Данок на добивка од останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех

	тековна година 2022			претходна година 2021		
	пред оданочување	(расход)/поврат на данок на добивка	намалено за данок на добивка	пред оданочување	(расход)/поврат на данок на добивка	намалено за данок на добивка
<i>во илјади денари</i>						
Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-

18. Парични средства и парични еквиваленти

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Парични средства во благајна	274.500	239.236
Сметка и депозити во НБРСМ, освен задолжителни депозити во странска валута	796.124	908.916
Тековни сметки и трансакциски депозити кај странски банки	369.036	291.422
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки	113.452	213.734
Благајнички записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	176.604	179.881
Државни записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	-	-
Орочени депозити со период на достасување до три месеци	138.739	-
Останати краткорочни високо ликвидни средства	-	-
Побарувања врз основа на камати	143	2
(Исправка на вредноста)	(707)	(594)
<i>Вклучено во паричните средства и паричните еквиваленти за потребите на Извештајот за паричниот тек</i>	1.867.891	1.832.596
Задолжителни депозити во странска валута	272.879	203.667
Ограничени депозити	45.887	42.670
(Исправка на вредноста)	(27)	(24)
Вкупно	2.186.630	2.078.910

18. Парични средства и еквиваленти (продолжува)

	тековна година 2022				претходна година 2021			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
во илјади денари								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	618	-	-	618	494	-	-	494
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	700	-	-	700	159	-	-	159
(ослободување на исправката на вредноста)	(594)	-	-	(594)	(51)	-	-	(51)
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	11	-	-	11	16	-	-	16
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	735	-	-	735	618	-	-	618

18. Парични средства и еквиваленти (продолжува)

Со состојба на 31 декември 2022 година, паричните средства и паричните еквиваленти го вклучуваат износот од 319.138 илјади денари (2021 година: 456.911 илјади денари) кој преставува задолжителна резерва во денари.

Во согласност со Одлуката за задолжителна резерва донесена од страна на Народна банка на Република Северна Македонија, стапката на задолжителна резерва на Банката изнесува 5% за обврски во домашна валута, 50% за обврски во домашна валута со валутна клаузула и 19% за обврски во странска валута. Основата на задолжителната резерва се утврдува како просек од состојбата на обврските од Билансот на Банката за секој календарски ден од претходниот месец. Периодот на исполнување на задолжителната резерва во денари и во евра го утврдува Народната банка на Република Северна Македонија во индикативен календар на периоди на исполнување на задолжителната резерва за тековната година.

Задолжителната резерва во денари Банката ја исполнува на просечно ниво. Задолжителната резерва во девизи Банката ја исполнува со издвојување средства во девизи на посебна девизна сметка на НБРСМ во странство и тоа најмалку 90 % од пресметаната задолжителна резерва во евра, а 10% се издвојува на девизната сметка во евра во МИПС и истата се исполнува доколку просечната дневна состојба на издвоените средства за периодот на исполнување е најмалку еднаква на 10% од пресметаната ЗР во девизи.

Во текот на 2022 година, благајничките записи издадени од НБРСМ кои Банката ги има купено на примарен пазар се со рок на достасување од 28 до 35 дена и стапка на принос од 1,25% - 4,75% годишно (2021 година: рок на достасување 28 до 35 дена и стапка на принос од 1,25% до 1,5% годишно).

Ограничените депозити во износ од 45.887 илјади денари (2021 година: 42.670 илјади денари) во најголем дел се однесуваат на гарантен фонд во останати финансиски институции.

19. Средства за тргување

А. Структура на средствата за тргување според видот на финансискиот инструмент

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Хартии од вредност за тргување</i>		
<i>Должнички хартии од вредност за тргување</i>		
Благајнички записи за тргување	-	-
Државни записи за тргување	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
<i>Сопственички инструменти за тргување</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	22.332	32.727
	22.332	32.727
Котирани	22.332	32.727
Некотирани	-	-
<i>Деривати за тргување</i>		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-
Вкупно средства за тргување	22.332	32.727

20. Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
	-	-
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-
Вкупно финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-

21. Дериватни средства и обврски чувани за управување со ризик

<i>во илјади денари</i>					
		тековна година 2022		претходна година 2021	
		дериватни средства	(дериватни обврски)	дериватни средства	(дериватни обврски)
A	Деривати за заштита од ризик/Деривати чувани за управување со ризик				
A.1	<i>според видот на променливата</i>				
	Деривати чувани за управување со ризик				
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
A.2	<i>според видот на заштита од ризик</i>				
	Заштита од ризикот од објективната вредност	-	-	-	-
	Заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-
	Заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
B	Вградени деривати	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-	-	-
	Вкупно вградени деривати	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-

22. Кредити и побарувања
22.1 Кредити на и побарувања од банки

	<i>во илјади денари</i>			
	тековна година 2022		претходна година 2021	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Кредити на банки	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити, со период на достасување над три месеци	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Репо	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки пред исправката на вредноста	-	-	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки намалени за исправката на вредноста	-	-	-	-

22. Кредити и побарувања (продожува)
22.1 Кредити на и побарувања од банки (продолжува)

	тековна година 2022				претходна година 2021			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
во илјади денари								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	100	-	-	100	80	-	-	80
(ослободување на исправката на вредноста)	(100)	-	-	(100)	(80)	-	-	(80)
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-	-	-	-	-

22. Кредити и побарувања (продолжува)
22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти

Структура на кредитите на и побарувањата од други

A. комитенти според видот на должникот

	<i>во илјади денари</i>			
	тековна година 2022		претходна година 2021	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Нефинансиски друштва				
побарувања по главнина	299.461	1.205.756	254.425	1.168.086
побарувања врз основа на камати	5.640		6.306	-
Држава				
побарувања по главнина	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
побарувања по главнина	14	341	30	683
побарувања врз основа на камати	2	-	5	-
Финансиски друштва, освен банки				
побарувања по главнина	341	-	27	334
побарувања врз основа на камати	-	-	6	-
Домаќинства				
побарувања по главнина				
станбени кредити	43.113	1.324.514	34.219	1.360.296
потрошувачки кредити	21.250	1.071.375	18.592	1.128.471
автомобилски кредити	-	-	-	-
хипотекарни кредити	6.109	707.646	4.398	781.195
кредитни картички	5.534	49.066	6.961	53.679
други кредити	136.283	32.773	139.038	33.855
побарувања врз основа на камати	46.250	-	58.936	-
Нерезиденти, освен банки				
побарувања по главнина	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	607.724	(607.724)	610.266	(610.266)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти пред исправката на вредноста	1.171.723	3.783.748	1.133.209	3.916.334
(Исправка на вредноста)	(2.906)	(145.172)	(2.551)	(106.801)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	1.168.817	3.638.575	1.130.657	3.809.533

Со состојба на 31 декември 2022 година, сомнителните и спорни кредити вклучени во кредитите и побарувањата од комитенти изнесуваат 107.420 илјади денари (2021: 122.923 илјади денари). Сомнителната и спорна камата по овие кредити изнесува 7.211 илјади денари (2021: 4.030 илјади денари).

Дел од побарувањата по кредити се заложени заради обезбедување на обврски по кредити од кредитни линии на РБСМ (Белешка 36).

22 Кредити и побарувања (продолжува)

22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти

	тековна година 2022				претходна година 2021			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
во илјади денари								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	20.833	18.319	70.200	109.352	19.212	39.340	38.754	97.306
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	3.993	59.967	61.145	125.105	8.023	14.132	108.189	130.344
(ослободување на исправката на вредноста)	(14.154)	(34.126)	(23.743)	(72.023)	(21.284)	(16.232)	(5.608)	(43.124)
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	(1.355)	1.158	197	-	(637)	358	279	-
- исправка на вредноста за Група 2	7.333	(10.443)	3.110	-	15.225	(20.092)	4.867	-
- исправка на вредноста за Група 3	108	7.546	(7.654)	-	294	813	(1.107)	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	(3.098)	(3.098)	-	-	(46.390)	(46.390)
Ефект од курсни разлики	(18)	(5)	(4)	(27)	-	-	(8)	(8)
(Отпишани побарувања)	-	-	(11.230)	(11.230)	-	-	(28.776)	(28.776)
Состојба на 31 декември	16.740	42.416	88.923	148.079	20.833	18.319	70.200	109.352

22 Кредити и побарувања (продолжува)
 22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти (продолжува)

Б. Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на обезбедувањето

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>(сегашна сметководствена вредност на кредитите и побарувањата)</i>		
Првокласни инструменти за обезбедување	40.066	46.952
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	40.066	46.952
државни хартии од вредност	-	-
државни безусловни гаранции	-	-
банкарски гаранции	-	-
Гаранции од друштвата за осигурување и полиси за осигурување	6.278	3.685
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштвата за осигурување)	-	-
Гаранции од физички лица	1.467.589	1.482.223
Залог на недвижен имот	3.193.190	3.319.530
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	1.823.965	1.898.297
имот за вршење дејност	1.369.225	1.421.233
Залог на подвижен имот	21.176	40.220
Останати видови обезбедување	40.741	14.462
Необезбедени	7.411	8.386
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	4.776.451	4.915.458

23 Вложувања во хартии од вредност
23.1 Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба

A. Структура на вложувањата во финансиски средства расположливи за продажба според видот на финансискиот инструмент

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	8.026	7.826
Останати сопственички инструменти	66.958	77.310
	74.984	85.136
Котирани	27.716	27.577
Некотирани	47.268	57.559
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба	74.984	85.136

За вложувањата на Банката во одредени специфични институции (како КИБС, ЦДХВ и сл.) за коишто нема активен пазар и чиешто поседување е утврдено со закон и/или е поврзано со можноста за користење на услугите коишто ги вршат овие институции, може да се смета дека нивната набавна вредност ја одразува нивната објективна вредност. Банката ги класифицира овие вложувања како финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка.

За вложувањата во сопственички хартии од вредност за кои немаат активен пазар односно акциите не се ликвидни (Капитал Банка, Централна Кооперативна Банка, Теал АД Тетово), Банката ги класифицира овие средства во хартии од вредност кои се мерат по објективна вредност преку сеопфатна добивка. За утврдување на објективната вредност се користи техниката на вреднување - трошочен пристап (тековен трошок за замена, односно износот којшто е потребен за замена на постојното средство).

23 Вложувања во хартии од вредност (продолжува)

23.1 Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба

	тековна година 2022				претходна година 2021			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
во илјади денари								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-	-	-	-	-

23 Вложувања во хартии од вредност (продолжува)
23.2 Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување

		<i>во илјади денари</i>	
		тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Должнички хартии од вредност</i>			
	Благајнички записи	-	-
	Државни записи	860.350	1.147.024
	Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
	Обврзници издадени од државата	329.479	329.485
	Корпоративни обврзници	-	-
	Останати должнички инструменти	-	-
		1.189.829	1.476.509
	Котирани	329.479	329.485
	Некотирани	860.350	1.147.024
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување пред исправката на вредноста		1.189.829	1.476.509
(Исправка на вредноста)		-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување намалени за исправката на вредноста		1.189.829	1.476.509

Државните записи издадени од Министерство за финансии на Република Северна Македонија се со рок на достасување од 12 месеци и стапки на принос кои се движат од 0,60% до 3,50% на годишно ниво (2021 година: рок на достасување од 12 месеци и стапки на принос кои се движат од 0,40% до 0,70% годишно).

Државните обврзници издадени од Министерство за финансии на Република Северна Македонија се со рок на достасување до 5 години и стапки на принос кои се движат од 1,20% до 2,20% годишно (2021 година: рок на достасување од 2 до 5 години и стапки на принос од 1,20 % до 2,20 % годишно).

23 Вложувања во хартии од вредност (продолжува)

23.2 Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување

	тековна година 2022				претходна година 2021			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
во илјади денари								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-	-	-	-	-

24. Вложувања во подружници и во придружени друштва

А Процент на учество на Банката во подружници и во придружени друштва

Назив на подружниците и на придружените друштва	Земја	во %			
		Процент на учество во сопственоста		Процент на право на глас	
		тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-

Б Финансиски информации за придружените друштва - 100 проценти

Назив на придружените друштва	во илјади денари				
	Вкупна актива	Вкупни обврски	Вкупно капитал и резерви	Приходи	Добивка/(загуба) за финансиската година
тековна година 2022	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
претходна година 2021	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-

25. Останати побарувања

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Побарувања од купувачите	1.236	5.837
Однапред платени трошоци	1.244	1.000
Пресметани одложени приходи	-	-
Побарувања за провизии и надомести	5.146	5.063
Побарувања од вработените	-	-
Аванси за нематеријални средства	-	-
Аванси за недвижности и опрема	-	-
Останато	-	-
- Побарувања за за предвремена исплата на пензии	182.287	164.903
- Сомнителни и спорни други побарувања	9.039	17.694
- Материјали и ситен инвентар (залихи)	9.846	8.229
- Побарувања од операции со картички	9.939	5.164
- Сомнителни и спорни побарувања за трошоци од кредитирање	2.324	3.233
- Останато	2.113	954
Вкупно останати побарувања пред исправката на вредноста	223.175	212.076
(Исправка на вредноста)	(14.823)	(21.826)
Вкупно останати побарувања намалени за исправката на вредноста	208.352	190.250

Побарувањата за предвремената исплата на пензии во износ од 182.287 илјади денари (2021: 164.903 илјади денари) се однесуваат на декемвриската исплата на пензии од средства на Банката кои се наплатени од Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Северна Македонија на 5 јануари 2023 година.

25. Останати побарувања (продолжува)

	тековна година 2022				претходна година 2021			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
во илјади денари								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	149	208	21.469	21.826	85	170	12.913	13.168
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	226	378	12.474	13.078	119	190	16.031	16.340
(ослободување на исправката на вредноста)	(223)	(471)	(83)	(777)	(63)	(132)	(243)	(438)
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	(8)	6	2	-	(4)	1	3	-
- исправка на вредноста за Група 2	4	(113)	109	-	8	(23)	16	1
- исправка на вредноста за Група 3	3	100	(103)	-	4	2	(6)	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	(7)	(7)	-	-	(537)	(537)
Ефект од курсни разлики	-	-	1	1	-	-	1	1
(Отпишани побарувања)	-	-	(19.298)	(19.298)	-	-	(6.709)	(6.709)
Состојба на 31 декември	151	108	14.564	14.823	149	208	21.469	21.826

26. Заложени средства

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Должнички хартии од вредност	-	-
Сопственички инструменти	-	-
Вкупно заложени средства	-	-

27. Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вредности	Вкупно
Почетна сметководствена вредност						
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	10.655	35.282	14.183	12.465	21.014	93.599
преземени во текот на годината	148	137.178	7.248	28.029	-	172.604
(продадени во текот на годината)	(3.527)	(41.945)		(3.446)	-	(48.918)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Останати преноси	239	-	(110)	(239)	-	(110)
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	7.514	130.516	21.322	36.809	21.014	217.176
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	7.514	130.516	21.322	36.809	21.014	217.176
преземени во текот на годината	2.118	1.721	-	11.199	-	15.038
(продадени во текот на годината)	(2.118)	(88.153)	(6.283)	(7.509)	-	(104.063)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	(5.967)	-	(333)	(6.300)
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	7.514	44.084	9.072	40.499	20.681	121.851
Оштетување						
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	9.197	34.196	14.183	12.465	21.014	91.056
загуба поради оштетување во текот на годината	291	115	-	-	-	406
20% загуба поради оштетување при преземање (продадени во текот на годината)	148	40.300	2.228	8.974	-	51.650
(пренос во сопствени средства)	(3.527)	(12.320)		(3.446)	-	(19.293)
останати преноси	-	-	-	-	-	-
останати преноси	239	-	(110)	(239)	-	(110)
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	6.349	62.291	16.301	17.754	21.014	123.709

27. Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања (продолжува)

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вредности	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	6.349	62.291	16.301	17.754	21.014	123.709
загуба поради оштетување во текот на годината	1.165	8.232	124	4.549	-	14.070
20% загуба поради оштетување при преземање (продадени во текот на годината)	899	516	-	2.253	-	3.668
(пренос во сопствени средства)	(899)	(40.128)	(1.883)	(2.253)	-	(45.163)
останати преноси	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	7.514	30.912	8.575	22.303	20.681	89.985
Сегашна сметководствена вредност						
на 1 јануари 2021 (претходна година)	1.457	1.086	-	-	-	2.543
на 31 декември 2021 (претходна година)	1.166	68.225	5.021	19.055	-	93.466
на 31 декември 2022 (тековна година)	-	13.173	497	18.196	-	31.866

Заклучно со 31 декември 2022 година, преземените средства на Банката врз основа на ненаплатени побарувања се со вкупна сметководствена вредност од 31.866 илјади денари. Нивната вкупна објективна вредност, утврдена од страна на овластени проценители на имот, на 31 декември 2022 година изнесува 104.843 илјади денари.

Со состојба 31.12.2022 година Банката не поседува имотни листови за 15 преземени средства чија нето-вкупна нето-сметководствена вредност е 18.141 илјади денари, а од кои на 6 недвижности нето-сметководствената вредност е сведена на нула денари, а остатокот од 9 недвижности се евидентирани на лист за предбележување. Станува збор за седум стана и две гаражи стекнати на лицитација и за кои Банката е прибележана во лист за предбележување врз основа на правен основ-заклучок за извршена продажба. По исполнување на законските услови и технички прием од страна на инвеститорот, ќе се обезбеди Имотен лист за предметните недвижности. Постапката во Агенцијата за недвижности за издавање на Имотен лист за целата зграда е во завршна фаза.

Банката не поседува имотни листови за шест преземени недвижности чијашто нето-сметководствена вредност е сведена на нула. За овие преземени средства Банката има преземено активности за регистрација на објектите во катастарската евиденција и за дел од имотот во тек е постапка за легализација и обезбедување на имотни листови. За овие недвижности Банката поседува други соодветни документи за сопственост (поседовни листови, договори за купопродажба, решенија за градби) коишто се во согласност со Законот за сопственост и други стварни права.

28. Нематеријални средства

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност

<i>во илјади денари</i>		Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Нематеријални средства во подготовка	Вложувања во нематеријалните средства земено под закуп	Неконтролирано учество*	Вкупно
Набавна вредност									
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)									
	-	67.717	-	15.241	2.039	-	-	-	84.997
зголемувања преку нови набавки	-	-	-	1.000	-	-	-	-	1.000
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации) (пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од недвижности и опрема во подготовка	-	1.618	-	-	(1.618)	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)									
	-	69.335	-	16.241	421	-	-	-	85.997
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)									
	-	69.335	-	16.241	421	-	-	-	85.997
зголемувања преку нови набавки	-	-	-	343	750	-	-	-	1.093
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации) (пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од недвижности и опрема во подготовка	-	331	-	-	(331)	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)									
	-	69.666	-	16.584	840	-	-	-	87.090

28. Нематеријални средства (продолжува)

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност (продолжува)

<i>во илјади денари</i>	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Нематеријални средства во подготовка	Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	Неконтролирано учество*	Вкупно
Амортизација и оштетување								
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	-	56.591	-	12.143	-	-	-	68.734
амортизација за годината	-	2.619	-	970	-	-	-	3.590
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	-	59.210	-	13.113	-	-	-	72.324
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	-	59.210	-	13.113	-	-	-	72.324
амортизација за годината	-	2.636	-	1.136	-	-	-	3.772
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	-	61.846	-	14.249	-	-	-	76.096
Сегашна сметководствена вредност								
на 1 јануари 2021 (претходна година)	-	11.126	-	3.098	2.039	-	-	16.263
на 31 декември 2021 (претходна година)	-	10.125	-	3.128	421	-	-	13.673
на 31 декември 2022 (тековна година)	-	7.820	-	2.335	840	-	-	10.994

28. Нематеријални средства (продолжува)

Б. Сметководствена вредност на нематеријалните средства каде што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Банката

<i>во илјади денари</i>	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Нематеријални средства во подготовка	Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност на:							
на 31 декември 2021 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2022 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-

29. Недвижности и опрема
A. Усогласување на сегашната сметководствена вредност

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижностите и опремата земено под закуп	Вкупно
Набавна вредност									
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	-	241.289	19.180	89.664	90.841	7.794	260	17.735	466.763
зголемувања	-	510	-	1.685	1.034	19	53.410	-	56.657
пренос од недвижности и опрема во подготовка	-	-	-	-	302	-	(302)	-	-
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	(415)	(4.820)	(346)	-	-	(116)	(5.697)
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	(414)	-	(414)
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	-	241.799	18.766	86.529	91.830	7.813	52.953	17.619	517.309
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	-	241.799	18.766	86.529	91.830	7.813	52.953	17.619	517.309
зголемувања	-	-	-	2.105	3.050	59	6.582	-	11.795
пренос од недвижности и опрема во подготовка	-	47.150	-	1.085	5.978	-	(55.361)	1.148	-
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	(39.783)	-	(8.725)	(2.296)	(176)	-	(688)	(51.668)
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од превземени средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	(4.174)	-	(4.174)
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	-	249.166	18.766	80.993	98.563	7.696	-	18.080	473.262

29. Недвижности и опрема
Усогласување на сегашната сметководствена вредност

А. Амортизација и оштетување

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	-	75.071	13.093	85.739	69.380	6.888	-	16.573	266.744
амортизација за годината	-	6.039	2.047	1.716	9.173	178	-	509	19.662
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	(415)	(4.821)	(346)	-	-	(116)	(5.698)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	-	81.110	14.726	82.634	78.207	7.066	-	16.965	280.708
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	-	81.110	14.726	82.634	78.207	7.066	-	16.965	280.708
амортизација за годината	-	6.064	1.968	1.957	9.082	140	-	323	19.534
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	(19.651)	-	(8.725)	(2.296)	(176)	-	(688)	(31.536)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	-	67.523	16.694	75.866	84.994	7.030	-	16.600	268.707
Сегашна сметководствена вредност									
на 1 јануари 2021 (претходна година)	-	166.218	6.087	3.925	21.461	906	260	1.162	200.019
на 31 декември 2021 (претходна година)	-	160.689	4.040	3.894	13.623	747	52.953	654	236.601
на 31 декември 2022 (тековна година)	-	181.643	2.072	5.127	13.569	665	-	1.479	204.556

29. Недвижности и опрема

Сметководствена вредност на ставките на недвижностите и опремата каде што постои ограничување на сопственоста

Б. и/или се заложени како обезбедување за обврските на Банката

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцела-риска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност на:									
на 31 декември 2021 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2022 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-	-	-

30 Тековни и одложени даночни средства и обврски
30.1 Тековни даночни средства и тековни даночни обврски

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	3.421
Обврски за данок на добивка (тековен)	916	-

Износот од 916 илјади денари произлегува од аконтацијата за данок од добивка за месец декември 2022 година и обврска по годишна сметка за 2022 година.

30 Тековни и одложени даночни средства и обврски

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски

A Признаени одложени даночни средства и одложени даночни обврски

	тековна година 2022			претходна година 2021		
	Одложени даночни средства	(Одложен и даночни обврски)	на нето-основа	Одложени даночни средства	(Одложени даночни обврски)	на нето-основа
<i>во илјади денари</i>						
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-	-	-

30. Тековни и одложени даночни средства и обврски

Б. Непризнанени одложени даночни средства

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Даночни загуби	-	-
Даночни кредити	-	-
Вкупно непризнаени одложени даночни средства	-	-

30. Тековни и одложени даночни средства и обврски

Усогласување на движењата на одложените даночни средства и одложените

В. даночни обврски во текот на годината

	<i>во илјади денари</i>	Признаени во текот на годината во:			
		Состојба на 1 јануари	Биланс на успех	Капиталот	Состојба на 31 декември
претходна година 2021					
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-			-
Кредити на и побарувања од банки	-	-			-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-			-
Вложувања во хартии од вредност	-	-			-
Нематеријални средства	-	-			-
Недвижности и опрема	-	-			-
Останати побарувања	-	-			-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-			-
Останати обврски	-	-			-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-			-
Останато	-	-			-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-		-		-
Заштита од ризик од паричните текови	-		-		-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-	-
тековна година 2022					
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-			-
Кредити на и побарувања од банки	-	-			-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-			-
Вложувања во хартии од вредност	-	-			-
Нематеријални средства	-	-			-
Недвижности и опрема	-	-			-
Останати побарувања	-	-			-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-			-
Останати обврски	-	-			-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-			-
Останато	-	-			-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-		-		-
Заштита од ризик од паричните текови	-		-		-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-	-

31. Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување
A. Нетековни средства кои се чуваат за продажба

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вкупно нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-

Б. Група за отуѓување

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Група на средства за отуѓување</i>		
Финансиски средства	-	-
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вложувања во придружените друштва	-	-
Побарувања за данок на добивка	-	-
Останати средства	-	-
<i>Вкупно група на средства за отуѓување</i>	-	-
<i>Обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување</i>		
Финансиски обврски	-	-
Посебна резерва	-	-
Обврски за данок на добивка	-	-
Останати обврски	-	-
<i>Вкупно обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување</i>	-	-

В. Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-

32. Обврски за тргување

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Депозити на банки</i>		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
	-	-
<i>Депозити на други комитенти</i>		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
	-	-
<i>Издадени должнички хартии од вредност</i>		
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
	-	-
<i>Останати финансиски обврски</i>	-	-
<i>Деривати за тргување</i>		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-
	-	-
Вкупно обврски за тргување	-	-

33. Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

	<i>во илјади денари</i>			
	тековна година 2022		претходна година 2021	
	сегашна сметководствена вредност	договорна вредност, платлива на достасување	сегашна сметководствена вредност	договорна вредност, платлива на достасување
<i>Депозити на банки</i>				
Тековни сметки,				
депозити по видување и				
депозити преку ноќ	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Депозити на други комитенти</i>				
Тековни сметки,				
депозити по видување и				
депозити преку ноќ	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Издадени должнички хартии од вредност</i>				
Инструменти на пазарот на пари	-	-	-	-
Сертификати за депозит	-	-	-	-
Издадени обврзници	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Субординирани обврски</i>	-	-	-	-
<i>Останати финансиски обврски</i>	-	-	-	-
Вкупно финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-

Движење на промените во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност

Состојба на 1 јануари

Признаено во Останата сеопфатна добивка за годината (Трансфер во други резервни фондови)

Состојба на 31 декември

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-

34. Депозити
34.1 Депозити на банки

	<i>во илјади денари</i>			
	тековна година 2022		претходна година 2021	
	краткорочни	Долгорочни	краткорочни	долгорочни
Тековни сметки	-	-	-	-
домашни банки	102	-	12	-
странски банки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно депозити на банки	102	-	12	-

34. Депозити (продолжува)

34.2 Депозити на други комитенти

<i>во илјади денари</i>					
		тековна година 2022		претходна година 2021	
		краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Нефинансиски друштва					
Тековни сметки		1.111.725	-	1.065.813	-
Депозити по видување		1.735	-	1.775	-
Орочени депозити		100.364	-	257.301	150.000
Ограничени депозити		20.863	-	20.166	-
Останати депозити		-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити		69	-	381	-
		1.234.756	-	1.345.437	150.000
Држава					
Тековни сметки		79	-	87	-
Депозити по видување		-	-	-	-
Орочени депозити		-	-	-	-
Ограничени депозити		-	-	-	-
Останати депозити		-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити		-	-	-	-
		79	-	87	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата					
Тековни сметки		44.352	-	50.366	-
Депозити по видување		565	-	565	-
Орочени депозити		42.740	-	38.319	-
Ограничени депозити		891	-	1.066	-
Останати депозити		-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити		23	-	17	-
		88.572	-	90.332	-

34. Депозити (продолжува)

34.2 Депозити на други комитенти (продолжува)

<i>во илјади денари</i>					
		тековна година 2022		претходна година 2021	
		краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Финансиски друштва, освен банки					
Тековни сметки		5.955	-	2.219	-
Депозити по видување		-	-	-	-
Орочени депозити		117.000	534.032	176.000	843.244
Ограничени депозити		244	675	389	368
Останати депозити		-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити		573	-	839	-
		123.772	534.706	179.447	843.611
Домаќинства					
Тековни сметки		2.653.886	-	2.568.978	-
Депозити по видување		467.813	-	512.341	-
Орочени депозити		619.169	1.315.880	694.861	1.202.161
Ограничени депозити		18.836	83.810	20.868	81.394
Останати депозити		-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити		745	-	654	-
		3.760.448	1.399.690	3.797.702	1.283.555
Нерезиденти, освен банки					
Тековни сметки		4.881	-	7.427	-
Депозити по видување		-	-	-	-
Орочени депозити		-	-	-	-
Ограничени депозити		167	-	202	-
Останати депозити		-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити		-	-	-	-
		5.048	-	7.628	-
Тековна достасаност		1.128.196	(1.128.196)	1.227.046	(1.227.046)
Вкупно депозити на други комитенти		6.340.871	806.200	6.647.679	1.050.120

35. Издадени должнички хартии од вредност

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
Обврски врз основа на камати за издадени хартии од вредност	-	-
Вкупно издадени должнички хартии од вредност	-	-

36. Обврски по кредити

А. Структура на обврските по кредити според видот на обврската и секторот на кредитодавателот

	<i>во илјади денари</i>			
	тековна година 2022		претходна година 2021	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Банки				
<i>резиденти</i>				
Обврски по кредити	89.000	98.436	-	96.091
Репо-транзакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	224	-	227	-
<i>нерезиденти</i>	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-транзакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-транзакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-транзакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-транзакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Домаќинства				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	29.185	(29.185)	32.718	(32.718)
Вкупно обврски по кредити	118.409	69.250	32.945	63.373

36. Обврски по кредити (продолжува)

Б *Обврски по кредити според
кредитодавателот*

	<i>во илјади денари</i>			
	тековна година 2022		претходна година 2021	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
<i>домашни извори:</i>				
Развојна Банка на Северна Македонија АД Скопје	30.214	98.436	227	96.091
Деловни Банки	59.010	-	-	-
	89.224	98.436	227	96.091
<i>странски извори:</i>				
Банки	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки	-	-	-	-
Тековна достасаност	29.185	(29.185)	32.718	(32.718)
Вкупно обврски по кредити	118.409	69.250	32.945	63.373

ТТК БАНКА АД - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

36. Обврски по кредити (продолжува)

Деталите за обврските по кредити во согласност со склучените договори се како што следува:

Назив на кредитна линија	Валута	Датум на потпишување Договор/Анекс	Каматна стапка	Година на достасување
Договор за кредит за поддршка на микро, мали и средни трговски друштва со средства од Посебниот кредитен фонд (ПКФ)	МКД со девизна клаузула	18.10.2011 Анекс 30.10.2019	3% Од 30.10.2019 каматната стапка изнесува 2%	Во согласност со договорите со крајните корисници Најмногу до 10 години
Рамковен договор за учество во програмата за кредитирање на мали и средни претпријатија и приоритетни проекти II од кредитната линија ЕИБ во износ од 50.000.000 евра и Рамковен договор за учество во програмата за кредитирање на мали и средни претпријатија и приоритетни проекти III во износ од 100.000.000 евра.	ЕУР	16.12.2011; 12.7.2012 Анекс 23.7.2015	1%	2019-2022 година
Рамковен договор за учество во програмата за кредитирање на мали и средни претпријатија и приоритетни проекти од IV кредитната линија ЕИБ во износ од 100.000.000 евра.	ЕУР	26.5.2014 Анекс 23.07.2015	1%	2024 година
Рамковен договор за учество во програмата за кредитирање на мали и средни претпријатија и други приоритетни проекти од V кредитната линија ЕИБ во износ од 100.000.000 евра.	ЕУР	07.11.2018 Анекс 11.05.2020	До 01.04.2020 кам.стапка од 1.2%, а од 01.04.2020 до 22.08.2020г. фиксна каматна стапка од 0%.	Во согласност со договорите со крајните корисници најмногу до 12 години
Рамковен договор за учество во програмата за кредитирање на развојот на микро, мали и средни претпријатија, поддршка на извозот и трајни обртни средства	МКД со девизна клаузула	18.11.2014	3%-3,5%	Во согласност со договорите со крајните корисници
Анекс бр 1. Кон Рамковен договор за учество во програмата за кредитирање на развојот на микро, мали и средни претпријатија, поддршка на извозот и трајни обртни средства	ЕУР	14.11.2016	Тромесечен Еурибор плус 0,75%, но не помалку од 0,75%. Аморт план од МБГР 2,208%	Во согласност со договорите со крајните корисници
Договор за субвенционирање на камата по кредити дадени на компании кои ја реинвестираат Добивката	МКД	01.06.2022	Субвенционирање на кам. Стапка до 4% на кредити дадени на крајни корисници	Во согласност со договорите со крајните корисници, најмногу до 12 месеци
Договор за учество во програмата за кредитирање на обртни средства за зголемени цени на енергенци	МКД	28.06.2022	0%	Во согласност со договорите со крајните корисници, најмногу до 36 месеци

ТТК БАНКА АД - Скопје
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Договор за учество во програмата за финансисрање на проекти за енергетска ефикасност (ЕЕ) И обновливи извори на енергија (ОИЕ)

МКД

28.06.2022

0%

Во согласност со договорите со крајните корисници, најмногу до 8 години за ЕЕ и најмногу до 12 години за ОИЕ

Како обезбедување за овие обврски по кредити, Банката има потпишано менична изјава со која правата и обврските се уредени во форма на нотарски акт со извршна клаузула и има заложено дел од побарувањата по кредити (Белешка 22.2).

37. Субординирани обврски

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Обврски по субординирани депозити</i>	
Обврски врз основа на камати	-
	-
<i>Обврски по субординирани кредити</i>	
Обврски врз основа на камати	-
	-
<i>Обврски по субординирани издадени должнички хартии од вредност</i>	
- Нефинансиски друштва	91.932
- Домаќинства	49.502
- Финансиски друштва	43.045
Обврски врз основа на камати	3.119
	187.599
	188.007
Откупливи приоритетни акции	-
Вкупно субординирани обврски	187.599
	188.007

Банката има субординирани обврски:

Корпоративна обврзница – прва емисија во износ од ЕУР 1.500.000 издадена на 17.9.2019 година со рок на доспевање од 5 години и 3 месеци на 18.12.2024 година и со каматна стапка од 3,5 % на годишно ниво фиксна за целиот период.

Корпоративна обврзница – втора емисија во износ од ЕУР 1.500.000 издадена на 14.2.2020 година со рок на доспевање од 6 години на 14.2.2026 година и со каматна стапка од 2,7 % на годишно ниво фиксна за целиот период.

38. Посебна резерва и резервирања

<i>во илјади денари</i>	Посебна резерва за вонбилансни кредитни изложенисти	Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови	Резервирања за пензиите и за други користи за вработените	Резервирања за реструктурирањето	Резервирања за неповолните договори	Останати резервирања	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	3.485	2.459	-	-	-	-	5.944
дополнителни резервирања во текот на годината	724	3.170	-	-	-	-	3.894
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(1.200)	(2.459)	-	-	-	-	(3.659)
Ефект од курсни разлики	7	-	-	-	-	-	7
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	3.016	3.170	-	-	-	-	6.186
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	3.016	3.170	-	-	-	-	6.186
дополнителни резервирања во текот на годината	2.560	2.414	-	-	-	-	4.974
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(1.916)	(554)	-	-	-	-	(2.470)
Ефект од курсни разлики	7	-	-	-	-	-	7
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	3.667	5.030	-	-	-	-	8.697

39. Останати обврски

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Обврски кон добавувачите	4.619	6.779
Добиени аванси	5.073	5.459
Обврски за провизиите и надоместите	-	-
Пресметани трошоци	1.250	789
Разграничени приходи од претходна година	6.881	2.915
Краткорочни обврски кон вработените	-	-
Краткорочни обврски за користите на вработените	-	-
Останато		
- Обврски по основ на распределба на добивка	11.206	10.653
- Обврски за виза домашен сетлмент	3.336	5.275
- Обврски за виза странски сетлмент	170	443
- Обврски за нераспределен девизен прилив правни лица	16.563	10.070
- Обврски за нераспределен девизен прилив физички лица	13.917	10.765
- Обврски од затворени сметки на правни лица	6.961	6.794
- Обврски од неажурирани сметки на нерезиденти во денари	6.653	6.623
- Обврски за данок на додадена вредност	3.954	1.249
- Обврски од неажурирани сметки на нерезиденти во девизи	3.801	3.699
- Обврски по основ на превземени депозити од Штедилница Мак БС	1.624	1.702
- Останато	3.631	7.994
Вкупно останати обврски	89.639	81.209

40. Запишан капитал

А. Запишан капитал

	<i>во денари</i>		<i>број на издадени акции</i>				<i>во илјади денари</i>	
	Номинална вредност по акција		обични акции		неоткупливи приоритетни акции		Вкупно запишан капитал	
	обични акции	неоткупливи приоритетни акции	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
Состојба на 1 јануари - целосно платени	1.000	-	907.888	907.888	-	-	907.888	907.888
Запишани акции во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализација на опциите на акции	-	-	-	-	-	-	-	-
Поделба/окрупнување на номиналната вредност на акција	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември - целосно платени	1.000	-	907.888	907.888	-	-	907.888	907.888

Со состојба на 31 декември 2022 вкупниот акционерски капитал на Банката изнесува 907.888 илјади денари (31 декември 2021 година: 907.888 илјади денари) и тој се состои од 907.888 (31 декември 2021 година: 907.888) одобрени и во целост платени обични акции. Номиналната вредност по акција изнесува 1.000 денари (31 декември 2021 година: 1.000 денари).

40. Запишан капитал (продолжува)

Б. Дивиденди

Б.1 Објавени дивиденди и платени дивиденди од страна на Банката

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Објавени дивиденди и платени дивиденди за годината	41.763	81.710

	<i>во денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Дивиденда по обична акција	46	90
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

Со одлука на Собранието на Банката на ден 05.04.2022 година за употреба и распоредување на нераспределената добивка на Банката за 2021 година извршена е распределба на нераспределената добивка за 2021 година за дивиденди на обични акции во бруто износ од 41.763 илјади денари (2021 година: 81.710 илјади денари), односно износот на дивидендата по бруто акција е 4,6% од номиналната вредност (2021: 9%).

Б.2 Објавени дивиденди по денот на Билансот на состојба (не се прикажани обврски за дивиденди во Билансот на состојба)

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Објавени дивиденди по 31 декември	60.828	41.763
	<i>во денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Дивиденда по обична акција	67	46
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

Дивидендата за 2022 година ќе се исплатува во акции преку издавање на емисија на акции по пат на приватна понуда наменета за акционерите сразмерно на учеството на нивните акции во дотогашната основна главнина, а дел во пари (на трансакциски сметки на акционерите).

40. Запишан капитал (продолжува)

В. Акционери чија сопственост надминува 5% од акциите со право на глас

	<i>во илјади денари</i>		<i>во %</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021	тековна година 2022	претходна година 2021
Име на акционерот	Запишан капитал (номинална вредност)	Запишан капитал (номинална вредност)	право на глас	право на глас
Тетекс АД Тетово со поврзаните	447.057	452.640	49,24%	49,86%
Вкупно	447.057	452.640	49,24%	49,86%

41. Заработка по акција

A. Основна заработка по акција

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции</i>		
Нето-добивка за годината	60.855	44.604
Дивиденда за неоткупливи приоритетни акции	-	-
Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции (наведете одделно)	-	-
Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции	60.855	44.604

	<i>број на акции</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Пондериран просечен број на обичните акции</i>		
Издадени обични акции на 1 јануари	907.888	907.888
Ефекти од промените на бројот на обичните акции во текот на годината (наведете ги сите настани поодделно)	-	-
Купопродажба на сопствени акции	-	-
Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември	907.888	907.888
Основна заработка по акција (во денари)	67	49

Основната заработка по акција се пресметува по пат на делење на добивката којашто им припаѓа на имателите на обични акции со пондерираниот просечен број обични акции во оптек во текот на годината.

41. Заработка по акција (продолжува)

Б. Разводнета заработка по акција

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводнета)</i>	-
Нето-добивка за годината која им припаѓа на имателите на обични акции	44.604
Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции за ефектите на сите издадени потенцијални обични акции (наведете одделно)	-
Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводнета)	44.604

<i>број на акции</i>	
тековна година 2022	претходна година 2021
<i>Пондериран просечен број обични акции (разводнет)</i>	
Издадени обични акции на 1 јануари	907.888
Ефекти од издавањето на потенцијалните обични акции (наведете ги сите настани поодделно)	-
Пондериран просечен број на обичните акции (разводнети) на 31 декември	907.888
Разводнета заработка по акција (во денари)	49

42. Потенцијални обврски и потенцијални средства

42.1 Потенцијални обврски

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Платежни непокриени гаранции	-	-
во денари	212.175	130.553
во странска валута	2.503	9.059
во денари со валутна клаузула	53.584	51.773
Чинидбени непокриени гаранции	-	-
во денари	32.139	43.159
во странска валута	-	-
во денари со валутна клаузула	3.075	3.081
Непокриени акредитиви		
во денари	-	-
во странска валута	-	-
во денари со валутна клаузула	-	-
Неискористени пречекорувања по тековни сметки	109.902	98.494
Неискористени лимити на кредитни картички	46.641	51.794
Преземени обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити	46.766	46.217
Останати непокриени потенцијални обврски	515	486
Издадени покриени гаранции	24.210	16.013
Покриени акредитиви	-	-
Останати потенцијални обврски	-	-
Вкупно потенцијални обврски пред посебната резерва	531.510	450.628
(Посебна резерва)	(3.667)	(3.016)
Вкупно потенцијални обврски намалени за посебната резерва	527.843	447.613

42 Потенцијални обврски и потенцијални средства

42.1 Потенцијални обврски (продолжува)

Преземените обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити во износ од 46.766 илјади денари (2021 година: 46.217 илјади денари) се однесуваат на неискористени кредитни лимити од револвинг кредити. Овие договори имаат фиксни лимити и вообичаено се одобруваат за период од една година. Овие потенцијални обврски претставуваат вонбилансна изложеност на кредитен ризик и во Билансот на состојба се признаваат само провизиите и исправките на потенцијалните загуби сè до моментот кога преземените и потенцијалните обврски ќе бидат исполнети или ќе достасаат. Потенцијалните обврски објавени во оваа белешка се неотповикливи.

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2022, судските постапки кои се водат против Банката изнесуваат вкупно 161.936 илјади денари (2021 година: 194.867 илјади денари).

Освен тоа, разни правни спорови и побарувања може да се појават и во иднина во текот на редовното деловно работење на Банката. Поврзаните ризици се анализирани од веројатноста за нивна појава. Иако резултатот од ова проблематика не може секогаш со сигурност да се утврди, раководството на Банката смета дека потенцијалните правни спорови и побарувања нема да резултираат во материјално значајни обврски.

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Банката подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години од поднесување на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според процените на раководството на Банката, не постојат какви било дополнителни услови од кои може да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

42.2 Потенцијални средства

Вкупно потенцијални средства

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2022	претходна година 2021
Побарување по основ на договор за отстапување на побарувања	
-	-
-	-

43. Работи во име и за сметка на трети лица

	<i>во илјади денари</i>					
	тековна година 2022			претходна година 2021		
	средства	обврски	нето-позиција	средства	обврски	нето позиција
Администрирање на средствата во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	-	28.553	(28.553)	-	28.425	(28.425)
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	28.553	-	28.553	28.425	-	28.425
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Управување на средствата во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	-	-	-	-	-	-
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	-	-	-	-	-	-
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Старателски сметки	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Вкупно	28.553	28.553	-	28.425	28.425	-

Банката повремено делува како доверител и има останати доверителски својства што резултира во чување или пласирање средства во име на физички лица или останати институции. Овие средства не се вклучени во овие финансиски извештаи, заради тоа што тие не се средства на Банката.

44 Трансакции со поврзаните страни

Во согласност со Законот за банките како поврзани страни со Банката се: лица со посебни права и одговорности во Банката и со нив поврзаните лица, акционери со квалификувано учество во Банката (директно или индиректно поседување најмалку 5% од вкупниот број акции или од издадените акции со право на глас во Банката или овозможуваат значително влијание врз управувањето на Банката) и со нив поврзаните лица, како и одговорните лица на тие акционери - правни лица, подружници на Банката и други лица со кои Банката има блиски врски.

Банката кредитира, врши работи на платен промет и депонира средства на претпријатија и финансиски институции со коишто е поврзана. Раководството на Банката смета дека овие трансакции се вршат во нормални пазарни услови и во нормалниот тек на деловните активности. Салдата и обемот на трансакциите со поврзаните лица со Банката со состојба на и за годините што завршија на 31 декември 2022 и 2021 година се како што следува:

44. Трансакции со поврзаните страни

А. Биланс на состојба

во илјади денари

	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на Банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)						
Средства						
Тековни сметки	-	-	-	745	52	797
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања						
хипотекарни кредити	-	-	-	2.686	-	2.686
потрошувачки кредити	-	-	-	2.322	1.381	3.703
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	8.050	-	-	702	28.341	37.093
Вложувања во хартиите од вредност (Исправка на вредноста)	(8)	-	-	(16)	(32)	(56)
Останати средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	8.042	-	-	6.439	29.742	44.223

44. Трансакции со поврзаните страни (продолжува)
Биланс на состојба (Продолжува)

A. Обврски

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на Банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	43.940	-	-	41.177	66.385	151.502
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	-	-
Субординирани обврски	-	-	-	5.246	10.366	15.612
Останати обврски	-	-	-	-	-	-
Вкупно	43.940	-	-	46.423	76.751	167.114
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	80.800	-	-	-	-	80.800
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски (Посебна резерва)	1.967 (10)	-	-	3.006 (8)	1.412 (10)	6.385 (28)
Вкупно	82.757	-	-	2.998	1.402	87.157
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

44. Трансакции со поврзаните страни (продолжува)
A. Биланс на состојба (продолжува)

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на Банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)						
Средства						
Тековни сметки	-	-	-	431	95	526
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања						
хипотекарни кредити	-	-	-	1.364	-	1.364
потрошувачки кредити	-	-	-	2.954	205	3.160
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	62	-	-	4.460	31.475	35.997
Вложувања во хартиите од вредност (Исправка на вредноста)	-	-	-	(28)	(35)	(63)
Останати средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	62	-	-	9.181	31.741	40.984

44. Трансакции со поврзаните страни (продолжува)
А. Биланс на состојба (продолжува)

во илјади денари

	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на Банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)						
Обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	26.498	-	-	55.460	61.970	143.928
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	-	-
Субординирани обврски	-	-	-	15.646	-	15.646
Останати обврски	-	-	-	-	-	-
Вкупно	26.498	-	-	71.106	61.970	159.574
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	8.057	-	-	-	-	8.057
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски (Посебна резерва)	5.938 (7)	-	-	2.702 (8)	1.761 (15)	10.401 (30)
Вкупно	13.988	-	-	2.694	1.747	18.429
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

44. Трансакции со поврзаните страни (продолжува)

Б. Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на Банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2022 (тековна година)						
Приходи						
Приходи од камата	28	-	-	509	1.558	2.095
Приходи од провизии и надомести	326	-	-	114	228	668
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	14.961	-	-	-	-	14.961
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	15.315	-	-	623	1.786	17.724
Расходи						
Расходи за камата	66	-	-	224	719	1.009
Расходи за провизии и надомести	-	-	-	-	-	-
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	8	-	-	(13)	(7)	(12)
Останати расходи	10.539	-	-	-	1.876	12.415
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	10.613	-	-	211	2.588	13.412

44. Трансакции со поврзаните страни (продолжува)

Б. Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на Банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2021 (претходна година)						
Приходи						
Приходи од камата	2	-	-	652	1.482	2.136
Приходи од провизии и надомести	229	-	-	119	196	543
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	231	-	-	771	1.678	2.679
Расходи						
Расходи за камата	82	-	-	220	367	669
Расходи за провизии и надомести	-	-	-	-	-	-
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(19)	-	-	(2)	8	(13)
Останати расходи	10.715	-	-	-	105	10.820
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	10.778	-	-	218	480	11.476

44. Трансакции со поврзаните страни (продолжува)

В. Надомести на раководниот кадар на Банката

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2022	претходна година 2021
Краткорочни користи за вработените	45.081	45.393
Користи по престанокот на вработувањето	-	-
Користи поради престанок на вработувањето	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато	2.872	2.737
Вкупно	47.953	48.130

Со 31 декември 2022 година надоместоците на лицата со посебни права и одговорности на Банката изнесуваат 47.953 илјади денари (2021 година: 48.130 илјади денари), од кои 45.081 илјади денари (2021 година: 45.393 илјади денари) се однесуваат на плати на лица со посебни права и одговорности, а 2.872 илјади денари (2021 година: 2.737 илјади денари) се однесуваат на исплатен новогодишен надоместок, исплатен регрес за годишен одмор и на исплатени менаџерски осигурувања.

45. Наеми
A. Наемодавател
A.1 Побарувања по финансиски наеми

	Вкупно побарувања по финансиски наем	Период на достасување на побарувањата по финансиски наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
<i>во илјади денари</i>				
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	-	-	-	-
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	-	-	-	-
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

45. Наеми (продолжува)

A.2. Побарувања по неотповикливи оперативни наеми

	Вкупно побарувања по неотповикливи оперативни наеми	Период на достасување на побарувањата по неотповикливи оперативни наеми		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
<i>во илјади денари</i>				
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	-	-	-	-
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	-	-	-	-
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
<i>во илјади денари</i>							
Вредност на имотот даден под оперативен наем:							
состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-

45. Наеми (продолжува)
Б. Наемател
Б.1 Обврски по финансиски наеми

	Вкупно обврски по финансиски наем	Период на достасување на обврските по финансиски наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
<i>во илјади денари</i>				
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

45. Наеми (продолжува)
Б. Наемател (продолжува)
Б.1 Обврски по финансиски наеми (продолжува)

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Вредност на имотот земен под финансиски наем:							
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Акумулирана амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2021 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-

45. Наеми (продолжува)
Б. Наемател (продолжува)
Обврски по финансиски наеми
Б.1 (продолжува)

во илјади денари

	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Состојба на 31 декември 2021 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2022 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Сегашна сметководствена вредност							
на 1 јануари 2021 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2021 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2022 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-

46. Плаќања врз основа на акции

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2022	претходна година 2021
Датум на давање на опцијата	-
Датум на истекување на опцијата	-
Цена на реализација на опцијата	-
Цена на акцијата на датумот на давање на опцијата	-
Варијанса	-
Очекуван принос на дивидендата	-
Каматна стапка	-
Објективна вредност на датумот на давање на опцијата	-

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2022	претходна година 2021
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-

Состојба на 1 јануари

Промени во текот на годината:

опции дадени на членовите на Надзорниот одбор	-
опции дадени на членовите на Управниот одбор	-
останати дадени опции	-
форфетирани опции	-
реализирани опции	-
опции со истечен краен рок	-

Состојба на 31 декември

тековна година 2022		претходна година 2021	
број на опциите за акции	пондерирана просечна цена за опциите за акции	број на опциите за акции	пондерирана просечна цена за опциите за акции
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-

47 Пензиски планови

Банката нема дефинирано планови за надомести при пензионирање или опции за надоместување базирани на акции со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година. Раководството смета дека сегашната вредност на идните обврски кон вработените во врска со надоместите при пензионирање и јубилејни награди не е од материјално значење за финансиските извештаи со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година.

48 Настани по датумот на известување

Сегашната клима сугерира дека и следната година ќе биде предизвикувачка и затоа Банката и понатаму внимателно ќе ги анализира тековните макроекономски параметри, ќе ги следи мерките, активностите и предвидувањата на економските авторитети и на носителите на економските политики и на операторите и ќе ги усогласува интерните индикатори и ќе го приспособува нејзиното работење на пазарните услови, со фокус кон одржување на ликвидноста и долгорочната стабилност.

На седницата на Надзорен одбор одржана на 28.02.2023 година, донесена е Предлог одлука за зголемување на основната главнина. Со оваа одлука се предлага Банката да ја зголеми основната главнина на Банката преку издавање на долгорочни хартии од вредност – акции, што е во согласност со стратешките определби на Банката за зголемување на основната главнина и претставува понатамошно зголемување на нивото на вкупен капитал заради понатамошен раст на Банката. Зголемувањето на основната главнина на ТТК Банка АД Скопје се врши со средства на Банката преку распределба на дел од добивката на Банката за 2022 година и исплата на дивиденда во акции со издавање на нова емисија на хартии од вредност по пат на приватна понуда II-ра (втора) емисија на обични акции.

По датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, освен горенаведените, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

Законска обврска за составување на годишна сметка и годишен извештај за работењето согласно одредбите на ЗТД

Согласно член 476 од Законот за трговски друштва Годишната сметка која ја изготвуваат трговските друштва вклучува биланс на состојба и биланс на успех и објаснувачки белешки.

Согласно член 476 од Законот за трговски друштва Годишната сметка и финансискиот извештај кои се однесуваат за иста деловна година и кои се подготвени согласно одредбите на Законот и со прописите за сметководство треба да содржат идентични податоци за состојбата на средствата, обврските, приходите, расходите, главнината и остварената добивка односно загуба на друштвото за деловната година.

Согласно член 477 од Законот за трговски друштва, Органот на управување на Друштвото, покрај годишната сметка, односно финансиските извештаи, е должен, по завршување на секоја деловна година да изготви и извештај за работата на друштвото во претходната година со содржина определена во член 384 став 7 од ЗТД.

Годишната сметка на Друштвото и Годишниот извештај за работење се дадени во Додатоците 2 и 3.

Органот на Управување на Друштвото го разгледал и одобрил Годишниот извештај за работење.

Годишна сметка за 2022 година

-Биланс на состојба

-Биланс на успех

ЕМБС: 06121110

Целосно име: ТТК БАНКА АД Скопје

Вид на работа: 570

Тип на годишна сметка: Годишна сметка

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2022

Листа на прикачени документи:

Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
140	-- АКТИВА:Парични средства и парични еквиваленти	1.898.760.822,00			2.009.756.363,00
150	-- Кредити на и побарувања од други коминтенти (151+152-153)	4.948.591.764,00			4.807.392.246,00
151	-- Кредити	5.061.974.044,00			4.962.640.545,00
153	-- Исправка на вредноста	113.382.280,00			155.248.299,00
154	-- Должнички хартии од вредност(155+156+157-158)	1.656.390.680,00			1.366.433.198,00
155	-- Благајнички записи	179.881.405,00			176.604.321,00
156	-- Државни хартии од вредност	1.147.024.073,00			860.349.836,00
157	-- Останати должнички хартии од вредност	329.485.202,00			329.479.041,00
159	-- Вложувања во сопственички инструменти	117.862.508,00			97.316.029,00
169	-- Нематеријални средства (170+171+172+173+174)	13.673.249,00			10.993.529,00
172	-- Концесии, патенти, лиценци,заштитни знаци и слични права	3.128.858,00			2.335.448,00
174	-- Останати нематеријални средства	10.544.391,00			8.658.081,00
175	-- Материјални средства (176+177+178)	236.600.685,00			204.556.018,00
177	-- Недвижности и опрема	182.995.454,00			203.078.218,00
178	-- Останати материјални средства	53.605.231,00			1.477.800,00
179	-- Останати средства/побарувања (180+181+182+183+184+185+186+187+188+189+190+191-192)	287.299.513,00			239.242.591,00
180	-- Ограничени депозити	267.486,00			268.985,00
184	-- Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	93.465.726,00			31.865.685,00

191	-- Останати побарувања	211.076.163,00		221.931.415,00
192	-- Исправка на вредноста	21.826.008,00		14.823.494,00
193	-- Одложени приходи и однапред платени трошоци	1.000.418,00		1.244.100,00
194	-- ВКУПНА АКТИВА (140+141+145+150+154 +159+160 +163+166+169+175+179+193)	9.160.179.639,00		8.736.934.074,00
195	-- ПАСИВА: ОБВРСКИ (196+202+208+213 +222+223+227)	8.078.827.999,00		7.621.681.884,00
196	-- Обврски кон банки (197+198+199+200+201)	96.330.550,00		187.761.453,00
197	-- Трансакциски сметки	12.257,00		102.407,00
200	-- Обврски по кредити	96.318.293,00		187.659.046,00
202	-- Обврски кон други комитенти (203+204+205+206+207)	7.697.799.192,00		7.147.070.080,00
203	-- Трансакциски сметки	3.717.427.695,00		3.840.714.662,00
204	-- Депозити	3.894.351.362,00		3.216.524.924,00
205	-- Ограничени депозити	86.020.135,00		89.830.494,00
213	-- Останати обврски (214+215+216+217+218+219+220+221)	87.589.624,00		83.673.084,00
218	-- Обврски за данок на добивка	894.529,00		915.851,00
221	-- Останати обврски	86.695.095,00		82.757.233,00
222	-- Одложено плаќање на трошоци и приходи во идните периоди	2.915.463,00		6.881.415,00
223	-- Резервирања за ризици и обврски (224+225+226)	6.186.416,00		8.697.286,00
224	-- Резервирања за вонбилансна кредитна изложеност	3.015.644,00		3.666.922,00
226	-- Останати резервирања	3.170.772,00		5.030.364,00
227	-- Субординирани обврски	188.006.754,00		187.598.566,00
228	-- КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (229+230-231+232 +235+236-237+238-239+240)	1.081.351.640,00		1.115.252.190,00
229	-- Запишан капитал	907.888.000,00		907.888.000,00
230	-- Премии од акции	126.879,00		126.879,00
232	-- Резерви (233+234)	127.599.212,00		130.440.670,00
233	-- Законска и статутарна резерва	127.599.212,00		130.440.670,00
235	-- Ревалоризациски резерви и останати разлики од вреднувањето	-136.181,00		63.691,00
236	-- Добивка за финансиската година	44.604.306,00		60.855.368,00
238	-- Задржана добивка	1.269.424,00		15.877.582,00
241	-- ВКУПНА ПАСИВА (195+228)	9.160.179.639,00		8.736.934.074,00
242	-- ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА Вонбилансна евиденција-актива	4.272.799.658,00		4.230.094.674,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
1	-- Приходи од камата	306.470.784,00			292.553.453,00
2	-- Расходи за камата	49.013.063,00			43.478.409,00
3	-- Приходи од провизии и надомести	225.983.919,00			248.339.870,00
4	-- Расходи за провизии и надомести	31.933.898,00			49.206.999,00
6	-- Нето добивка од трансакции со хартии од вредност	6.583.733,00			
7	-- Нето загуба од трансакции со хартии од вредност				640.292,00
8	-- Нето добивка од курсни разлики	11.086.666,00			14.066.120,00
10	-- Останати приходи од дејноста	31.371.893,00			60.715.167,00
11	-- Трошоци за вработените (012+013+014)	169.238.518,00			183.414.250,00
12	-- Плати	107.429.960,00			115.652.598,00
13	-- Трошоци за даноци и придонеси за задолжително социјално осигурување	54.766.009,00			59.066.253,00
14	-- Останати користи за вработените	7.042.549,00			8.695.399,00
15	-- Амортизација на нематеријални средства и материјални средства	23.251.433,00			23.306.438,00
16	-- Исправка на вредност на нематеријални средства и материјални средства	406.042,00			14.070.073,00
17	-- Исправка на вредност, посебна резерва и резервирањата (018+019+020)	103.942.578,00			67.991.397,00
18	-- Исправка на вредност на активните билансни побарувања	103.230.856,00			65.487.302,00
19	-- Посебна резерва за вонбилансна кредитна изложеност				644.503,00
20	-- Останати резервирања	711.722,00			1.859.592,00
22	-- Останати расходи од дејноста	152.682.266,00			165.983.290,00
23	-- Добивка од редовно работење (001+003+005+006+008+010) - (002+004+007+009+011+015+016+017+021+022)	51.029.197,00			67.583.462,00
27	-- Добивка пред оданочување (023+025-026)	51.029.197,00			67.583.462,00
29	-- Данок од добивка (дел од Даночниот биланс)	6.424.891,00			6.728.094,00
30	-- Добивка за финансиската година (027-029)	44.604.306,00			60.855.368,00

	пресметковниот период (во апсолутен износ)			
33	-- Број на месеци на работење	12,00		12,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
609	-- Набавна вредност на софтвер со лиценца	12.738.245,00			12.738.245,00
611	-- Акумулирана амортизација на софтвер со лиценца	8.435.986,00			9.383.350,00
612	-- Сегашна вредност на софтвер со лиценца(< или = АОП 174 од БС)	4.302.259,00			3.354.895,00
613	-- Набавна вредност на компјутерски софтвер развиен за сопствена употреба	54.979.172,00			56.927.777,00
615	-- Акумулирана амортизација на компјутерски софтвер развиен за сопствена употреба	50.638.695,00			52.464.605,00
616	-- Сегашна вредност на компјутерски софтвер развиен за сопствена употреба(< или = АОП 174 од БС)	4.340.477,00			4.463.172,00
625	-- Набавна вредност на градежни објекти	241.799.301,00			249.166.191,00
626	-- Акумулирана амортизација на градежни објекти	81.110.046,00			67.522.688,00
628	-- Сегашна вредност на градежни објекти (< или = од АОП 177 од БС)	160.689.255,00			181.643.503,00
629	-- Набавна вредност на транспортни средства	18.766.263,00			18.766.263,00
630	-- Акумулирана амортизација на транспортни средства	14.724.728,00			16.693.161,00
632	-- Сегашна вредност на транспортни средства (< или = од АОП 177 од БС)	4.041.535,00			2.073.102,00
633	-- Набавна вредност на информациска и телекомуникациска опрема)	164.919,00			57.755,00
634	-- Оштетување на информациска и телекомуникациска опрема	164.919,00			57.755,00
637	-- Набавна вредност на компјутерска опрема)	113.611.581,00			123.219.321,00
638	-- Оштетување на компјутерска опрема	98.811.128,00			108.187.560,00
640	-- Сегашна вредност на компјутерска опрема(< или = од АОП 177 од БС)	14.800.453,00			15.031.761,00
641	-- Оригинални уметнички и литературни дела (< од АОП 178 од БС)	139.313,00			139.313,00
645	-- Добивки од курсни разлики (= на АОП 008 од БУ)	11.086.666,00			14.066.120,00
652	Користени добивки реализирани од	17.619.400,00			13.244.178,00

655	-- Приходи врз основа на судски тужби, даноци и други административни такси(< или = на АОП 010 од БУ)	694.885,00			78.589,00
657	-- Други приходи(< или = на АОП 010 од БУ)	4.479.200,00			8.182.365,00
658	-- Расходи за провизии и надомести (= на АОП 004 од БУ)	31.933.898,00			49.206.999,00
659	-- Премии за осигурување на депозити(< или = на АОП 022 од БУ)	12.363.804,00			12.527.328,00
660	-- Трошоци за вработените (АОП 661+664+665) (= на АОП 011 од БУ)	169.238.518,00			183.414.250,00
661	-- Трошоци за плати	162.195.969,00			174.718.851,00
662	-- Придонеси од плати(< или = на АОП 013 од БУ)	45.414.847,00			48.921.321,00
663	-- Даноци од плати(= на АОП 013 од БУ)	9.351.162,00			10.144.932,00
665	-- Надомести за вработените врз основа на колективен договор	7.042.549,00			8.695.399,00
666	-- Материјални и слични трошоци(< или = на АОП 022 од БУ)	13.103.427,00			22.255.461,00
667	-- Трошоци за услуги(< или = на АОП 022 од БУ)	109.886.157,00			112.776.433,00
668	-- Премии за осигурување(< или = на АОП 022 од БУ)	1.236.400,00			1.069.745,00
669	-- Трошоци за надомести и други примања на членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители(< или = на АОП 022 од БУ)	5.017.182,00			4.359.722,00
670	-- Трошоци за службени патувања(< или = на АОП 022 од БУ)	1.403.933,00			1.648.027,00
671	-- Трошоци за репрезентација, маркетинг и пропаганда(< или = на АОП 022 од БУ)	2.385.883,00			5.394.628,00
672	-- Други административни трошоци(< или = на АОП 022 од БУ)	2.879.241,00			2.876.611,00
673	-- Трошоци од минати години(< или = на АОП 022 од БУ)	2.020,00			6.614,00
674	-- Даноци и придонеси од приход (< или = на АОП 022 од БУ)	1.725.038,00			1.461.573,00
675	-- Придонеси од приход (АОП 676+677+678+679)(< или = на АОП 022 од БУ)	407.685,00			335.752,00
676	-- Придонеси и членарини на здруженија и комори	347.685,00			283.752,00
677	-- Комунални такси	60.000,00			52.000,00
680	-- Трошоци за парични казни, такси и судски решенија(< или = на АОП 022 од БУ)	3.025.290,00			376.355,00
683	-- Други трошоци(< или = на АОП 022 од БУ)	890.291,00			2.300.538,00
686	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на	237,00			238,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
2473	- 64.19 - Друго монетарно посредување				615.674.610,00

Потпишано од:

Andromahja Stefanoska

CN=KIBSTrust Issuing Qsig CA G2,
OID.2.5.4.97=NTRMK-5529581, OU=KIBSTrust
Services, O=KIBS AD Skopje, C=MK
KIBSTrust Issuing Qsig CA G2

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.

ПЕЧАТИ ОТКАЖИ

Годишен извештај за 2022 година

СОДРЖИНА

1. УВОД	3
2. ПОСРЕДСТВО ЗА РАБОТЕЊЕТО	6
3. МАКЕДОНСКО РЕПУБЛИКАНСКО ОКРУЖУВАЊЕ	8
4. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО БАНКАРСКИОТ СЕКТОР	10
5. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ	12
6. УЛОГА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	13
7. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	33
8. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	37
9. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	37
10. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	41
11. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	43
12. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	45
13. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	46
14. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	46
15. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	48
16. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	49
17. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	51
18. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	51
19. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	53
20. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	54
21. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	55
22. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	58
23. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	58
24. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	61
25. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	62
26. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	63
27. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	64
28. ПОЗИЦИЈА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО ОКРУЖУВАЊЕ НА БАНКАТА	65

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
за работењето на Банката
во 2022 година

февруари, 2023 г.

СОДРЖИНА

1. ПРОФИЛ НА БАНКАТА.....	3
2. ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА РАБОТЕЊЕТО	6
3. МАКРОЕКОНОМСКО И МОНЕТАРНО ОПКРУЖУВАЊЕ	8
4. ПОЗИЦИЈАТА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО БАНКАРСКИОТ СЕКТОР.....	10
5. РАБОТЕЊЕТО НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ.....	13
5.1. Корпоративно управување на Банката.....	13
5.2. Финансиски перформанси на Банката	33
6. АКТИВНОСТИ ПО СЕГМЕНТИ	37
6.1. Управување со ризици	37
6.2. Корпоративно банкарство – Корпоративни клиенти и МСП	41
6.3. Деловна мрежа	43
6.4. Картично работење	45
6.5. Платен промет во земјата и странство	45
6.6. Електронско банкарство.....	46
6.7. Средства и ликвидност	46
6.8. Маркетинг и развој на производи	49
6.9. Информатичка технологија и позадински работи	51
6.10. Човечки ресурси	51
6.11. Внатрешна ревизија	53
6.12. Сигурност на информативниот систем.....	54
6.13. Заштита на личните податоци	55
6.14. Контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување перење пари и финансирање тероризам	55
6.15. Животна средина, општествени прашања и управување	56
ПРИЛОГ 1 - ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ	61
ПРИЛОГ 2 – ИЗЈАВА ЗА ПРИМЕНА НА КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ.....	62
ПРИЛОГ 3 – ИЗЈАВА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ СО КОДЕКСОТ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ.....	63
ПРИЛОГ 4 – МРЕЖА НА ФИЛИЈАЛИ И ЕКСПОЗИТУРИ	64
ПРИЛОГ 5 – МРЕЖА НА БАНКОМАТИ	65

1. ПРОФИЛ НА БАНКАТА

ТТК Банка АД Скопје е горд сведок на историјата на развојот на банкарскиот систем уште од формирањето на најстарите банки во македонската банкарска историја. Почетоците на историјата на ТТК Банка АД Скопје датираат уште од 1961 година и кореспондираат со развојот на банкарството во Тетовскиот регион, преку основањето и развојот на банките-претходнички на ТТК Банка АД Скопје, засновани на идејата за остварување финансиска независност како основа за напредок.

ТТК Банка АД Скопје, како универзална комерцијална банка, е формирана како резултат на спојувањето на Тетекс – Кредитна банка АД Скопје и Тетовска банка АД Тетово, на 1 јули 2006 година, со доминантна сопственост на Тетекс АД Тетово и Европската банка за обнова и развој како сопственик на 25 % од капиталот на Банката. Во текот на 2013 и 2014 година, Европската банка за обнова и развој постепено го намалува своето учество и од 16.11.2015 година таа повеќе нема учество во акционерскиот капитал на Банката.

ТТК Банка АД Скопје е универзална банка којашто успешно ги реализира сите банкарски активности, и тоа: кредитно и документарно работење со физички и со правни лица, денарско и девизно штедење, платежни картички, тековни сметки, платен промет во земјата, платен промет со странство, тргување со хартии од вредност, издавање платежни и кредитни картички, менувачки работи, брз трансфер на пари MoneyGram, електронско банкарство, мобилно банкарство, електронски услуги и сервиси, како и други банкарски активности.

Постојано создава нови и развиени форми на производи и услуги во согласност со потребите на клиентите следејќи ги современите трендови на банкарскиот пазар. Понудата на кредитни производи се заснова на атрактивни, конкурентни и поволни услови. Банката денес, по највисоки стандарди, ги нуди приближно сите услуги на дигиталното банкарство на ист начин на кој овие услуги се достапни и во најразвиените земји. Дигитализацијата е процес што Банката го користи со цел унапредување на деловните процеси и зголемување на ефикасноста во работењето. Преку дигиталните канали, Банката континуирано излага пресрет на финансиските потреби на корисниците, нудејќи безбедни и квалитетни банкарски услуги.

Во 2020 година, ТТК Банка АД Скопје се лиценцираше за извршување нова финансиска активност - посредување во осигурување. Во услови на зголемена свесност за корисноста од осигурителните производи, Банката понуди дополнителна вредност за своите корисници преку збогатување на понудата на кредитни производи со полиси за животно осигурување и поповолни кредитни услови.

Во 2021 година Банката воведо нов картичен бренд Mastercard® со бесконтактна технологија што допринесе за создавање конкурентна понуда на картични производи нудејќи им на корисниците поголем избор за брз, едноставен и што е најважно, за безбеден начин на плаќање.

Минатата година Банката се стекна со сертификатот „Фер финансиски услуги за потрошувачите“ што го доделува Организацијата на потрошувачите на Македонија. Сертификатот „Фер финансиски услуги за потрошувачите“ се доделува заради исполнетоста на критериумите во шест одделни области коишто се битни за потрошувачите, а се однесуваат на: обезбедување точни, недвосмислени, разбирливи и навремени информации, примена на чесни пазарни практики, овозможена комуникација и пристап кон банката за различни категории лица, воспоставен систем

за одговорно управување со поплаки од потрошувачите, како и едукација на потрошувачите и развој на финансиската писменост. Доделувањето на сертификатот претставува потврда дека ТТК Банка АД Скопје е ориентирана кон почитување на правата на потрошувачите и дека свесно се грижи за задоволството на потрошувачите во сите области на дејствувањето.

Бројни години ТТК Банка АД Скопје е активен и препознатлив чинител на Македонската берза на хартии од вредност. Во 2022 година ТТК Банка АД Скопје е добитник на наградата „Акција со најголем промет во 2022 година - Друштва под 50 милиони евра пазарна капитализација“ на Македонската берза, којашто ја доделува Македонската берза на хартии од вредност. Оваа награда е особено значајна заради покажаната доверба во акцијата на ТТК Банка АД Скопје и претставува потврда за препознаеното успешно работење, за професионалноста и за вредноста што ТТК Банка АД Скопје континуирано ја создава за своите акционери, корисници, партнери и за пазарот на капитал.

Во изминатиот период, ТТК Банка АД Скопје успешно реализираше две емисии долгорочни должнички хартии од вредност – корпоративни обврзници, преку кои Банката обезбеди долгорочни и стабилни извори на средства како и зајакнување на нејзината капитална сила и финансиски капацитет. Истовремено, се овозможи поттикнување на развојот на домашниот пазар на капитал и на секундарниот пазар на должнички хартии од вредност.

Денес, ТТК БАНКА АД Скопје е успешна банка со стабилен позитивен раст. Банката располага со широко распространета мрежа филијали и експозитури низ цела територија на Република Северна Македонија. Преку својата централа во Скопје и широката мрежа од 7 филијали, 21 експозитура и 1 шалтер на територијата на Република Северна Македонија, Банката ги извршува сите банкарски активности. Во 2022 година Банката ја прошири мрежата банкомати на 81 локација ширум земјата, од кои на 5 локации овозможува услуги преку мултифункционални Cash-in банкомати.

Од своите почетоци, ТТК Банка АД Скопје успешно спроведува стратегија за корпоративна и општествена одговорност преку поддршка на пошироката заедница промовирајќи ги вредностите на своето работење: доверба, традиција, искуство и знаење, тимски дух и професионализам. Преку транспарентни и етички активности, Банката ги поддржува и ги промовира вредностите коишто го претставуваат нејзиното работење: доверба, традиција, ентузијазам, искуство и знаење, тимски дух и професионализам. Искуството, посветеноста и отворената соработка со институциите и лицата од општеството придонесоа за развој на компанија којашто е општествено и корпоративно одговорна, давајќи поддршка на лица и институции за развој на нормално и здраво опкружување во кое секој поединец има еднакви права и можности. Активната поддршка што ТТК Банка АД Скопје ја дава на општеството е видлива преку различните активности во форма на спонзорство или донација од Банката за културата, спортот, образованието и здравството, за што Банката има добиено многу награди за корпоративна и општествена одговорност.

Климатските промени, како една од најголемите глобални закани, добиваат сè поголемо значење, затоа ТТК Банка АД Скопје, како општествено одговорна институција, ќе се стреми да биде пример и да даде придонес кон создавањето „зелена“ и одржлива економија, што во крајна линија би обезбедило унапредување на квалитетот на животот на граѓаните и подобрување на нивниот животен стандард. За таа цел, во првата половина од 2022 година, ТТК Банка АД Скопје започна со реализација на Кредитната линија за енергетска ефикасност (ЕЕ) и обновливи извори на енергија (ОИЕ) во соработка со Развојната банка на Северна Македонија (РБСМ), а којашто е наменета за обезбедување средства за инвестиции за енергетска

ефикасност и за обновливи извори на енергија на микро, мали и средни трговски друштва, ТП и занаетчии.

Стратегиската цел за општествена одговорност на ТТК Банка АД Скопје е да негува и инспирира општествено одговорно однесување преку градење проактивни и заемно корисни односи со пазарот, вработените, заедницата и животната околина, кои ќе ги надминуваат нивните очекувања и ќе резултираат со перцепција на Банката како високо свесна компанија.

➤ **Изјава за мисија на Банката**

Изјавата за мисијата ги содржи долгорочните цели и деловната филозофија на Банката.

Изјавата за мисијата е однапред определен патоказ за развој на стратегиите за управување на деловното работење на Банката.

Изјавата за мисијата на ТТК Банка АД Скопје е:

Ние сме универзална банка - партнер за малите и средни претпријатија во Република Северна Македонија, којашто креира вредности за своите акционери, клиенти и вработени, со помош на претприемничкиот и профитабилниот начин на размислување, оперативната ефикасност и градењето долгорочно партнерство.

Нашите вредности се:

Довербата – биди искрен, внимателен, доследен и транспарентен бидејќи довербата е основата на нашата работа;

Одговорноста – преземи иницијатива, донеси одлуки и застани зад нивната реализација; и

Тимската работа – креирај ефикасна и работна атмосфера, соработувај на сите нивоа со цел остварување подобри резултати.

2. ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА РАБОТЕЊЕТО

<i>во илјади денари</i>	31.12.2021	31.12.2022	промена за периодот
Показатели на билансот на состојба			
Вкупна актива	9.150.883	8.736.934	-4,5%
Нето-кредити на комитенти	4.940.190	4.807.392	-2,7%
Бруто-кредити на домаќинства	3.619.639	3.443.914	-4,9%
Бруто-кредити на нефинансиски правни лица	1.429.536	1.511.215	5,7%
Депозити од комитенти	7.697.799	7.147.070	-7,2%
Депозити од домаќинства	5.088.885	5.165.186	1,5%
Парични средства и парични еквиваленти	2.078.910	2.186.630	5,2%
Нефункционални кредити	122.923	107.079	-12,9%
Преземени средства	93.466	31.866	-65,9%
Квалитет на кредитно портфолио			
Вкупна кредитна изложеност (билансна и вонбилансна)	8.570.092	8.349.882	-2,6%
Вкупна исправка на вредност и посебна резерва	134.813	167.304	24,1%
Адекватност на капиталот	19,04%	18,92%	-0,1 пп
Просечно ниво на резервираност	1,57%	2,00%	0,4 пп
Учество на нефункционални кредити во бруто кредити	2,43%	2,17%	-0,3 пп
Покриеност на нефункционалните кредити со вкупната пресметана исправка на вредност и посебна резерва	109,7%	156,2%	46,6 пп
Показатели за ликвидноста			
Ликвидна актива/Вкупна актива	30,8%	28,0%	-2,8 пп
Показатели за профитабилноста и ефикасноста			
Добивка по оданочување	44.604	60.855	36,4%
Оперативни трошоци / Вкупни редовни приходи (Cost-to-income)	69,2%	71,7%	2,5 пп
Просечни месечни оперативни приходи	41.673	43.529	4,5%
Просечни месечни нето приходи од провизии	16.171	16.594	2,6%
Нето провизии/Вкупни трошоци	56,1%	53,2%	-5,2 пп
Стапка на поврат на просечната актива (ROAA)	0,50%	0,68%	0,2 пп
Стапка на поврат на просечниот капитал (ROAE)	4,3%	5,9%	1,6 пп

Во услови на изразена економска и енергетска криза, динамичен пазар и силна конкуренција, водејќи се од основните начела за сигурно и стабилно работење, ТТК Банка АД Скопје управуваше успешно со сите деловни аспекти од работењето што ја одразува одржливоста на деловен модел.

Во ваков специфичен амбиент со многу предизвици, преку приспособлива стратегија на работење и преку посебна интерна посветеност, ТТК Банка АД Скопје реализираше позитивен финансиски резултат, темелен на здрава основа и во согласност со амбиентот. Заклучно со 31.12.2022 година, **финансискиот резултат изнесува 60,9 милиони денари**, што претставува повисок резултат за 36,4 % во однос на истиот период минатата година. Преку нејзиното редовно оперативно работење, Банката успеа да генерира позитивен нето-оперативен приход пред исправките на вредност во износ од 147,8 милиони денари, при остварен годишен раст на оперативните приходи и оперативните расходи од 4,5 % и 8,4 % соодветно. Во истиот период, исправката на вредност на финансиски и нефинансиски средства на нето-основа изнесува 80,2 милиони денари.

Во текот на целата година, поголема кредитна поддршка се реализираше кон секторот стопанство, што е потврда и преку годишниот пораст од 5,7 % на кредитите од овој сектор.

Показател за довербата којашто ја имаат клиентите во Банката е одржувањето и зголемувањето на депозитната база во секторот население. Во текот на 2022 година таа се зголеми за 1,5 % и достигна ниво од 5.165 милиони денари.

Одговорниот пристап на Банката во кредитирање се потврдува со ниското ниво на нефункционални кредити од 2,17 % што е на пониско ниво од претходната година,

Ликвидноста на Банката се задржа на солидно ниво преку пласирање на вишокот средства во хартии од вредност издадени од државата и НБРСМ, преку монетарните инструменти на НБРСМ, како и на Меѓубанкарскиот пазар на пари.

Адекватноста на капиталот како најзначаен релативен показател на сигурност на работењето и капацитет за апсорпција на ризици на крајот на 2022 година изнесува 18,92 %.

3. МАКРОЕКОНОМСКО И МОНЕТАРНО ОКРУЖУВАЊЕ¹

Глобално окружување. Најновите оценки на меѓународните институции за глобалниот раст се неповолни и упатуваат на забавен раст во 2022 и во 2023 година, главно како одраз на оцените за забавување на растот во САД и Европа, очекувајќи одредено забрзување во 2024 година. Притоа, неизвесноста во однос на идниот глобален раст и натаму е голема, а ризиците околу проекциите остануваат претежно надолни и главно се поврзани со намалување или со евентуално целосен застој на испораките на енергенси од Русија кон Европа, во услови на тековните и на некои идни санкции, што би можело посилно да се одрази врз економската активност и цените. Во однос на еврозоната, како наш главен трговски партнер, економијата во третиот квартал забележа забавен раст од 2,3 % (4,2 % во претходниот квартал), додека трендот на намалување на стапката на невработеност продолжи и во октомври се сведе на 6,5% (6,6 % во вториот квартал). Инфлацијата во еврозоната, за првпат по јуни 2021 година, забави и во ноември изнесува 10 % на годишна основа (10,6 % во октомври), при забавен раст на цените на енергијата. Сепак, финансиските пазари очекуваат ЕЦБ да продолжи со затегнување на монетарната политика, така што најновите оценки за идното движење на каматната стапка на едномесечниот ЕУРИБОР се ревидирани претежно во нагорна насока во однос на октомвриските очекувања. Гледано преку одделните квантитативни показатели за надворешното окружување значајни за македонската економија, проекциите за странската ефективна побарувачка се променети само за 2023 година, за кога оцените се ревидирани во надолна насока во однос на октомвриските проекции, додека оцените за странската ефективна инфлација се ревидирани во нагорна насока за целиот период. Од аспект на девизниот курс евро/американски долар, за 2023 година се очекува посилна стапка на апрецијација на девизниот курс на американскиот долар и негова посилна депрецијација во 2024 година. Кај цените на примарните производи на светските берзи, изразени во евра, за 2023 година направени се нагорни корекции, додека за 2024 година ревизиите главно се надолу. Движењата и оцените за цените на примарните производи сè уште се исклучително променливи и под силно влијание на случувањата поврзани со руско-украинскиот воен конфликт, што создава голема неизвесност околу нивната идна динамика и ефектите врз глобалната и домашната економија, пред сè на краток рок.

Макроекономско окружување. Најновите показатели од домашната економија упатуваат на макроекономска слика којашто главно е во согласност со октомвриските проекции, но во одделни сегменти се забележуваат извесни отстапувања. Во согласност со објавените проценети податоци за БДП, во третиот квартал од 2022 година реалниот раст на БДП забави на 2 % на годишна основа и соодветствува со проектираниот раст за овој квартал при октомврискиот циклус проекции. Овие остварувања се под влијание на неповолните ефекти од војната во Украина врз цените и врз снабдувањето, како и при изразена променливост и неизвесност на надворешните економски и финансиски услови. Во просек, во првите три квартали на 2022 година, економијата бележи реален раст од 2,7 %, што е блиску до очекувањата од октомвриската проекција (2,5 %). Анализирани по компоненти, растот во целост се должи на позитивниот придонес на домашната побарувачка, во услови на раст и позитивен придонес на личната потрошувачка и бруто-инвестициите, поврзано со високиот раст на увозот и акумулирањето залихи на енергенси, додека јавната потрошувачка има мал негативен придонес. Од друга страна, негативен придонес бележи нето-извозната компонента, во услови на поголем раст на увозот во однос на растот на извозот.

¹ Најнови макроекономски показатели – НБРСМ, декември 2022 година.

Високофреквентните податоци за четвртиот квартал од 2022 година со кои се располага во моментот се делумни и се недоволни за согледување на состојбите во целина. Засега, податоците за октомври покажуваат мал реален годишен пад на прометот во вкупната трговија, наспроти малиот раст во претходниот квартал, и натамошни негативни движења кај индустриското производство. Во однос на промените кај потрошувачките цени, во ноември 2022 година остварена е годишна стапка на инфлација од 19,5 %, што претставува забавување во однос на остварувањето од минатиот месец (19,8 %), по постојан раст од повеќе од една година. Годишната стапка на инфлација во периодот јануари – ноември 2022 година изнесува 13,8 %. Забавувањето на годишната стапка на инфлација во целост е резултат на побавниот раст на цените на прехранбената компонента, при стабилизирање на растот на цените на енергетската компонента и умерен раст на базичната инфлација. Сепак, инфлацијата и натаму произлегува од факторите на страната на понудата, односно на порастот на увозните цени на храната и на енергијата, вклучително и на домашната цена на електрична и на топлинска енергија, коишто се под влијание на случувањата на глобалниот пазар на енергија. Нивниот подолготраен и посилен раст создава преносни ефекти и врз цените на останатите производи и услуги. Ревизиите во однос на очекуваните движења кај надворешните влезни претпоставки за проекцијата на инфлацијата се во различни насоки, при што и понатаму е нагласена голема неизвесност во движењето на светските цени на примарните производи во следниот период, при неизвесни економски ефекти од војната во Украина.

Банкарски сектор². Во текот на 2022 година банкарскиот систем оствари кредитен раст од 9,4 %. Поголемиот дел од годишниот раст беше насочен кон кредитирањето на претпријатијата, при продолжена кредитна поддршка и на секторот домаќинства. Годишното зголемување, како кај корпоративниот сектор, така и кај кредитите на домаќинствата се должи во поголем дел од растот на кредитите во странска валута, при позитивен придонес и на кредитите и во домашна валута.

Движењата кај изворите на средства ја потврдува довербата на јавноста во стабилноста на банкарскиот систем, со оглед на остварениот раст на депозитите. На годишна основа, вкупните депозити во 2022 година се повисоки за 4,9 %, што се должи во поголем дел од растот на депозитите од секторот домаќинства, при раст и на депозитите од секторот стопанство, додека пак од валутен аспект, поголем е придонесот на депозитите во странска валута.

² Монетарни движења во Република Северна Македонија: декември 2022 година, НБРСМ.

4. ПОЗИЦИЈАТА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО БАНКАРСКИОТ СЕКТОР³

Во текот на 2022 година, банкарскиот систем работеше во услови на нагласени ризици заради продолжениот воен конфликт во Украина и заради инфлациските притисоци и предизвици поврзани со енергетската криза. И во такво окружување, банките останаа отпорни на надворешните шокови и без видливи негативни ефекти врз нивните биланси.

Во такви услови, активностите на банкарскиот систем продолжија да растат, на страната на изворите на средства, продолжи растот на депозитите, што ја потврдува довербата на јавноста во стабилноста на системот. Во услови на задржана макроекономска стабилност, продолжи и солидниот раст на кредитирањето.

Народната банка на Република Северна Македонија во текот на 2022 година континуирано ја затегнуваше монетарната политика користејќи поширок сет монетарни инструменти, сè со цел одржување на среднорочната ценовна стабилност. Заклучно со месец декември од 2022 година, основната каматна стапка беше покачна зголемена до нивото од 4,75 % коешто беше надополнето и со зголемување на каматните стапки на расположливите депозити преку ноќ и на седум дена. Следствено на тоа, кај вкупните камати на банките (активни и пасивни), запре трендот на намалување и започна зголемување на каматните стапки во банкарскиот сектор.

Вкупна актива, кредити и депозити на ТТК Банка АД Скопје и банкарскиот сектор									
Опис	Банкарски сектор			Мали Банки			ТТК Банка АД Скопје		
	септ.2021	септ.2022	промена %	септ.2021	септ.2022	промена %	септ.2021	септ.2022	промена %
Вкупна актива	608.595	657.256	8,0%	19.836	19.607	-1,2%	9.014	8.737	-3,1%
Бруто-кредити на клиенти	371.861	411.696	10,7%	12.298	12.149	-1,2%	5.143	4.871	-5,3%
претпријатија	175.055	197.436	12,8%	4.127	4.192	1,6%	1.555	1.482	-4,7%
домаќинства	192.904	208.192	7,9%	8.095	7.885	-2,6%	3.587	3.388	-5,5%
Депозити на клиенти	451.675	469.603	4,0%	14.038	14.209	1,2%	6.721	6.538	-2,7%
претпријатија	134.128	134.735	0,5%	3.374	3.533	4,7%	1.557	1.228	-21,2%
домаќинства	301.337	317.586	5,4%	9.694	9.516	-1,8%	5.067	5.016	-1,0%

Одложената неизвесност под влијание на силни надворешни шокови во изминатата година предизвика извесни промени на валутната и рочната склоност на депонентите за чување на нивните средства во банките, видливи преку растот на депозитите во девизи и на многу кратки рокови. Депозитите по видување и девизните депозити имаат најголем придонес во растот на вкупните депозити. На крајот на септември, стапката на годишниот раст на вкупните депозити изнесува 4,0 %. Депозитите на домаќинствата имаат најголем придонес во растот на вкупните депозити. Кај ТТК Банка АД Скопје намалувањето на депозитите се должи пред сè на депозитите од секторот стопанство, со стапка на годишен пад во овој сектор од 21,2 %.

Пласманите во кредити на нефинансиските субјекти заклучно со 30.9.2022 година бележат годишно зголемување од 10,7 %. Поголемиот дел од растот на кредитите беше насочен кон претпријатијата, претежно во долгорочни кредити, иако исто така се зголемија и кредитите на домаќинства. На крајот на првите девет месеци од 2022 година ТТК Банка АД Скопје забележува годишен пад на кредитите од 5,3 % преку годишен пад на кредитите од домаќинства од 5,5 % и пад на кредитите од секторот претпријатија од 4,7 %.

³ Народна банка на Република Северна Македонија - Показатели и податоци за банкарскиот систем за 30.9.2022 година.

Показатели за ликвидносен ризик на ТТК Банка АД Скопје и банкарскиот сектор															
Показатели	Банкарски систем					Мали Банки					ТТК Банка				
	30.09.2021	31.12.2021	31.03.2022	30.06.2022	30.09.2022	30.09.2021	31.12.2021	31.03.2022	30.06.2022	30.09.2022	30.09.2021	31.12.2021	31.03.2022	30.06.2022	30.09.2022
Ликвидна актива / Вкупна актива	31,6%	32,4%	30,1%	28,8%	28,8%	31,2%	33,2%	32,2%	30,4%	30,2%	32,6%	30,8%	29,5%	27,0%	25,7%
Ликвидна актива / Краткорочни обврски	51,7%	52,3%	48,2%	45,7%	45,7%	52,4%	55,6%	53,9%	51,4%	48,5%	55,7%	52,0%	50,3%	46,0%	42,1%
Ликвидна актива / Депозити на домаќинства	62,7%	65,5%	61,2%	57,7%	58,1%	63,6%	69,1%	66,9%	62,1%	62,0%	57,9%	55,3%	53,6%	47,8%	44,7%
Стапка на покриеност со ликвидност	277,7%	292,2%	255,2%	247,4%	258,9%	728,3%	685,6%	718,4%	385,8%	421,7%	589,0%	485,6%	594,2%	441,0%	737,1%

Показателите на ликвидноста на банкарскиот систем и во текот на 2022 упатуваат на соодветно управување на банките со ликвидносниот ризик, без појава на ликвидносни притисоци, што се потврдува со солидното учество на ликвидните средства во вкупната актива на банките и со задоволителната покриеност на краткорочните обврски и депозитите од домаќинствата со ликвидни средства. Стапката на покриеност со ликвидност на банкарскиот систем изнесува 258,9 %, што е повеќе за 2,5 пати од регулаторниот минимум (100 %) и го потврдува задоволителниот обем на ликвидност со кој располага македонскиот банкарски систем.

Солидната ликвидност на ТТК Банка АД Скопје се потврдува преку показателот стапка на покриеност со ликвидност којашто, на крајот од третиот квартал од 2022 година, изнесува 737,1 %, што е за седум пати повисоко од регулаторниот минимум (100 %) и таа претставува потврда за задоволителниот обем на ликвидни средства којшто и овозможува на ТТК Банка АД Скопје непречено извршување на деловни активности.

Стапка на адекватност на капиталот на ТТК Банка АД Скопје и банкарскиот сектор				
Група	31.12.2020	30.09.2021	31.12.2021	30.09.2022
Банкарски систем	16,7%	17,3%	17,3%	17,7%
Мали банки	17,6%	18,4%	18,7%	19,4%
ТТК Банка АД Скопје	17,7%	18,2%	19,0%	18,9%

Во 2022 година, банкарскиот систем ја одржа високата капитализираност и стабилната солвентна позиција. Повисокиот раст на сопствените средства на банките во однос на изложеноста на ризици доведе до подобрена солвентна позиција, а со тоа и подобар капацитет за справување со неочекуваните загуби. Показателите за солвентноста на банкарскиот систем бележат подобрување, што произлегува од новите емисии акции и обврзници и реинвестирањето на добивките во капиталот на банките. Заклучно со 30.9.2022 година, стапката на адекватност на капиталот се зголеми за 0,4 п.п. на годишно ниво и изнесува 17,7 %, што е за повеќе од двојно повисоко ниво на солвентноста на банкарскиот сектор во однос законскиот минимум. Тоа претставува основен показател за соодветната отпорност и подготвеност на банките за справување со ризиците.

Стапката на адекватност на капиталот на ТТК Банка АД Скопје на крајот на третиот квартал од 2022 година изнесува 18,9 % што е на повисоко ниво од банкарскиот систем на Република Северна Македонија. Зголемувањето на стапката на адекватност во однос на претходните години се должи на зголемувањето на квалитетните капитални позиции, коишто овозможуваат задоволителна отпорност на Банката од потенцијални стресни сценарија.

Показатели за профитабилноста на ТТК Банка АД Скопје и банкарскиот сектор									
Показатели	Банкарски систем			Мали банки			ТТК Банка		
	30.09.2021	31.12.2021	30.09.2022	30.09.2021	31.12.2021	30.09.2022	30.09.2021	31.12.2021	30.09.2022
Стапка на поврат на просечната актива (ROAA)	1,6%	1,5%	1,7%	0,9%	0,7%	0,7%	0,4%	0,5%	0,5%
Стапка на поврат на просечниот капитал (ROAE)	13,4%	12,9%	13,7%	8,8%	7,0%	6,8%	3,7%	4,3%	4,4%
Оперативни трошоци /Вкупни редовни приходи (Cost-to-income)	46,9%	47,4%	47,9%	67,5%	69,1%	70,3%	67,9%	69,2%	72,7%
Нето каматен приход /Вкупни редовни приходи	60,5%	59,4%	61,9%	58,8%	57,5%	57,3%	51,9%	51,5%	48,7%
Нето каматен приход/оперативни трошоци	129,1%	125,3%	129,3%	87,1%	83,2%	81,5%	76,5%	74,4%	66,9%

Во првите девет месеци од 2022 година, добивката на домашниот банкарски систем бележи раст, кој најмногу произлегува од растот на нето-каматните приходи и нето-приходите од провизии, како и од пониските трошоци за исправка на вредноста.

Стапките на поврат на просечната актива и на просечниот капитал и резерви забележаа подобрување во споредба со првите девет месеци од 2021 година и достигнаа нивоа од 1,7 % и 13,7 %, соодветно. Показателите за профитабилноста на банкарскиот систем забележаа подобрување во првите девет месеци од 2022 година, како резултат на остварената повисока добивка, во споредба со истиот период од претходната година. Банкарскиот систем оствари добивка од работењето којашто, во споредба со претходната година, е поголема за 11,5 %. Повисоката добивка на банкарскиот систем произлегува од пониските нето-трошоци за исправка на вредноста, растот на нето-некаматните (нето-приходите од провизии и другите редовни приходи) и нето-каматните приходи. Оперативните трошоци на банките забележаа раст, со што негативно придонесоа кон годишниот раст на профитабилноста на банкарскиот сектор. Зголемувањето на овие трошоци е најмногу последица на повисоките трошоци за плати и зголемените општи и административни трошоци на банките.

Заклучно со 31.12.2022 година, остварениот финансиски резултат на ТТК Банка АД Скопје позитивно влијае врз порастот на стапката на поврат на просечната актива, којашто изнесува 0,7 %, како и врз стапката на поврат на просечниот капитал, којашто изнесува 5,9 %. Тие бележат годишно зголемување за 0,2 и 1,5 п.п. соодветно.

Високата конкуренција во банкарскиот систем на Република Северна Македонија влијаеше на потребата Банката постојано да го негува своето скромно учество во банкарскиот пазар и истовремено претставуваше поттик да ја зајакне сопствената позиција како банка што е блиска и флексибилна за малите и средните компании и којашто води посебна грижа за секторот население, приспособувајќи ги постојните и воведувајќи нови иновативни производи што ќе ги задоволат потребите на комитентите.

Пазарното учество на ТТК Банка АД Скопје на ниво на банкарски систем во поодделни сегменти и билансни позиции е прикажано во следната табела:

Пазарно учество на ТТК Банка во банкарскиот систем			
Опис	30.09.2021	31.12.2021	30.09.2022
Билансна сума	1,5%	1,4%	1,3%
Депозити од нефинансиски сектор	1,5%	1,4%	1,3%
Капитал и резерви	1,4%	1,5%	1,4%
Кредити на нефинансиски сектор	1,4%	1,3%	1,2%

5. РАБОТЕЊЕТО НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ

5.1. Корпоративно управување на Банката

I. Информации и податоци за Собранието на акционери

Собранието на акционери е орган на Банката во кој акционерите на Банката ги остваруваат своите права, а на секој акционер запишан во акционерската книга на Банката, од денот на уписот, му припаѓа правото на учество во работата на Собранието на акционери и правото на глас. Во согласност со Статутот на Банката, секоја обична акција дава право на глас во Собранието на акционери, а секоја акција којашто дава право на глас, дава право на еден глас во Собранието на акционери на Банката.

Во текот на 2022 година се одржаа две седници на Собранието на акционери од кои едното беше Годишно собрание.

На Годишното собрание на акционери на Банката одржано на 5.4.2022 година, во согласност со Законот за банките, Законот за трговските друштва и други закони и подзаконски акти, беа усвоени: Записникот од XXXVI седница на Собранието на акционери на Банката одржана на ден 15.4.2021 година, Годишниот извештај за работењето на ТТК Банка АД Скопје во 2021 година и Мислење по истиот од Надзорниот одбор, Финансиските извештаи на ТТК Банка АД Скопје за 2021 година ревидирани од Друштвото за ревизија „Мур Стивенс“ ДОО Скопје и Мислењето за извештаите од Надзорниот одбор, Годишната сметка на ТТК Банка АД Скопје за 2021 година, Одлуката за употреба и распоредување на нераспределената добивка на ТТК Банка АД Скопје за 2021 година, Одлуката за определување на износот на дивидендата и датуми на исплата на дивиденда за 2021 година (дивиденден календар), Извештајот и оцената на работата на Надзорниот одбор на ТТК Банка АД Скопје во 2021 година и Одлуката за именување независен член на Надзорниот одбор на Банката.

На XXXVIII седница на Собранието на акционери на Банката којашто се одржи на ден 6.9.2022 година беа усвоени: Записникот од XXXVII седница на Собранието на акционери на Банката одржани на ден 5.4.2022 година, Одлуката за измени и дополнувања на Статутот на Банката, Констатацијата за престанок на функцијата член на Надзорниот одбор на Банката, Одлуката за именување членови на Надзорниот одбор на Банката и Одлуката за усвојување на Деловник за работа на Собранието на акционери на Банката.

За независен надворешен ревизор за вршење на ревизија на финансиските извештаи на Банката за период 2019 - 2023 година во согласност со донесена одлука од Собранието на акционери на Банката е избрано Друштвото за ревизија „Мур Стивенс“ ДОО Скопје.

II. Информации и податоци за Надзорниот одбор

II.1. Состав и членства на членовите на Надзорниот одбор во други органи на надзор и/или управување, надлежности и функционирање на Надзорниот одбор

Во согласност со член 48 од Статутот на Банката, Надзорниот одбор го сочинуваат 7 (седум) члена, избрани во постапка и услови во согласност со закон. Најмалку една четвртина од членовите на Надзорниот одбор мора да бидат независни членови.

Во текот на 2022 година во составот на Надзорниот одбор на Банката извршени се следните промени:

На претседателот на Надзорниот одбор на Банката м-р Глигорие Гоговски му престана членството во Надзорниот одбор сметано од 5.6.2022 година заради смрт, додека на Златко Черепналкоски членството во Надзорниот одбор му престана сметано од 25.6.2022 година, заради истекот на периодот за кој беше именуван и за кој имаше добиено претходна согласност од Гувернерот на Народната банка на Република Северна Македонија,

Бидејќи беше почитуван законскиот минимум за членови на Надзорниот одбор, Надзорниот одбор на Банката продолжи да работи со законски пропишаниот минимум.

За дополнување на составот на членовите на Надзорниот одбор, Собранието на акционери на Банката донесе одлука за именување на Бобан Гоговски за член на Надзорниот одбор на Банката за остатокот на мандатот на м-р Глигорие Гоговски, односно до 19.4.2025 година, како и за именување на Златко Черепналкоски за член на Надзорниот одбор за период од 4 (четири) години. По поднесено барање за добивање согласност, Гувернерката на Народна банка на Република Северна Македонија донесе решенија од 24.11.2022 година со кои се дава претходна согласност за Бобан Гоговски и Златко Черепналкоски да бидат именувани за членови на Надзорниот одбор на Банката.

Надзорниот одбор на Банката, на седницата одржана на ден 30.11.2022 година, донесе одлуки со кои Бобан Гоговски е избран за претседател, а академик Владо Камбовски за заменик – претседател на Надзорниот одбор на Банката.

По извршените промени, Надзорниот одбор на Банката функционираше во следниот состав:

- Претседателот на Надзорниот одбор Бобан Гоговски, дипломиран инженер по електротехника, надвор од Банката има функција на извршен член на Одборот на директори – Генерален директор во „Тетекс“ АД Тетово и неизвршен член на Одборот на директори во Централниот депозитар за хартии од вредност АД Скопје,
- Борислав Трповски, дипломиран правник со положен правосуден испит, надвор од Банката има функција на претседател на Одборот на директори на „Тетекс“ АД Тетово.
- Златко Черепналкоски, дипломиран електроинженер, надвор од Банката има функција на директор за продажба и маркетинг во „Енерџи Деливери Солушнс“ АД, Скопје,
- Арсен Јаневски, доктор по правни науки, тој е професор во пензија, не членува во други органи на надзор и/или управување.
- Трим Кемали, дипломиран на комуникациски технологии (компјутерски науки), надвор од Банката има функција на заменик - извршен директор на „Дебарски бањи“ АД Дебар.
- Драгица Јовановска, дипломиран економист, надвор од Банката има функција на неизвршен член на Одборот на директори на „Тетекс“ АД Тетово и член на Надзорен одбор на „Петролгас“ ДОО Тетово
- Владо Камбовски, доктор по правни науки, надвор од Банката е член на Македонската академија на науки и уметност.

Членовите Арсен Јаневски и Владо Камбовски се независни членови на Надзорниот одбор на Банката кои во целост ги исполнуваат критериумите за независност утврдени во Законот за банки.

Во текот на 2022 година Надзорниот одбор ги извршуваше работите од своја надлежност во рамките на работите определени со Законот за банките и други законски и подзаконски прописи, Статутот и интерните акти на Банката.

Надзорниот одбор, иако во согласност со Законот на банки треба да се состанува најмалку еднаш квартално заради редовно следење и надзор на работењето на Банката, стабилноста и ефикасноста на Банката, обезбедување добро работење и управување и стабилност на Банката, во текот на 2022 година одржа 12 (дванаесет) редовни седници, од кои 7 (седум) со користење на комуникациска опрема. На овие седници беа присутни сите членови на Надзорниот одбор, освен на седницата одржана на ден 6.9.2022 година кога, од оправдани причини, отсутствуваше членот

Трим Кемали. Исто така, беа организирани и 4 (четири) одлучувања со писмена согласност на членовите на Надзорниот одбор, заради донесување одлуки како резултат на потребата од поддршка на оперативните функции на Банката.

Во текот на 2022 година Надзорниот одбор, преку доставените материјали на месечно ниво, ги следеше финансиските показатели од работењето на Банката како што се Билансот на состојба, Билансот на успех, продуктивноста, адекватноста на капиталот, каматната маргина, ликвидноста, како и изложеноста на сите видови на ризици. Надзорниот одбор, исто така, преку доставените материјали, ја следеше кредитната активност на Банката, наплатата на побарувањата и текот на судските постапки, како и портфолиото на преземените средства.

Врз основа на овие показатели Надзорниот одбор донесуваше соодветни заклучоци во насока на подобрување на работењето на Банката, поголема профитабилност на работењето, одржување на стабилноста, сигурноста и ликвидноста на Банката, како и одржување на добриот углед на Банката.

Надзорниот одбор ја оценуваше соодветноста на воспоставените политики за управувањето со ризици и имајќи ја предвид регулативата од страна на Народната банка на Република Северна Македонија, како и променетите услови во работењето на Банката, одобри или усвои нивно целосно ревидирање, нивна измена и/или дополнување или ја продолжи нивната важност за следниот период и одобри или усвои и други измени и/или дополнувања во политиките и актите поврзани со останатото работење на Банката.

Надзорниот одбор ги разгледа и ги усвои и извештаите коишто во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката имаат обврска да ги доставуваат на квартално, полугодишно и годишно ниво другите органи на Банката (Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор), како и Службата за внатрешна ревизија, Службата за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите и Одделот за спречување на перење пари и финансирање тероризам и Одговорното лице за обезбедување сигурност на информативниот систем на Банката (ОСИС).

Надзорниот одбор ги разгледа и ги усвои и извештаите на Службата за внатрешна ревизија од извршени редовни ревизии во согласност со Годишниот план на Службата за внатрешна ревизија за 2022 година одобрен од негова страна, како и извештаите за следење реализација на дадените препораки. При разгледувањето на извештаите од извршените ревизии, Надзорниот одбор ги анализираше наодите содржани во истите и го следеше статусот на реализација на препораките на Службата за внатрешна ревизија по однос на констатираните наоди од ревизиите и остана доследен на својот став дека треба во целост да се спроведуваат препораките дадени во извештаите од Службата за внатрешна ревизија, заради доследно спроведување на законските и интерните акти на Банката.

Исто така, на одржаните седници во текот на 2022 година, Надзорниот одбор ги разгледуваше и останатите извештаи произлезени од законската и подзаконската регулатива и од интерните акти на Банката, пред сè поврзани со управување со ризиците на кои е изложена Банката во своето работење, како и останати информации и слично од доменот на останатото работење на Банката доставувани од надлежните служби.

Во 2022 година Надзорниот одбор го разгледа Записникот од извршената теренска контрола на Народната банка на Република Северна Македонија, како и други извештаи доставени од страна на Народната банка на Република Северна Македонија и други надлежни институции.

II.1.1. Начин на избор, именување и разрешување на членовите на Надзорниот одбор

Членовите на Надзорниот одбор ги избира, именува и разрешува Собранието на Банката со мнозинство од акциите со право на глас претставени на Собранието.

При изборот и именувањето на членовите на Надзорниот одбор се води грижа кандидираните членови за Надзорен одбор да ги исполнуваат потребните услови во согласност со законот, Статутот на Банката и Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор. Исто така, Собранието на Банката води соодветна грижа за балансиран состав на експертски знаења и адекватна персонална квалификација на членовите на Надзорниот одбор, како и за исполнување на критериумот предвиден со Законот за банките според кој една четвртина од членовите на Надзорниот одбор треба да бидат независни членови кои ги исполнуваат критериумите за независност определени со истиот закон.

За именувањето на членовите на Надзорниот одбор се спроведува постапка за добивање претходна согласност од Гувернерот на Народната банка на Република Северна Македонија.

На именуваните членови на Надзорниот одбор на Банката им се определува награда за ангажирање и учество во работата на седниците на Надзорниот одбор во износ од 45.000 денари, а за претседателот на Надзорниот одбор износ од 60.000 денари.

Разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор од страна на Собранието на Банката се врши на законски пропишан начин, во случаи во согласност со законот и Статутот на Банката, како и во случај кога со оцената на членовите на Надзорниот одбор се утврдени слабости и за надминување на истите е предложено назначување нови членови или замена на постојните членови.

Членовите на Надзорниот одбор, од нивните редови, избираат претседател на Надзорниот одбор. Во согласност со член 51 од Статутот на Банката, мандатот на членовите на Надзорниот одбор трае четири години, а во случај на предвременно престанување на функцијата на член/ови на Надзорниот одбор, на првата наредна седница на Собранието на Банката се врши избор за испразнетите места за остатокот од мандатот. Исто лице не може да биде независен член на Надзорниот одбор подолго од три последователни мандати.

Членовите на Надзорниот одбор на ТТК Банка АД Скопје се именувани под услови, критериуми и спроведена постапка за добивање претходна согласност од Гувернерот на НБРСМ во согласност со законот и подзаконските акти на НБРСМ и Статутот на Банката, при што е утврдено исполнувањето на потребните услови и критериуми за нивното именување, а за независните членови и критериумите за независност утврдени со Законот за банките. Независните членови на Надзорниот одбор и физичките лица поврзани со нив не се вработени и не се лица со посебни права и одговорности во Банката, не се акционери со квалификувано учество во Банката и не застапуваат акционер со квалификувано учество во Банката, не работат, односно во последните три години не работеле во друштво за ревизија коешто во тој период вршело ревизија на работењето на Банката и во последните три години немале материјален интерес или деловен однос со Банката во вредност којашто просечно годишно надминува 3 милиони денари.

Членовите на Надзорниот одбор имаат соодветни знаења и искуство за извршување на нивните надлежности и посветуваат доволно време за извршување на обврските што произлегуваат од надлежностите пропишани со Законот за банките и избегнуваат судир на интересите, притоа императивно почитувајќи ги правилата пропишани во случај на појавен судир на интереси и обврските за давање писмени изјави.

Членовите на Надзорниот одбор поседуваат знаења и искуство потребни за независен надзор на работењето на Банката, за разбирање на активностите што ги врши Банката и материјалните ризици на коишто е изложена.

Исто така, Надзорниот одбор подготви Извештај за работењето на Надзорниот одбор на Банката за 2021 година и изврши оценка на сопствената работа од аспект на

поединечните членови и колективно и ја достави до Собранието на акционери на Банката.

II.2. Информации и податоци за Одборот за управување со ризици

II.2.1. Состав и членства на членовите на Одборот за управување со ризици во други органи на надзор и/или управување, надлежности и функционирање на Одборот за управување со ризици

Во согласност со член 58 од Статутот на Банката, Одборот за управување со ризици во Банката се состои од 5 (пет) члена кои ги именува Надзорниот одбор на Банката од редот на лицата со посебни права и одговорности. Членови на Одборот за управување со ризици се: генералниот директор за управување со ризици кој е претседател на Одборот, директорот на Секторот Стратешко банкарство кој е заменик претседател на Одборот, директорот на Дирекцијата за управување со ризици, директорот на Секторот Комерцијално банкарство и директорот на Дирекцијата за средства и ликвидност. Со одлука за именување членови на Одборот за управување со ризици може да се именуваат и заменици членови на Одборот за управување со ризици од редот на лицата со посебни права и одговорности кои би ги менувале членовите во нивно отсуство.

Со одлука на Надзорниот одбор на Банката на седницата одржана на ден 31.10.2022 година беа именувани членови и заменици – членови на Одборот за управување со ризици во следниот состав:

1. Наталија Алексова, претседател на Одборот за управување со ризици, дипломиран економист, член на Управниот одбор на Банката, не членува во други органи на надзор и/или управување.
2. Димитри Трповски, заменик - претседател на Одборот за управување со ризици, магистер по бизнис администрација, директор на Секторот Стратешко банкарство, не членува во други органи на надзор и/или управување.
3. Зоран Колев, член на Одборот за управување со ризици, доктор по економски науки, директор на Секторот за комерцијално банкарство. Надвор од Банката е надворешен комисионер во Комисијата за хартии од вредност.
4. Гордана Блажевска, член на Одборот за управување со ризици, дипломиран економист, директор на Дирекција за управување со ризици, не членува во други органи на надзор и/или управување.
5. Жарко Митревски, член на Одборот за управување со ризици, дипломиран економист, директор е на Дирекција за средства и ликвидност, не членува во други органи на надзор и/или управување.

Со наведената одлука од Надзорниот одбор на Банката како заменици – членови на Одборот за управување со ризици се именувани: Ирина Ристовска, директор на Сектор за правни работи и проблематични пласмани, Зоран Јовановски, директор на Дирекција за деловна мрежа, Леона Димитровска, директор на Дирекција за маркетинг и развој на производи, Даница Јаневска, директор на Дирекцијата за контролинг и стратешко планирање и Снежана Атанасовска, раководител на Службата за контрола на усогласеноста на работењето на Банката и СППФТ. Именуваните заменици-членови на Одборот за управување со ризици во отсуство на членовите на Одборот за управување со ризици ќе ги менуваат членовите во нивно отсуство.

Во 2022 година Одборот за управување со ризици работеше и одлучуваше во рамките на своите надлежности утврдени со закон и подзаконски акти, Статутот и другите интерни акти на Банката, на своите седници коишто, во согласност со Законот за банките, се одржуваа еднаш неделно.

На седниците Одборот за управување со ризици редовно ги следеше ризиците на коишто е изложена Банката во своето работење и го следеше и оценуваше степенот на ризичност на Банката преку разгледување соодветни извештаи произлезени од закон, подзаконски акти и интерните акти на Банката коишто го регулираат управувањето со ризиците.

Преку оваа документација, Одборот за управување со ризици вршеше и оцена на системите на управување со ризиците на Банката и ги анализираше влијанијата од управувањето со ризиците врз работењето на Банката, го следеше спроведувањето на стратегијата за управување со ризиците и воспоставените политики за управување со ризиците, се грижеше за воспоставување соодветни политики преку нивно ревидирање во согласност со променетата подзаконска регулатива на НБРСМ и/или променетите услови во работењето на Банката и обезбедување формално правно усвојување од страна на Надзорниот одбор на Банката. Исто така, преку разгледување на истата оваа документација, Одборот за управување со ризици го следеше и спроведувањето на интерните акти донесени од Управниот одбор на Банката во врска со одделните видови ризици на коишто е изложена Банката во своето работење.

Во согласност со своите надлежности, Одборот за управување со ризици ја следеше и усогласеноста на работењето на Банката со прописите од областа на управувањето со ризици и ги следеше и оценуваше системите на внатрешна контрола и контролните правила и механизми воспоставени за идентификување, мерење, оцена и следење на ризиците на кои е изложена Банката, како и по однос на тестирање на изложеноста на Банката кон истите.

Во текот на 2022 година Одборот за управување со ризици одржа 52 седници на кои донесе одлуки за ревидирање на воспоставените политики за управување со ризиците, утврди ревидирани политики или ја продолжи важноста на веќе воспоставени политики, како и одлуки за одобрување на изложености кон лица од над 10 % до 20 % од сопствените средства на Банката. На своите седници, разгледувајќи ги доставените материјали, со свои констатации и инструкции упатуваше и насочуваше на потребата од преземање мерки и активности, особено во делот на наплатата на достасаните побарувања на Банката како потенцијален ризик од предизвикување дополнителни резервации коишто директно се рефлектираат со негативен ефект врз резултатот од работењето на Банката.

Одборот за управување со ризици, во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката, доставуваше квартални извештаи за својата работа до Надзорниот одбор на Банката и до Одборот за ревизија.

Исто така, во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката, Одборот за управување со ризици изврши оцена на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно и истата ја достави до Надзорниот одбор на Банката во рамките на доставениот Извештај за својата работа во 2021 година.

II.2.2. Начин на избор, именување и разрешување на членовите на Одборот за управување со ризици

Надзорниот одбор на Банката ги избира, именува и разрешува членовите на Одборот за управување со ризици. Изборот и именувањето на членовите на Одборот за управување со ризици го врши Надзорниот одбор од редот на лицата со посебни права и одговорности определени со Статутот на Банката, притоа водејќи сметка членовите на Одборот за управување со ризици да ги исполнуваат потребните услови за нивно именување во согласност со законот и Статутот на Банката, а во Одборот за управување да има членство на членот на Управниот одбор кој е одговорен за следење на управувањето со ризиците, како критериум што е утврден со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка.

Изборот и именувањето на членовите на Одборот за управување со ризици се спроведува на начин и во постапка определени со Статутот на Банката за работењето и начинот на одлучување на Надзорниот одбор на Банката и Деловникот за работа на Надзорниот одбор.

Разрешувањето на членовите на Одборот за управување со ризици се врши од страна на Надзорниот одбор на Банката на начин и постапка како при нивното именување, а во случаи во согласност со законот и Статутот на Банката, како и во случај кога со оцената на членовите на Одборот за управување со ризици се утврдени слабости и за надминување на истите е предложено назначување нови членови или замена на постојните членови.

Составот на Одборот за управување со ризици е во согласност со член 90 став 2 од Законот за банките, член 58 точка 1 од Статутот на Банката и точка 24 од Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка со тоа што еден од членовите на Управниот одбор, а со оглед на тоа дека во негова надлежност е Дирекцијата за управување со ризици исполнет е и критериумот за задолжително членство во Одборот за управување со ризици утврден со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка, а другите членови се лица со посебни права и одговорности именувани во согласност со одредбите од Статутот на Банката, каде што точно е определено од кои организациски единици и кои носители на раководни функции треба да го сочинуваат. Мандатот на членовите на Одборот за управување со ризици трае четири години. Претседателот и заменик - претседателот на Одборот за управување со ризици се именуваат со одлуката за именување членови на Одборот за управување со ризици донесена од Надзорниот одбор на Банката

Именуваните членови на Одборот за управување со ризици ги исполнуваат потребните услови и критериуми предвидени со Законот за банките, Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка и Статутот на Банката и имаат искуство во областа на финансиите или банкарството од најмалку три години, како и познавање на работењето на Банката, нејзините производи и услуги и на ризиците на коишто е изложена Банката во своето работење.

II.3. Информации и податоци за Одборот за ревизија

II.3.1. Состав и членства на членовите на Одборот за ревизија во други органи на надзор и/или управување, надлежности и функционирање на Одборот за ревизија

Во согласност со член 61 од Статутот на Банката, Одборот за ревизија се состои од пет члена. Мнозинството членови во Одборот за ревизија се избира од редот на членовите на Надзорниот одбор, а останатите членови се независни членови. Членовите на Одборот за ревизија ги именува Надзорниот одбор на Банката со мандат од 4 години.

Во текот на 2022 година во составот на Одборот за ревизија на Банката се извршени следните промени:

На членовите на Одборот за ревизија избрани од редот на членовите на Надзорниот одбор м-р Глигорие Гоговски сметано од 5.6.2022 година и Златко Черепналкоски сметано од 25.6.2022 година им престана членството во Одборот за ревизија заради престанок на нивното членство во Надзорниот одбор на Банката.

По добивање претходна согласност од Гувернерката на Народната банка на Република Северна Македонија, со решенија од 24.11.2022 година за Бобан Гоговски и Златко Черепналкоски да бидат именувани за членови на Надзорниот одбор на Банката, Надзорниот одбор на Банката на седницата одржана на ден 28.12.2022 година донесе одлука за именување членови на Одборот за ревизија во следниот состав:

1. Душко Апостолоски, претседател и независен член на Одборот за ревизија, дипломиран економист, надвор од Банката е управител на „Бенд Ревизија и Консалтинг“ ДОО Тетово.
2. Данче Зографска, независен член на Одборот за ревизија, дипломиран економист, надвор од Банката е управител на Друштво за ревизија и проценка „Елит“ ДООЕЛ Скопје.
3. Борислав Трповски, член на Одборот за ревизија од редот на членовите на Надзорниот одбор на Банката, дипломиран правник со положен правосуден испит, надвор од Банката има функција на претседател на Одборот на директори на „Тетекс“ АД Тетово.
4. Бобан Гоговски, дипломиран инженер по електротехника, надвор од Банката има функција на извршен член на Одборот на директори – Генерален директор во „Тетекс“ АД Тетово и неизвршен член на Одборот на директори во Централен депозитар за хартии од вредност АД Скопје,
5. Златко Черепналкоски, член на Одборот за ревизија од редот на членовите на Надзорниот одбор на Банката, дипломиран електроинженер, надвор од Банката има функција на директор за продажба и маркетинг во „Енерџи Деливери Солушнс“ АД, Скопје,

Претседателот на Одборот за ревизија Душко Апостоловски и членот на Одборот за ревизија Данче Зографска се и овластени ревизори.

Надлежностите на Одборот за ревизија се определени со Законот за банките и со други законски и подзаконски прописи, со Статутот и со интерните акти на Банката.

Во текот на 2022 година Одборот за ревизија одржа пет седници, на кои беа разгледани извештаи и акти коишто се во негова надлежност.

Одборот за ревизија ја следеше усогласеноста на работењето на Банката со прописите што се однесуваат на сметководствените стандарди и финансиските извештаи и точноста и транспарентноста на објавените финансиски информации за работењето на Банката во согласност со прописите за сметководство и меѓународните сметководствени стандарди, ги оценуваше системите за внатрешна контрола, ја следеше работата и ја оценуваше ефикасноста на Службата за внатрешна ревизија, ја следеше реализацијата на препораките на Службата за внатрешна ревизија од страна на одговорните лица, го следеше процесот на ревизија на Банката и ја оценуваше работата на Друштвото за ревизија.

На одржаните седници Одборот за ревизија разгледа и прифати: неревидирани финансиски извештаи на ТТК Банка АД Скопје за 2021 година, извештаи на независниот ревизор - Друштво за ревизија „Мур Стивенс“ ДОО Скопје и финансиски извештаи на ТТК Банка АД Скопје за 2021 година изготвени според Методологија на НБРСМ и според МСФИ, извештаи за работењето на Банката во текот на 2022 година, квартални извештаи за управување со ризици на кои е изложена Банката, квартални извештаи од Одборот за управување со ризици, извештаи на Службата за внатрешна ревизија за извршени ревизии во согласност со Годишниот план за 2022 година и од извршени инцидентни ревизии, извештаи за следење реализација на дадените препораки, Извештајот за поставеноста и ефикасноста на системот за внатрешна контрола на Банката за 2021 година, како и Годишниот извештај за 2021 година и полугодишниот Извештај за работењето за период јануари-јуни 2022 година и Годишниот план на Службата за внатрешна ревизија за 2022 година.

Одборот за ревизија ги разгледа актите коишто го регулираат работењето на Службата за внатрешна ревизија и тоа: Повелбата на Службата за внатрешна ревизија на ТТК Банка АД Скопје, Процедурата за работата на Службата за внатрешна ревизија, Методологијата за спроведување ИТ-ревизија, Упатството за изготвување стандарден извештај на Службата за внатрешна ревизија и Упатството за изготвување и чување документација на Службата за внатрешна ревизија, при што Одборот оцени дека интерните акти се дефинирани во согласност со Законот за банки, со Одлуката за

правилата за добро корпоративно управување во банка, со Законот за трговски друштва, со Меѓународни стандарди за професионално извршување на внатрешна ревизија и до Кодексот на етика за внатрешни ревизори и преставува солидна основа за вршење на надлежностите на Службата за внатрешна ревизија.

Одборот за ревизија го разгледа и Извештајот бр. 3 на Службата за внатрешна ревизија за оцена на постапување на Банката по препорака од Народната банка на Република Северна Македонија и оцени дека во Банката се извршени предвидените активности според Акцискиот план со што е постигнато подобрување на мерките и активностите за откривање и спречување ПП/ФТ и зајакнување на системот за корпоративно управување.

Одборот за ревизија, во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката, го ценеше своето работење во 2021 година од аспект на поединечните членови и колективно даде оцена којашто, заедно со писмениот Извештај на работата во 2021 година, ја достави до Надзорниот одбор на Банката. Исто така Одборот за ревизија, во согласност со Законот на банките и Статутот на Банката, на секои три месеци го известуваше Надзорниот одбор за својата работа во 2022 година и до Надзорниот одбор поднесе и Полугодишен извештај за својата работа во периодот јануари-јуни 2022 година.

II.3.2. Начин на избор, именување и разрешување на членовите на Одборот за ревизија

Членовите на Одборот за ревизија ги избира, именува и разрешува Надзорниот одбор на Банката.

Изборот и именувањето на членовите на Одборот за ревизија се спроведува на начин и во постапка определени со Статутот на Банката и Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор. Членовите на Одборот за ревизија ги разрешува Надзорниот одбор на Банката на начин и постапка како при нивното именување, а во случаи во согласност со законот и Статутот на Банката, Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор како и во случај кога со оцената на членовите на Одборот за ревизија се утврдени слабости и за надминување на истите е предложено назначување нови членови или замена на постојните членови.

Именуваните членови на Одборот за ревизија ги исполнуваат потребните услови и критериуми предвидени со Законот за банките и Статутот на Банката, а независните членови и критериумите за независност утврдени со Законот за банките. Независните членови на Одборот за ревизија и физичките лица поврзани со нив не се вработени и не се лица со посебни права и одговорности во Банката, не се акционери со квалификувано учество во Банката и не застапуваат акционер со квалификувано учество во Банката, не работат, односно во последните три години не работеле во друштво за ревизија коешто во тој период вршело ревизија на работењето на Банката и во последните три години немале материјален интерес или деловен однос со Банката во вредност којашто просечно годишно надминува 3 милиони денари.

II.4. Информации и податоци за Управниот одбор

II.4.1. Состав и членства на членовите на Управниот одбор во други органи на надзор и/или управување, надлежности и функционирање на Управниот одбор

Во согласност со Одлуката за изменувања и дополнување на Статутот на Банката донесена на седница на Собранието на акционери одржана на ден 6.9.2022 година,

Управниот одбор на Банката се состои од 3 (три) члена коишто се подеднакво одговорни за работењето на Банката и за обврските што ги презема Банката.

Во 2022 година Управниот одбор го сочинуваат:

1. Претседателот на Управниот одбор проф. д-р Драгољуб Арсовски, кој е доктор на економски науки и
2. Членот на Управниот одбор Наталија Алексова, дипломиран економист.

Надзорниот одбор на Банката на седницата одржана на ден 28.12.2022 година донесе одлука за именување трет член на Управниот одбор, за кој е во тек постапка за добивање претходна согласност од Гувернерот на Народната банка на Република Северна Македонија.

Во текот на 2022 година Управниот одбор континуирано ги извршуваше работите поврзани со управувањето и застапувањето на Банката и водењето на работењето на Банката кои им се ставени во надлежност со законската и подзаконската регулатива, Статутот и другите акти на Банката. Одлучуваше за уредување прашања од тековен карактер, презеде повеќе мерки и активности за развој и за подобрување на ефикасноста на внатрешната контрола на сите нивоа, како и за подобрување на внатрешната организација на Банката со цел зајакнување на функционирањето на системот на организациската поставеност на Банката, административната и сметководствената контрола и овозможувањето поефикасно следење и контрола на исполнување на оперативните цели, обезбедувањето точност во изработка на финансиските извештаи, обезбедувањето усогласеност на работењето на Банката со интерните политики и акти и законите и регулативата којашто го уредува работењето на банките, зголемувањето на ефикасноста на вкупното работење и унапредувањето на ефикасноста на управувањето.

Управниот одбор во овој период континуирано го следеше текот на наплата на доспеаните побарувања на Банката од правните и физички лица и до стручните служби на Банката предлагаше мерки и активности за подобрување на наплатата на спорните побарувања.

Управниот одбор донесе повеќе измени и дополнувања на интерните акти на Банката - основни процедури, процедури, методологии, со цел усогласување со ревидираните и/или изменети и/или дополнети политики за управување со ризиците од страна на Надзорниот одбор на Банката во процесот на оцена на нивната соодветност со променетата регулатива од страна на Народната банка на Република Северна Македонија, променетите услови во работењето на Банката, макроекономските фактори. Исто така, донесе измени и дополнувања и на други правилници, методологии и процедури поврзани со останатото работење на Банката, во кои беа дефинирани основните правила на внатрешна контрола при извршување на оперативните активности во Банката.

Управниот одбор ги разгледуваше извештаите на внатрешната ревизија и ги анализираше наодите содржани во нив, како и извештаите на Службата за усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување на перење пари и финансирање тероризам и на Одговорното лице за обезбедување сигурност на информативниот систем на Банката (ОСИС).

Во текот на 2022 година Управниот одбор преземаше мерки и активности за реализирање на одлуките и на заклучоците на Надзорниот одбор како и на препораките од Службата за внатрешна ревизија.

Управниот одбор доставуваше до Надзорниот одбор месечни извештаи за работењето на Банката во 2022 година преку кои го известуваше Надзорниот одбор за своето работење.

Во текот на 2022 година, Управниот одбор во континуитет продолжи со преземање активности за зајакнување на информативниот систем за следење на соодветноста и ефикасноста на поставените системи на внатрешна контрола и на процесот за управување со сигурноста на информативниот систем од аспект на обезбедување

доверливост, интегритет и расположливост, како и обезбедување континуиран пристап до сите потребни информации на вработените во Банката.

Истовремено, преку воспоставените системи на организација и работа на Банката и внатрешна контрола во сите области од работењето на Банката, Управниот одбор обезбеди непречено функционирање на Службата за внатрешна ревизија и на Службата за усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување на перење пари и финансирање тероризам и пристап до документацијата и до вработените во Банката со цел непречено спроведување на нивните активности и овластувања.

Управниот одбор редовно ги следеше и извештајните анализи извршени од страна на менаџментот и од другите надлежни лица од организациски единици и делови на Банката.

Во текот на 2022 година, Управниот одбор одлучуваше и без одржување состанок, но со давање писмена согласност за донесување поединечни интерни акти и одлуки по прашањата од негова надлежност определени со законска и подзаконска регулатива, Статутот и другите акти на Банката, како и по согледана потреба за уредување на настанати ситуации или појавени потреби од тековен карактер и заради јакнење на механизмите и контролните правила во клучните области од работењето на Банката.

II.4.2. Начин на избор, именување и разрешување на членовите на Управниот одбор

Надзорниот одбор на Банката ги избира, именува и разрешува членовите на Управниот одбор. При изборот и именувањето на членовите на Управниот одбор, Надзорниот одбор води сметка за условите коишто треба да ги исполнуваат во согласност со законот, со Статутот на Банката и со Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, на Одборот за управување со ризици, на Одборот за ревизија и на Управниот одбор. Надзорниот одбор го избира и претседателот на Управниот одбор од редот на членовите на Управниот одбор на Банката.

Изборот и именувањето на членовите на Управниот одбор се спроведува на начин и во постапка определени со Статутот на Банката за работењето и начинот на одлучување на Надзорниот одбор на Банката и Деловникот за работа на Надзорниот одбор.

За именувањето на членовите на Управниот одбор се спроведува постапка за добивање претходна согласност од Гувернерот на Народната банка на Република Северна Македонија.

Разрешувањето на членовите на Управниот одбор се врши на начин и постапка како при нивното именување, а во случаи во согласност со законот и Статутот на Банката, како и во случај кога при оцената на членовите на Управниот одбор се утврдат одредени слабости, па за надминување на истите Надзорниот одбор презема активности со давање предлози за назначување нови членови на Управниот одбор или замена на постојните членови.

Во согласност со член 64 од Статутот на Банката, Управниот одбор на Банката се состои од 3 (три) члена кои се подеднакво одговорни за работењето на Банката и за обврските што ги презема Банката. Претседателот на Управниот одбор и членовите на Управниот одбор се именувани за период од четири години. Правата и обврските на членовите на Управниот одбор се уредуваат со договор што го склучуваат членот на Управниот одбор и Надзорниот одбор во име на Банката, а го потпишува претседателот на Надзорниот одбор. Доколку на член/овите на Управниот одбор им престане членството и пред истекот на мандатот, за обезбедување на потребниот број членови пропишан со Законот за банките, Надзорниот одбор од своите редови именува вршител/и на должноста член на Управен одбор.

Членовите на Управниот одбор на ТТК Банка АД Скопје се именувани под услови, критериуми и спроведена постапка во согласност со закон и со подзаконски акти на НБРСМ, со Статутот на ТТК Банка АД Скопје и со Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, на Одборот за управување со ризици, на Одборот за ревизија и на Управниот одбор, при што е утврдено исполнувањето на потребните услови и критериуми за нивното именување.

Членовите на Управниот одбор заедно поседуваат стручни знаења и искуство потребни за независно управување на Банката, за разбирање на активностите што ги врши Банката и на материјалните ризици на коишто е изложена, во согласност со правилата за корпоративно управување пропишани од страна на Советот на Народната банка на Република Северна Македонија донесени во согласност со меѓународните стандарди.

II.5. Состав, надлежности и функционирање на Кредитниот одбор

Во согласност со Одлуката за изменувања и дополнување на Статутот на Банката донесена на седницата на Собранието на акционери одржана на ден 6.9.2022 година, Кредитниот одбор го сочинуваат 6 /шест/ членови и 6 /шест/ заменици - членови, кои ги именува Надзорниот одбор на Банката.

Кредитниот одбор го сочинуваат: генералниот извршен директор, генералниот директор за управување со ризици, генералниот директор за комерцијално банкарство директорот на Секторот за комерцијално банкарство, директорот на Секторот за стратешко банкарство и директорот на Секторот за правни работи и проблематични пласмани.

Со одлука за именување членови на Кредитниот одбор се именуваат и заменици-членови на Кредитниот одбор од редот на лицата со посебни права и одговорности или останати лица од Секторот за комерцијално банкарство и Секторот за правни работи и проблематични пласмани кои ги заменуваат членовите во нивно отсуство.

До завршување на постапката за добивање претходна согласност за именувањето трет член на Управниот одбор на Банката од страна на Гувернерот на Народната банка на Република Северна Македонија, Кредитниот одбор на Банката во 2022 година работеше во состав:

Членови:

1. Драгољуб Арсовски, претседател на Управниот одбор на ТТК Банка АД Скопје /претседател на Кредитниот одбор/;
2. Наталија Алексова, член на Управниот одбор на ТТК Банка АД Скопје;
3. Зоран Колев, директор на Секторот за комерцијално банкарство;
4. Димитри Трповски, директор на Секторот за стратешко банкарство;
5. Ирина Ристовска, директор на Секторот за правни работи и проблематични пласмани.

Заменици-членови на Кредитниот одбор на Банката се: Гордана Блажевска, Бојан Штерјовски, Бранко Спасовски, Зоран Јовановски и Емил Ристоски.

Во согласност со Статутот и со другите интерни акти на Банката, Кредитниот одбор е надлежен да ги врши следните работи:

- да одлучува по поднесени барања од правни и физички лица за одобрување кредити, акредитиви, гаранции и други видови изложености во рамките на лимитите утврдени со прописите и актите на Банката,
- да донесува одлуки за измена и дополнување на Одлуката за висината на каматните стапки што ја врши ТТК Банка АД Скопје и на Тарифата за надоместоците на услуги што ги врши ТТК Банка АД Скопје и за постојни и при воведување нови производи и услуги;

- да врши продолжување на рокот на достасување на побарувањата два и повеќе пати за изложеност којашто ја одобрил во согласност со своите надлежности во процесот на кредитно одлучување и да го доставува на верификација до Одборот за управување со ризици;
- да го верификува продолжувањето на рокот на достасување на побарувањата два и повеќе пати што било одобрено од другите нивоа на кредитно одлучување и најмалку еднаш во месецот доставува до Одборот за управување со ризици Извештај за побарувањата кај кои е извршено продолжување на рокот на достасување во текот на претходниот месец;
- да донесува Одлука за реструктурирања на побарувања и најмалку еднаш во месецот да доставува до Надзорниот одбор на Банката Извештај за реструктурирани побарувања во текот на претходниот месец;
- други работи утврдени со прописите и актите на Банката, како и определените со неговиот Деловник за работа.

Во текот на 2022 година Кредитниот одбор ги вршеше работите за коишто е надлежен според Статутот и другите интерни акти на Банката, како и определените со неговиот Деловник за работа, на седници коишто се свикуваа и одржуваа најмалку еднаш неделно во согласност со Деловникот за работа на овој Одбор.

II.6. Состав, надлежности и функционирање на Одборот за управување и надгледување на информатичката технологија

Во согласност со Одлуката за изменувања и дополнување на Статутот на Банката донесена на седницата на Собранието на акционери одржана на ден 6.9.2022 година, Одборот за управување и надгледување на информатичка технологија се состои од 8 (осум) члена.

До завршување на постапката за добивање претходна согласност за именувањето на трет член на Управниот одбор на Банката од страна на Гувернерот на Народната банка на Република Северна Македонија, Одборот за управување и надгледување на информатичката технологија во 2022 година работеше во состав:

1. Драгољуб Арсовски, претседател на Управниот одбор на ТТК Банка АД Скопје /претседател на Одборот/;
2. Наталија Алексова, член на Управниот одбор на ТТК Банка АД Скопје /член на Одборот/;
3. Зоран Колев, директор на Секторот Комерцијално банкарство /член на Одборот/;
4. Стево Цветковски, директор на Дирекција за информатичка технологија /член на Одборот/;
5. Христијан Трифуновски, директор на Секторот за ИТ и позадински обработки /член на Одборот/;
6. Новак Вучевски, раководител на Одделот за системска и мрежна поддршка /член на Одборот/;
7. Јовица Стојкоски, одговорно лице за обезбедување на сигурноста на информативниот систем на Банката /член на Одборот/,

Во согласност со Статутот и со другите интерни акти на Банката, во надлежност на Одборот за управување и надгледување на информатичката технологија е да ги врши следните работи:

- да одлучува и да го набљудува развојот и имплементацијата на стратешките ИТ-планови и да осигурува дека истите се конзистентни со деловната стратегијата;
- да одлучува и да го одобрува портфолиото на проекти во ИТ;
- да ги набљудува извршувањата на главните ИТ-проекти, вклучително да дава и приоритети на проектите, набавките и развојот на нови системи, одржувањето на постојните системи и законските барања и измени;

- да одлучува за ИТ-буџетот и ИТ-целите;
- да ја набљудува соодветноста на ИТ-ресурсите во смисла на луѓе, опрема и обезбедувачите на ИТ-сервиси и да дава крајна одлука во случај на неусогласеност помеѓу понудата и побарувачката;
- да ги ревидира ИТ-проектите коишто имаат значителен трошок или коишто се од голема стратешка важност;
- да решава по основ на големи ИТ-прашања и прави “trade-off “ одлуки, односно да го насочи работењето на ИТ-на позначајните проекти за Банката за сметка на помалку значајните коишто привремено ги одложува или трајно ги откажува, во случаите кога има поголем број на предложени проекти и коишто не можат истовремено да се реализираат во согласност со условите и расположливите ресурси;
- да го следи квалитетот на ИТ-услугите и задоволството на клиентите.

Во текот на 2022 година Одборот за управување и надгледување на информатичка технологија ги вршеше работите за кои е надлежен според Статутот и другите интерни акти на Банката, на седници коишто се свикнуваа и одржуваа најмалку еднаш на три месеци, во согласност со Деловникот за работа на овој одбор. На тој начин Одборот за управување и надгледување на информатичката технологија ја оствари основната цел за којашто е формиран - да му помага на Управниот одбор и на Надзорниот одбор во носењето на одлуките во врска со ИТ.

II.7. Состав, надлежности и функционирање на Одборот за наградување

Во согласност со член 57 став 6 од Статутот на Банката и точка 17 од Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка формиран е Одбор за наградување за надлежности поврзани со воспоставувањето и спроведувањето на Политиката за наградување.

Одборот за наградување во ТТК Банка АД Скопје во 2022 година работеше во следниот состав:

1. Бобан Гоговски - претседател;
2. д-р Арсен Јаневски – член;
3. Трим Кемали – член;
4. Драгица Јовановска – член;
5. д-р Владо Камбовски – член.

Одборот за наградување е надлежен да разгледува прашања во врска со вкупниот надомест (фиксен и варијабилен) на членовите на Управниот одбор и на лицата надлежни за функција на контрола и да доставува соодветни предлози до Надзорниот одбор.

Во текот на 2022 година Одборот за наградување одржа 4 (четири) седници на кои беа донесени предлог-одлуки од својата надлежност и доставени до Надзорниот одбор за конечно одлучување.

II.8. Состав, надлежности и функционирање на Одборот за именување

Во согласност со член 57 став 5 и 7 од Статутот на Банката, Надзорниот одбор на Банката, на седницата одржана на ден 28.12.2022 година, донесе одлука за формирање Одбор за именување во ТТК Банка АД Скопје во следниот состав:

1. Бобан Гоговски	– претседател
2. Борислав Трповски	– член
3. Златко Черепналкоски	– член
4. академик Владо Камбовски	- член
5. д-р Арсен Јаневски	– член.

Одборот за именување во ТТК Банка АД Скопје е надлежен да разгледува прашања поврзани со воспоставување и со спроведување на Политиката за начинот на избор, следење на работењето и разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, на Одборот за управување со ризици, на Одборот за ревизија и на Управниот одбор, при избор и именување на членови на Надзорниот одбор, на Одборот за управување со ризици, на Одборот за ревизија, на Управниот Одбор и на лицето надлежно за функцијата на контрола внатрешна ревизија и да доставува соодветни предлози до Надзорниот одбор.

Одборот за именување во ТТК Банка АД Скопје, на седницата одржана на ден 28.12.2022 година, донесен Деловник за работа на Одборот во кој се уредува начинот на работа и одлучување на Одборот за именување, правата и обврските на претседателот и членовите на Одборот, како и начинот на вршење стручни и административни работи поврзани со работата на Одборот.

III. Информации и податоци за организациската структура на Банката, вклучително и за нејзините подружници

Организациската структура и поставеност на ТТК Банка АД Скопје е во согласност со Статутот, севкупната стратегија и деловната политика на Банката и во насока на исполнување на целите утврдени во нив.

Банката го врши своето работење самостојно и преку своите организациски единици и организациски делови. Организациски единици во Банката се: секторите, дирекциите, службите и одделите, а организациски делови на Банката се филијалите на Банката, во чијшто состав функционираат експозитури и еден шалтер.

Во текот на 2022 година, се донесоа измени и дополнувања на Статутот, со кои составот на Управниот одбор се прошири на три члена и надлежноста на секој од нив поединечно се уреди во интерните акти. Со истите статусни промени, единствената самостојна Дирекција за човечки ресурси, организација и поддршка под надлежност на Управниот одбор прерасна во Сектор за човечки ресурси, организација и поддршка, кој ја интегрираше постојната дирекција со двата оддела.

Според тоа, заклучно со 31.12.2022 година организациската структура на Банката ја сочинуваат 5 сектори, три самостојни служби од кои една под надлежност на Надзорниот одбор, лице одговорно за сигурност на информативниот систем, офицер за заштита на лични податоци, 11 дирекции (во рамките на 5-те сектори), 20 оддели, мрежа од 7 филијали (Скопје, Тетово, Битола, Куманово, Охрид, Штип, Струмица), 21 експозитура и 1 шалтер.

Организациската структура на Банката е дадена во Прилог 1 кон Годишниот извештај.

IV. Примена на Кодексот за корпоративно управување

Кодексот за корпоративно управување на ТТК Банка АД Скопје е усвоен од страна на Надзорниот одбор на Банката на 31.10.2022 година. Кодексот за корпоративно управување ги опфаќа правилата за надзор и раководење во Банката со цел да се воспостават, одржуваат и унапредуваат правилата и стандардите за корпоративното управување во Банката засновани на постојната важечка законска и подзаконска регулатива и интерните акти на Банката кои ја сочинуваат корпоративната култура и вредности на Банката, со цел ефикасно и одговорно управување со Банката и намалување на ризикот во работењето, како и транспарентност на работењето на Банката.

Со Кодексот за корпоративно управување се опишува управувачката и организациската структура на Банката, односите меѓу управувачките тела и заинтересираните лица, системите на внатрешна контрола и управување со ризиците,

транспарентноста и финансиското известување. Корпоративното управување во Банката преставува збир од заемни односи меѓу Надзорниот одбор, Управниот одбор, другите лица со посебни права и одговорности и акционерите на Банката преку кои се воспоставува соодветна организациска структура и соодветни механизми за дефинирање на целите на Банката и за нивно остварување и следење.

Во корпоративното управување Банката во целост е усогласена со начелата на Кодексот за корпоративно управување и другите важечки прописи.

За таа цел Управниот одбор на Банката даде Изјава за примена на Кодексот за корпоративно управување којашто е Прилог 2 кон Годишниот извештај за работењето на Банката.

Во текот на 2022 година ТТК Банка АД Скопје продолжи да презема активности за примена на пропишаните практики на Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва котирали на Македонската берза, при што Управниот одбор на Банката даде Изјава за усогласеност со Кодексот за корпоративно управување којашто е Прилог 3 кон Годишниот извештај за работењето на Банката.

V. Информации и податоци за акционерската структура на Банката - назив на акционерите со квалификувано учество и нивното учество во вкупниот број акции и вкупниот број издадени акции со право на глас и нивните претставници во Надзорниот одбор на Банката

На 31.12.2022 година акционерскиот капитал на Банката се состоеше од 907.888 обични акции со номинална вредност од 1.000 денари по акција или вкупно 907.888.000 денари. Акции се регистрирани и се водат кај Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Северна Македонија.

Во текот на 2022 година Банката нема извршено откуп на сопствени акции, ниту има издадено нова емисија акции.

Обичните акции им даваат право на глас на сопствениците на седница на Собранието на акционери, по начелото „една акција - еден глас“ и право на исплата на дивиденда.

Бројот на акционери заклучно со 31.12.2022 година изнесува 1.926, од нив 1.799 се физички лица и 127 се правни лица.

Акциите на Банката котираат на Македонската берза на хартии од вредност, во сегментот на задолжителна котација. Во согласност со Правилата за котација на Македонската берза на хартии од вредност, Банката ги објавува ценовно-чувствителните информации.

Акционер со квалификувано учество е „Тетекс“ АД Тетово кој заедно со поврзаните лица поседува 49,24 % од вкупниот број акции на Банката. Претставници во Надзорниот одбор на Банката се Бобан Гоговски, Борислав Трповски и Драгица Јовановска.

VI. Информации и податоци поврзани со спроведувањето на политиката на наградување на Банката

ТТК Банка АД Скопје има донесено Политика за наградување од јуни 2018 година во согласност со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка, којашто во изминатите години е предмет на редовно ревидирање и унапредување. Последно ревидирање на Политиката е спроведено во октомври 2022 година заради усогласување со спроведените организациски промени во Банката утврдени со последните измени и дополнувања на Статутот.

Политиката за наградување е усогласена со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка и е во линија со стратешкиот план и деловната политика на Банката, нејзините вредности, цели и долгорочни интереси. Исто така,

Политиката содржи мерки за избегнување и минимизирање на судирите на интерес или какво било негативно влијание врз солидното, прудентно и добро управување со ризиците, како и за превенција на прекумерното преземање ризици.

Во согласност со Политиката, наградувањето во Банката се реализира преку фиксни и варијабилни надоместоци, односно:

- дел од вкупниот надоместок, кој зависи од описот на работното место, надлежностите на органот на Банката и други фиксни надоместоци кои следуваат во согласност со закон и општ колективен договор и
- варијабилен дел од надоместокот, кој зависи од успешноста во извршувањето на работните задачи имајќи го предвид преземеното ниво на ризик и врз основа на дефинирани критериуми (месечен и годишен варијабилен надоместок - бонус).

За операционализација на Политиката за наградување донесена е Процедура за наградување, во којашто подетално се разработени видовите надоместоци и е пропишана постапката за наградување. За спроведување на процесот на наградување се формирани:

- Одбор за наградување, формиран со одлука на Надзорниот одбор, надлежен за одобрување на висината на вкупниот надоместок на членовите на Управниот одбор и на лицата надлежни за функциите за контрола, како и за одобрување на годишниот варијабилен надоместок на лицата со посебни права и одговорности кои одговараат директно пред Управниот одбор и
- Комисија за наградување, формирана со одлука на Управниот одбор, којашто е надлежна за спроведување на постапката за наградување со годишен варијабилен надоместок и нематеријални награди на останатите лица со посебни права и одговорности како и на останатите вработени.

• **Применети критериуми за наградување**

Вработените во Банката, лицата со посебни права и одговорности вклучително и членовите на УО, примаат фиксен надоместок утврден во договорите за вработување. Во Политиката се дефинирани начелата и критериумите кога може да биде доделен варијабилен надоместок по одделни категории лица, кој зависи од успешноста во извршувањето на работните задачи, земајќи го предвид и преземеното ниво на ризик. Варијабилниот надоместок не е гарантиран.

Во текот на 2022 година, доделен е месечен варијабилен надомест само во категоријата на останати вработени, во согласност со критериумите пропишани во наведената политика. Не е донесена одлука за доделување годишен варијабилен надомест (бонус) во 2022 година за ниту една категорија лица.

- **Критериумите врз основа на кои е определен делот од надоместокот што се исплаќа во форма на акции или други права коишто даваат можност за стекнување акции**

Во ТТК Банка АД Скопје не се исплаќаат надоместоци во форма на акции и други права коишто даваат можност за стекнување акции.

• **Износ и структура на вкупен надоместок исплатен во текот на 2022 година**

Вкупниот надоместок исплатен во Банката во текот на 2022 година изнесува 187.036.273 денари. Структурата на вкупниот надоместок искажана според висината и категорија лица на кои им е исплатена соодветната висина и по одделни групи и број на лицата во одделната група е следна:

Во 000 МКД

Р. бр	Категории лица	надоместок бруто 2022			сооднос на фиксен и варијабилен дел	број на лица во група	број на лица на кои е исплатен варијабилен дел
		фиксен	варијабилен	вкупно			
1	Членови на НО	3.927	0	3.927	0	7	0
2	Одбор за ревизија	376	/	376	/	5	/
3	Членови на УО	8.593	0	8.593	0	2	0
4	Лица надлежни за функции на контрола	4.047	0	4.047	0	3	0
5	Останати лица со посебни права и одговорности	33.585	0	33.585	0	24	0
6	Останати вработени	136.371	137	136.509	995,4:1	211	17
Вкупно		186.899	137	187.036	1364,2:1	252	17

• Сооднос на фиксниот и варијабилниот дел од вкупниот надоместок

апсолутен износ во 000мкд		сооднос на фиксниот и варијабилниот дел
фиксен дел	варијабилен дел	
186.899	137	1364,2:1

Фиксниот и варијабилниот дел од вкупниот надоместок се во сооднос 1364,2:1.

VII. Информации и податоци за политиката на Банката за избегнување судир на интересите

Во 2022 година Банката работеше во согласност со Политиката за идентификување и спречување судир на интереси усвоена од Надзорниот одбор на Банката на седницата од 30.11.2021 година, а потврдена на 30.11.2022 година.

Политиката е во согласност со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка и нејзините измени и дополнувања објавени во („Сл. весник на Република Северна Македонија“ бр.24/18 и бр. 113/19), Законот за банките („Сл. весник на Република Северна Македонија“ бр. 67/07, бр. 90/09, бр. 67/10, бр. 26/13, бр.15/15, бр.153/15, бр.190/16, бр.7/19, бр.101/19 и 122/21) и останатите регулативи кои ги уредуваат прашањата поврзани со судир на интереси како и во согласност со прифатените професионални стандарди и кодекси на однесување.

Со оваа политика се дефинирани општите правила и генерални насоки за идентификување, избегнување и спречување судири на интереси, како и за преземање мерки и активности во случаите кога постои судир на интереси.

Политиката е обврзувачка за лицата со посебни права и одговорности во Банката и за сите вработени во Банката.

Конзистентната примена на оваа политика овозможува навремено идентификување на судирите на интереси и преземање соодветни мерки и активности во случаите на постоење судир на интереси.

Членовите на Надзорниот одбор, на Управниот одбор, на Одборот за ревизија и на Одборот за управување со ризици и лицата со посебни права и одговорности кои во согласност со Статутот на Банката се назначени од Управниот одбор на Банката, на секои шест месеци, даваат писмена изјава за не/постоење судир на нивниот личен интерес со интересот на Банката и за истите има обврска да ја извести Народната банка на Република Северна Македонија, во рок од 30 дена по истек на полугодieto.

За постоење судир на интереси, пред одржување на седницата, членовите на органите на Банката даваат писмена изјава којашто се доставува до Надзорниот одбор и до Управниот одбор на Банката и во која се наведува основот од кој произлегува судирот на интереси. Членовите на органите на Банката не присуствуваат

при донесувањето на одлуките доколку нивната објективност е доведена во прашање заради постоење судир меѓу нивниот личен интерес и интересот на Банката.

Банката има обврска да ги достави до Народната банка на Република Северна Македонија писмените изјави за постоење судир на интересите дадени од лицата со посебни права и одговорности во Банката, заедно со основот од кој произлегува судирот меѓу личниот интерес и интересот на Банката во рок од 15 дена по нивното донесување.

VIII. Информации за користењето услуги од надворешни лица коишто се значајни за целокупното работење на Банката

За целите на управување со ризиците коишто произлегуваат од користењето услуги од надворешни лица, во 2022 година Банката работеше во согласност со Политиката за користење услуги од надворешни лица, потврдена од Надзорниот одбор и Методологијата за избор, следење и оценка на користени услуги од надворешни лица донесена од Управниот одбор, целосно усогласени со релевантните подзаконски акти на Народната банка на Република Северна Македонија.

Предмет на уредувањето на Политиката за користење услуги од надворешни лица е утврдувањето на основните начела и насоки за управување со ризиците коишто произлегуваат од користењето услуги од надворешни лица. Користењето услуги од надворешни лица го опфаќа користењето услуги коишто ѝ овозможуваат на Банката да ги врши нејзините финансиски активности. Банката исто така утврдува критериуми во согласност со кои се дефинираат значајни услуги од надворешни лица, нивна оценка, следење и известување.

Основната цел на оваа политика е со нејзините одредби да биде опфатен целиот процес, што вклучува најмалку:

- основни начела и насоки за управување со ризиците коишто произлегуваат од користењето услуги од надворешни лица;
- критериуми за дефинирање значајни услуги од надворешни лица; донесување одлука за користење услуги од надворешни лица;
- нивниот избор;
- склучување на договорот;
- оценка и следење на ризиците поврзани со користењето на услуги од надворешни лица;
- надзор на работењето на надворешното лице од аспект на услугите коишто ги извршува за Банката вклучувајќи и следење на работењето на лица коишто надворешното лице ги користи при вршењето на услугите за Банката како и
- известување на органите на Банката за изложеноста од ризикот на користење на услугите од надворешни лица.
- правила и активности за замена на надворешното лице (англ. exit strategy).

Изборот на надворешно лице се заснова на соодветна анализа на неговото работење. За таа цел Банката развива сопствени критериуми (основни и дополнителни) врз основа на кои врши оценка на способноста и капацитетот на надворешните лица за навремено, квалитетно и ефикасно извршување на услугите.

Квалитетот на услугите што ги обезбедуваат надворешните лица е предмет на следење и годишна оценка.

Оцената на користените услуги од надворешни лица е фаза од процесот на користење услуги од надворешни лица, којашто во согласност со Политиката за користење услуги од надворешни лица се врши на годишна основа за склучените договори со надворешните лица по пропишана методологија. Годишното оценување го сочинуваат поединечната оценка на способноста и квалитетот на услугите од

надворешните лица преку оцена на поодделни критериуми и сумарна оцена, кои се дел од годишен интегриран извештај којшто се доставува до Одборот за управување со ризици, до Управниот и до Надзорниот одбор на Банката.

IX. Политика на дивиденди

Во 2022 година, во согласност со Одлуката за употреба и распоредување на остварената добивка по годишната сметка на ТТК Банка АД Скопје за 2021 година донесена на Годишното собрание на акционери на Банката одржано во месец април 2022 година, нето-добивката во вкупен износ од 44.604.306 денари се распредели на дел за резерви во износ од 2.841.458 денари и дел за дивиденда во вкупен износ од 41.762.848 денари или 46,00 денари бруто по акција. Дивидендата се исплати во месец мај 2022 година.

X. Изгледи за иден развој и деловен потфат

Неизвесноста околу натамошниот тек на настаните поврзани со пандемијата на коронавирусот што сè уште постои, зголемените цени на енергенсите и фрагментираните и нарушени синџири на снабдување заради конфликтот во Украина како и воведените строги рестриктивни мерки во Кина, се најзначајните фактори на ризик коишто ќе влијаат врз идната динамика на раст на економската активност и активностите на банкарскиот систем.

Сегашната клима сугерира дека и следниот период ќе биде предизвикувачки и затоа Банката и понатаму внимателно ќе ги анализира тековните макроекономски параметри, ќе ги следи мерките, активностите и предвидувањата на економските авторитети и на носителите на економските политики и на операторите, ќе ги усогласува интерните индикатори и ќе го приспособува нејзиното работење на пазарните услови, со фокус кон одржување на ликвидноста и долгорочната стабилност.

Банката ќе продолжи да дејствува проактивно, фокусирајќи се кон стабилно и профитабилно оперативно работење врз основа на реални и на предвидливи очекувања. Кредитната активност се очекува да продолжи да се реализира преку работата со населението и со малите и средни претпријатија, паралелно со севкупното закрепнување на економската активност и на зголемената побарувачка за кредити. Притоа, Банката ќе ги презема сите неопходни активности за одржување на квалитетот на портфолиото, развој на понудата на производи и изнаоѓање флексибилни решенија приспособени на потребите на клиентите - правни и физички лица кои се најзасегнати од кризата.

Креирањето одржливи и ефикасни процеси, реализацијата на планираниот обем на активности предвидени со деловната политика, понудата на нови зелени кредитни производи приспособени на потребите на клиентите, натамошниот развој на дигитализација на процесите, приспособувањето на деловните процеси во согласност со барањата на новиот Закон за платежни услуги и платни системи, надградбата на производите и услугите достапни преку дигиталните канали и како и потпирањето на сопствените извори на финансирање и понатаму ќе претставуваат основа на деловната стратегија на Банката за 2023 година, при што и натаму депозитите од секторот население остануваат со доминантно учество во вкупните извори на средства.

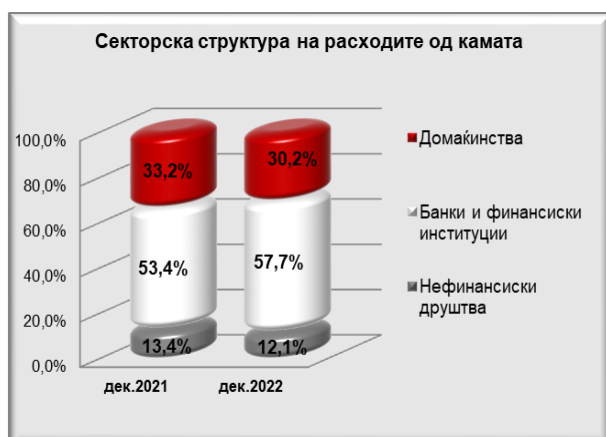
5.2. Финансиски перформанси на Банката

➤ Биланс на успех

во илјади денари	Остварено		Индекс	
	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2022	апс.	(%)
Нето-приходи од камата	257.458	249.075	-8.383	96,7%
Нето-приходи од провизии	194.050	199.133	5.083	102,6%
Нето-приходи од курсни разлики	11.087	14.066	2.979	126,9%
Нето-приходи од тргување од средствата и обврските за тргување	5.358	-917	-6.275	-17,1%
Нето-приходи од тргување од средствата и обврските за тргување	1.226	277	-949	22,6%
Останати приходи од дејноста	30.896	60.715	29.820	196,5%
Вкупни оперативни приходи	500.074	522.349	22.275	104,5%
Оперативни трошоци	-345.884	-374.564	-28.680	108,3%
Нето оперативен приход	154.190	147.785	-6.404	95,8%
Исправка на вредност на нефинансиски средства	-406	-14.070	-13.664	3465,2%
Исправка на вредноста на финансиски средства	-102.755	-66.132	36.623	64,4%
Добивка (загуба) пред оданочување	51.029	67.583	16.554	132,4%
Данок на добивка	-6.425	-6.728	-303	104,7%
Добивка (загуба) по оданочување	44.604	60.855	16.251	136,4%

Во периодот 1.1. - 31.12.2022 година, преку своето редовно оперативно работење, Банката оствари добивка од 60,9 милиони денари што претставува повисок резултат за 36,4 % во однос на истиот период минатата година. Преку нејзиното редовно оперативно работење, Банката успеа да генерира позитивен нето-оперативен приход пред исправките на вредност во износ од 147,8 милиони денари, при остварен годишен раст на оперативните приходи и оперативните расходи од 4,5 % и 8,4 % соодветно. Во истиот период, исправката на вредност на финансиски и нефинансиски средства на нето-основа изнесува 80,2 милиони денари.

Вкупните оперативни приходи на Банката на годишно ниво се за 4,5 % повисоки во однос на минатата година, а најголем придонес во зголемувањето имаат останатите приходи од дејноста (повисоки капитални добивки од продажби на преземени средства), нето-приходите од провизии, како и нето-приходите од курсни разлики.

Нето-приходите од камати и понатаму остануваат основна компонента во формирање на вкупниот оперативен приход на Банката со учество од 47,7 %.

Од аспект на секторската структура и понатаму доминантно учество во приходите од камати има секторот население, како резултат на доминантното учество на кредитите од истиот сектор. Карактеристично за овој период е порастот на приходите од камата од секторот банки и финансиски институции (како резултат на повисоки камати од државни и благајнички записи). Следствено на тоа, расте и структурното учество на секторот банки и финансиски институции и секторот население, на сметка на намаленото учество на секторот стопанство.

Доминантна компонента во структурата на **расходите од камата** има секторот финансиски институции и истиот бележи зголемување во однос на минатата година. Нивното учество во текот на 2022 година се зголемува за сметка на намаленото учество на секторите домаќинства и стопанство.

Нето-приходите од провизии се втор значаен приход во структурата на вкупните приходи на Банката. Категоријата нето-приходи од провизии за 2022 година изнесуваат 199,1 милиони денари и се повисоки во однос на претходната година за 2,6 % како резултат на зголемените приходи од провизии од услугите преку проширената мрежа банкомати и зголемениот обем на работењето со картичките, како и на поволните движења во понудата и реализацијата на услугите во областа на платниот промет од секторот стопанство.

Учеството на провизиите од секторот домаќинства во 2022 година бележи намалување и изнесува 48,0 % (2021 година: 54,1 %), од кои 31,7 % се провизии остварени од платниот промет во земјата, 6,1 % се провизии остварени во доменот на картичното работење, 5,1 % се провизии остварени од платниот промет со странство и 3,8 % од провизии од кредитни активности. Учеството на провизии остварени од нефинансиските правни лица изнесува 31,8 % (2021 година: 34,9 %), од кои 22,7 % потекнуваат од платниот промет во земјата, 3,1 % од провизии од кредитни активности и 2,8 % од платниот промет со странство.

Кај оперативните трошоци во текот на 2022 година се забележува пораст од 8,3 % или 28,7 милиони денари, кој се должи во најголем дел од повисоки материјални, останати и административни трошоци (трошоци за потрошена електрична енергија и греење, трошоци за картично работење) и повисоки трошоци за плати и вработени.

Исправката на вредност на нефинансиските средства на Банката на нето-основа изнесува 14,1 милиони денари и е резултат на реализацијата на одредбите од Одлуката на НБРСМ за сметководствениот и регулаторниот третман на средствата преземени врз основа на ненаплатени побарувања.

Исправката на вредност на финансиски средства на нето-основа за 2022 година изнесува 66,1 милиони денари и истата соодветствува со обемот, структурата и квалитетот на пласманите на Банката.

➤ Извори на средства

Динамиката и структурата на позначајните позиции во рамките на вкупните извори на средства на Банката со состојба на 31.12.2022 година е следна:

во илјади денари	31.12.2021		31.12.2022		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Депозити од банки	12	0,0%	102	0,0%	90	835,5%
Депозити од комитенти	7.697.799	84,1%	7.147.070	81,8%	-550.729	92,8%
Обврски по кредити	96.318	1,1%	187.659	2,1%	91.341	194,8%
Субординирани обврски	188.007	2,1%	187.599	2,1%	-408	99,8%
Посебна резерва и резервирања	6.186	0,1%	8.697	0,1%	2.511	140,6%
ПВР и останата пасива	81.209	0,9%	90.554	1,0%	9.346	111,5%
Акционерски капитал и резерви	1.081.352	11,8%	1.115.252	12,8%	33.901	103,1%
ВКУПНА ПАСИВА	9.150.883	100,0%	8.736.934	100,0%	-413.949	95,5%

Вкупните извори на средства на Банката на крајот на 2022 година изнесуваат 8.737 милиони денари и на годишно ниво бележат намалување за 414 милиони денари или за 4,5 % како резултат на одливот на депозити од комитенти.

Депозитите од комитенти изнесуваат 7.147 милиони денари и истите се намалени за 550,7 милиони денари или 7,2 %.

Обврските по кредити бележат зголемување за 91,3 милиони денари во однос на 2021 година, главно како резултат на зголемени обврски по основ на пазар на пари, како и зголемени обврски по кредити.

✓ Депозити

Секторска структура

во илјади денари	31.12.2021		31.12.2022		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Депозити од финансиски институции	1.023.058	13,3%	658.478	9,2%	-364.580	64,4%
Депозити од претпријатија	1.585.856	20,6%	1.323.406	18,5%	-262.450	83,5%
Депозити од домаќинства	5.088.885	66,1%	5.165.186	72,3%	76.301	101,5%
ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ ОД КОМИТЕНТИ	7.697.799	100,0%	7.147.070	100,0%	-550.729	92,8%

Во текот на 2022 година, вкупната депозитна база на Банката се намали за 550,7 милиони денари или 7,2 %. Депозитите од домаќинства и понатаму имаат доминантно учество во секторската структура на депозитите коешто е зголемено во однос на претходната година и изнесува 72,3 %, како резултат на годишното зголемување на депозитите од овој сектор за 1,5 %. Наспроти тоа, годишното намалување на вкупните депозити во најголем дел е резултат од одливите на депозитите од финансиските институции (намалување за 364,6 милиони денари или за 35,6 %) и претпријатијата (намалување за 262,4 милиони денари или за 16,5 %).

Валутна структура

во илјади денари	31.12.2021		31.12.2022		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Денарски депозити	5.330.083	69,2%	4.731.194	66,2%	-598.890	88,8%
Денарски депозити со девизна клаузула	36.336	0,5%	36.262	0,5%	-74	99,8%
Девизни депозити	2.331.380	30,3%	2.379.614	33,3%	48.234	102,1%
ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ ОД КОМИТЕНТИ	7.697.799	100,0%	7.147.070	100,0%	-550.729	92,8%

Од аспект на валутната структура, денарските депозити и понатаму го задржуваат доминантното учество во вкупните депозити од 66,2 % (69,2 % во 2021 година) и покрај нивното годишно намалување за 11,2 %, наспроти остварениот раст на депозитите во странска валута (зголемување за 48,2 милиони денари или 2,1 %).

Рочна структура

во илјади денари	31.12.2021		31.12.2022		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Депозити по видување	4.248.057	55,2%	4.326.699	60,5%	78.642	101,9%
Краткорочни депозити	1.170.995	15,2%	884.791	12,4%	-286.204	75,6%
Долгорочни депозити	2.278.747	29,6%	1.935.580	27,1%	-343.167	84,9%
ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ ОД КОМИТЕНТИ	7.697.799	100,0%	7.147.070	100,0%	-550.729	92,8%

Депозитите по видување бележат раст од 78,6 милиони денари или за 1,9 %, со што го зајакнуваат своето учество во рочната структура на вкупните депозити од комитенти и истото на крајот од 2022 година изнесува 60,5 % (55,2 % во 2021 година). Наспроти нив, годишно намалување бележат краткорочните орочени депозити за 286,2 милиони денари и долгорочните орочени депозити за 343,2 милиони денари, главно од одливи на депозити од секторите стопанство и финансиски.

✓ Средства и пласмани

Позначајните позиции во рамките на вкупните средства на Банката во текот на 2022 година ја прикажаа следнава динамика и структура:

во илјади денари	31.12.2021		31.12.2022		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Парични средства и парични еквиваленти	2.078.910	22,7%	2.186.630	25,0%	107.720	105,2%
Вложувања во хартии од вредност и средства за тргување	1.594.372	17,4%	1.287.145	14,7%	-307.227	80,7%
Кредити на комитенти, бруто	5.049.542	55,2%	4.955.471	56,7%	-94.071	98,1%
Резервација за кредити	-109.352	-1,2%	-148.079	-1,7%	-38.726	135,4%
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	93.466	1,0%	31.866	0,4%	-61.600	34,1%
Основни средства	250.274	2,7%	215.550	2,5%	-34.724	86,1%
АВР и останата актива	193.672	2,1%	208.352	2,4%	14.680	107,6%
ВКУПНА АКТИВА	9.150.883	100,0%	8.736.934	100,0%	-413.949	95,5%

Динамиката на вкупната актива на Банката е во согласност со движењето на вкупните извори на средства. Вложувањата во хартии од вредност и средства за тргување имаат најголем удел во намалувањето на вкупната актива и истите се пониски за 307,3 милиони денари или за 19,3% во однос на крајот од претходната година. Нето-кредитите на комитенти во овој период бележат годишен пад од 2,7 % или 132,8 милиони денари, но и понатаму имаат доминантно учество во вкупната актива кое на крајот од 2022 година изнесува 55,0 % (54,0 % во 2021 година). Како резултат на извршени продажби на преземени средства, нивното салдо е пониско за 61,6 милиони денари и заклучно со крајот на 2022 година имаат учество од 0,4 % во вкупната актива на Банката (1,0 % во 2021 година). Наспроти тоа, паричните средства и паричните еквиваленти бележат зголемување за 107,7 милиони денари или за 5,2%, со што нивното учество во вкупната актива е зајакнато и изнесува 25,0 % (22,7 % во 2021 година).

✓ Кредити

Секторска структура

во илјади денари	31.12.2021		31.12.2022		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Кредити на претпријатија	1.429.903	28,3%	1.511.557	30,5%	81.654	105,7%
Кредити на домаќинства	3.619.639	71,7%	3.443.914	69,5%	-175.725	95,1%
ВКУПНО БРУТО КРЕДИТИ	5.049.542	100,0%	4.955.471	100,0%	-94.071	98,1%

На годишно ниво, бруто-кредитите на комитенти забележуваат намалување во износ од 94,1 милиони денари или 1,9 %. Доминантно учество во секторската структура и понатаму имаат кредитите од секторот население и истото заклучно со 31.12.2022 година изнесува 69,5 %. Годишно зголемување на учеството бележат кредитите од секторот стопанство и тоа за 2,2 п.п., како резултат на поголемата кредитна поддршка кон овој сектор во текот на целата година. Годишното намалување во целост се должи од секторот домаќинства (намалување за 175,7 милиони денари или 4,9 %), наспроти годишниот пораст на кредитите од претпријатијата за 81,6 милиони денари или за 5,7 %.

Валутна структура

во илјади денари	31.12.2021		31.12.2022		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Денарски кредити	3.060.226	60,6%	3.087.855	62,3%	27.629	100,9%
Денарски кредити со девизна клаузула	1.949.015	38,6%	1.838.942	37,1%	-110.073	94,4%
Девизни кредити	40.301	0,8%	28.674	0,6%	-11.627	71,1%
ВКУПНО БРУТО КРЕДИТИ	5.049.542	100,0%	4.955.471	100,0%	-94.071	98,1%

Најголем придонес во годишното намалување на салдото на кредитите имаат кредитите во денари со девизна клаузула, кои бележат пад од 5,6 % или за 110,1 милиони денари, пред сè од секторот население, наспроти порастот на денарските кредити за 0,9 % или за 27,6 милиони денари како резултат на зголемените пласмани во кредити од секторот стопанство.

Рочна структура

во илјади денари	31.12.2021		31.12.2022		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Краткорочни кредити	394.760	7,8%	450.949	9,1%	56.188	114,2%
Долгорочни кредити	4.531.859	89,7%	4.397.102	88,7%	-134.758	97,0%
Нефункционални кредити*	122.923	2,4%	107.420	2,2%	-15.502	87,4%
ВКУПНО БРУТО КРЕДИТИ	5.049.542	100,0%	4.955.471	100,0%	-94.071	98,1%

Во однос на рочната структура, годишниот пад на кредитите во најголем дел се должи на долгорочните кредити кои бележат намалување за 3,0 % или за 134,8 милиони денари во најголем дел од секторот население.

6. АКТИВНОСТИ ПО СЕГМЕНТИ

6.1. Управување со ризици

Управувањето со ризиците претставува значајна функција во работењето на Банката, којашто обезбедува стабилност на долг рок и остварување на поставените цели со изложување на прифатливо ниво на ризик. Заради важноста на управувањето со ризиците при остварување на финансиските и деловните цели на Банката, во текот на 2022 година се спроведоа мерки и активности коишто дејствуваа во насока на унапредување на воспоставениот систем за управување со ризици.

Во согласност со организациската поставеност, управувањето со ризиците се спроведува на сите нивоа во организациската хиерархиска структура, и тоа на:

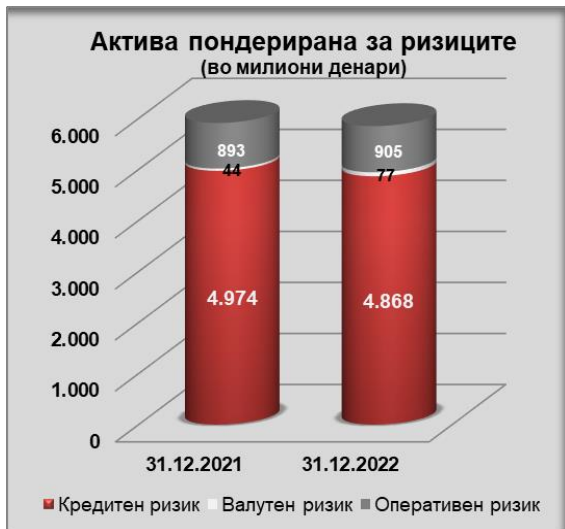
1. Стратегиско ниво – од страна на Надзорниот одбор, на Управниот одбор и на Одборот за управување со ризици;
2. Макро ниво – од страна на Дирекцијата за управување со ризици и
3. Микро ниво – од страна на вработените, кои при преземање на ризикот, ја остваруваат својата улога во управувањето со ризиците преку конзистентна примена на интерните акти на Банката.

Управувањето со одделните ризици ги опфаќа активностите поврзани со идентификување, мерење/оцена, следење и контрола на ризиците, со што се создава основа за исполнување на следните цели:

- Вработените кои ги преземаат ризиците и вработените кои управуваат со ризиците јасно да ги разбираат истите;

- Изложеноста на одделни ризици и вкупниот профил на ризик на Банката да биде во согласност со стратегијата и рамката поставена од страна на Надзорниот одбор;
- Одлуките за изложување на одделни видови ризици да бидат во согласност со целите поставени во Развојниот план на Банката;
- Воспоставување и одржување прифатлив сооднос меѓу стапката на принос и преземените ризици;
- Одржување соодветно ниво на капитал за покривање на сите преземени ризици.

➤ Адекватност на капиталот

Управувањето со капиталот на Банката и одржувањето соодветна стапка на адекватност на капиталот претставува составен дел од системот за управување со ризици. Во рамките на овој процес Банката пресметува интерен капитал потребен за покривање на материјалните ризици на коишто е изложена. На крајот на 2022 година стапката на адекватноста на капиталот изнесува 18,92 %, што претставува намалување од 0,12 процентни поени на годишна основа. На годишна основа се забележува намалување на активата пондерирана според кредитен ризик, а зголемување на пондерираната актива кај валутен и оперативен ризик.

➤ Кредитен ризик

Во текот на 2022 година кредитниот ризик претставуваше ризик со најголемо значење за работењето на Банката, а произлегува оттаму што кредитната активност на Банката претставува доминантна позиција во нејзината вкупна актива.

Во текот на годината беа спроведени повеќе мерки коишто имаа за цел унапредување на целокупниот процес на управување со кредитниот ризик, и тоа од фазата на одобрување, преку фазата на следење и мерење на кредитниот ризик, сè до фазата на присилна наплата на побарувањата.

Во текот на 2022 година Банката вршеше класификација на кредитната изложеност и пресметка на исправка на вредност и посебна резерва само на поединечна основа.

Преку постојано следење на диверзификацијата на изложеноста од аспект на: сектор, дејност, географска локација, тип обезбедување, тип производ, валута и слично, се обезбеди дисперзирање на кредитниот ризик и оптимизирање на квалитетот на кредитната изложеност.

Вкупната кредитна изложеност на Банката на 31.12.2022 година изнесува 8.350 милиони денари и во однос на 31.12.2021 година е намалена за 2,6 %. На крајот на годината вкупниот износ на пресметана исправка на вредност/посебна резерва изнесува 167.303 илјади денари и истата на годишно ниво е зголемена за 32.490 илјади денари.

Во прилог е претставена секторската структура на кредитната изложеност за 2022 и 2021 година. Споредбено на годишно ниво од секторски аспект имаме зголемување на кредитната изложеност кај нефинансиски правни лица за 142.687

илјади денари и намалување на кредитната изложеноста кај физички лица и ТП за 184.670 илјади денари и кај финансиски институции за 178.228 илјади денари.

➤ Ликвидносен ризик

Во текот на 2022 година Банката на континуирана основа управуваше со ликвидносниот ризик во согласност со законските одредби и интерните акти и тоа преку планирање и следење на приливите и одливите на паричните средства, следење на нивото на ликвидност и стапката на покриеност со ликвидност, воспоставување и одржување на соодветна рочна структура, следење на изворите на средства и нивна концентрација и расположливите неоптоварени средства, интерни ликвидносни показатели, вложувања во удели во инвестициски фондови и сл.

Ликвидната актива на 31.12.2022 година изнесуваше 2.448 милиони денари и на годишна основа е намалена за 369 милиони денари, односно за 13,1 %.

На крајот на годината учеството на ликвидната во вкупната актива изнесува 28,0 %, а покриеноста на краткорочните обврски со ликвидна актива е 46,2 %.

➤ Пазарни ризици

Преку следење на флукуациите на пазарните цени на хартиите од вредност коишто се дел од портфолиото за тргување, Банката на редовна основа управуваше со пазарниот ризик.

Заради минималното учество на портфолиото за тргување во вкупната актива на Банката, ризикот што произлегува од промената на цените на финансиските инструменти немаше значајно влијание врз нејзиното работење.

Во рамките на пазарните ризици, Банката управува и со каматниот и со валутниот ризик. Банката на редовна месечна основа го утврдува ефектот од промените на каматните стапки врз економската вредност на портфолиото на банкарските активности, за што доставува извештаи до органите на управување во Банката и до НБРСМ. Каматниот ризик мерен преку учеството на промената на економската вредност на портфолиото на банкарските активности во сопствените средства бележи зголемување од 1,40 % на крајот на 2021 година на 2,54 % на крајот од 2022 година.

Управувањето со валутниот ризик се остварува преку почитување на законските и интерно дефинираните лимити со кои се ограничуваат отворените девизни позиции по одделни валути и агрегатно, како и преку дефинирање и примена на прифатливи инструменти за ублажување на истиот. Во текот на годината споменатите показатели се движеа во рамките на воспоставените лимити.

На 31.12.2022 година отворената девизна позиција на Банката е долга и изнесува 73,2 милиони денари, што претставува 6,6 % од сопствените средства на Банката.

➤ **Оперативен ризик**

Следењето и управувањето со оперативниот ризик што се појавува како последица на несоодветни или на погрешни интерни процеси, заради грешки на вработените, грешки на системот или заради влијанието на надворешни настани во Банката се спроведуваа во согласност со Политиката за управување со оперативен ризик.

Од извршената анализа на пријавените оперативни ризици во текот на 2022 година, најчеста причина за појава на ризични настани бил надворешен фактор и човечки фактор со подеднакво учество во вкупно пријавените штетни настани.

Управувањето со оперативните ризици се врши децентрализирано од страна на сите вработени и организациски единици, додека следењето и известувањето се надлежност на Дирекцијата за управување со ризици. Управувањето со оперативниот ризик е сложен процес кој бара активно учество на сите вработени во Банката со цел минимизирање на можноста за настанување штетни настани, ограничување на обемот на потенцијалните загуби и веројатноста за нивна реализација на ниво коешто е прифатливо за Банката.

Во текот на 2022 година беа спроведени обуки за оперативен ризик на три нивоа и тоа: прво ниво за сите вработени, второ ниво за известувачите за оперативен ризик и трето ниво за лицата вклучени во годишната оценка на оперативниот ризик.

➤ **Други немерливи ризици**

Врз основа на добиените материјали од надлежните организациски единици, Дирекцијата за управување со ризици на квартална и годишна основа изработува извештаи за следење на стратегискиот и репутациониот ризик, коишто ги доставуваше до Одборот за управување со ризици, до Управниот одбор, до Одборот за ревизија и до Надзорниот одбор.

Преземените мерки за унапредување на системот за управување со ризици придонесоа Банката да оствари ефикасно управување со нив, односно да ја одржува изложеноста на ризиците од оваа група на умерено ниво.

➤ **Стрес-тест анализи**

Дел од системот за управување со ризици претставуваат и стрес-тест анализите коишто се спроведуваат најмалку на годишна основа. Банката изврши стрес-тестирање на изложеноста на одделните ризици, како и на нивното меѓусебно влијание преку спроведување комбинирано сценарио и стрес-тестирање во обратна насока со состојба на 31.12.2022 година. Резултатите од стрес-тест анализата го рефлектираат влијанието на одделните ризици врз финансискиот резултат, ликвидносните показатели и стапката на адекватност на капиталот на Банката, при што истите покажаа дека солвентноста и ликвидноста нема да бидат загрозени и при реализација на претпоставките дефинирани во поодделните сценарија.

6.2. Корпоративно банкарство – Корпоративни клиенти и МСП

✓ Кредитирање корпоративни клиенти и МСП

Во текот на 2022 година, Банката ја зајакнуваше соработката со постојните квалитетни клиенти, поддржувајќи ја нивната ефикасност и успешност со понуда на индивидуални решенија и производи, а со цел создавање и одржување долгорочно партнерство.

Преку редовни контакти и посети на клиенти, континуирано се следеа потребите и задоволството од соработката, што придонесе за поквалитетно управување со конкурентноста на понудата на кредитните продукти, услугите од областа на платните промети, документарното работење и електронското банкарство.

Заради енергетската криза и зголемената инфлација кои значително влијааа врз економијата, во продажбата на производите од Банката се таргетираа високо бонитетни компании со развоен потенцијал, со одржливи и профитабилни инвестициски проекти и со способност за сервисирање на обврските.

Банката континуирано преземаше активности за засилен мониторинг на работењето на клиентите со повисок кредитен ризик што резултираше со подобрување на наплатата на редовните и побарувањата во доцнење.

Банката во кредитирањето се насочи кон поголеми бонитетни компании со висок развоен потенцијал, па заради тоа се забележува пораст на учеството на корпоративните клиенти во однос на МСП клиентите. Од аспект на структурата на кредитното портфолио на Банката на 31.12.2022 година, учеството на кредитите на корпоративните клиенти изнесува 52,8 %, а кредитите на МСП учествуваат со 47,2 % во вкупните кредити на правните лица.

Според валутната структура, во кредитното портфолио на големите клиенти е остварен благ пораст на учеството на денарските кредити од 92,6 % на 93,1 % во 2022 година во однос на 2021 година, што пак резултира со благ пад на учеството на девизните кредити од 3,2 % на 1,9 %. Учеството на денарските кредити со девизна клаузула растат од 4,2 % на 4,9 % за 2022 година во однос на 2021 година.

Во однос на рочната структура, во кредитното портфолио на големите клиенти може да се забележи дека има пораст на краткорочните кредити за 2022 година во однос на 2021 година. Па така учеството на долгорочните кредити во 2022 година изнесува 75,4 % од вкупното портфолио на големи клиенти, што претставува намалување од 2,7 % во однос на 2021 година кога долгорочните кредити учествуваа со 78,1 % во вкупното портфолио. Заради тоа пак учеството на краткорочните кредити бележи пораст за 2022 година и изнесува 24,6 %, додека за 2021 година учеството на краткорочните кредити изнесувало 21,9% во вкупното портфолио на големите клиенти.

Според валутната структура, во кредитното портфолио на МСП се забележува дека учеството на денарските кредити во вкупното портфолио бележат благ пораст во однос на претходната година. За 2022 година учеството на денарските кредити изнесува 94,0 % што претставува зголемување од 1,3 % во однос на 2021 година кога учеството изнесувало 92,7 %. Кај учеството на девизните кредити има благо намалување од 0,8 процентни поени и тие за 2022 година учествуваат со 1,8 % во вкупното портфолио за разлика од 2021 година кога учествувале со 2,6 %. Учеството на денарските кредити со девизна клаузула изнесува 4,2 % во вкупното портфолио за разлика од 2021 година кога учествувале со 4,7 %.

Во однос на рочната структура, кредитното портфолио на МСП се карактеризира со доминантно учество на долгорочните кредити, односно 85,6 % што е на слично ниво како и претходната година кога учествувале со 84,9%. Краткорочните кредити за 2022 година учествуваат со 14,4 % во вкупното портфолио на МСП клиенти, за разлика од 2021 година кога учествувале со 15,1 %.

✓ Депозитно работење на корпоративни клиенти

Во текот на 2022 година како резултат на енергетската криза којашто се јави во Европа и светот, кај корпоративните клиенти имаше намалување на ликвидноста и заради тоа забележана е структурна промена кај рочноста на депозитите.

Како што може да се забележи по рочната структура, депозитите по видување бележат значителен пораст во однос на претходната година. Па така, од 34,4 % за 2021 година, учеството на депозитите по видување расте на 75,6 % за 2022 година, што претставува пораст од 41,2 %. За разлика од депозитите по видување, учеството на орочените депозити во вкупното портфолио бележат значително намалување, и за 2022 година нивното учество изнесува 24,4 % за разлика од 2021 година кога учеството на орочените депозити изнесувало 65,6 % во вкупните депозити на корпоративни клиенти.

Во однос на валутната структура, учеството на денарските депозити во текот на 2022 година бележи намалување од 3,4 процентни поени за сметка на девизните депозити. Денарските депозити сè уште имаат доминантно учество од 93,4 %, наспроти девизните депозити кои учествуваат со 6,6 % во вкупното депозитно портфолио на големите клиенти.

Депозитната активност во делот на МСП исто како кај корпоративните клиенти бележат тренд на намалување, во износ 7,1 % или 80 милиони денари во текот на 2022 година. И овој тренд на намалување пред сè се должи на енергетската криза и инфлацијата коишто влијаат врз економијата и недостатокот на ликвидни средства кај правните лица.

Анализирано по валутна структура и во 2022 година денарските депозити го задржуваат доминантно учество во депозитната база на МСП со 88,8 %, при што бележат пораст на учеството од 1 процентен поен во однос на претходната година. За сметка на порастот на денарските депозити, учеството на девизните депозити бележи намалување за 0,9 процентни поени и тоа од 8,9 % за 2021 година на 7,8 % за 2022 година. Депозитите со девизна клаузула се одржуваат на слично ниво како и претходната година и учествуваат со 3,5 % во вкупните депозити на МСП клиентите.

Во рочната структура на вкупните депозити на МСП се забележува намалување на орочените депозити од 5,6 процентни поени во текот на 2022 година во однос на 2021 година. Заради тоа, депозитите по видување сè уште имаат доминантно учество од 92,8 % во вкупните депозити на МСП клиентите за разлика од орочените депозити кои со намалувањето на учеството на крајот на 2022 година учествуваат со 7,2 % во вкупните депозити на МСП.

6.3. Деловна мрежа

Во текот на 2022 година, Банката им овозможи на нејзините клиенти професионално користење на производите и услугите, притоа ставајќи го акцентот на ефикасноста на своите услуги преку квалитетното и брзо опслужување.

И во текот на 2022 година Банката го насочи фокусот на работењето во сегментот Деловна мрежа на патот кон остварувањето на поставените деловни цели, и тоа:

- Подобрување на квалитетот на услугата, а со тоа зголемување на задоволството и на лојалноста на клиентите кон Банката;
- Преземање активности за дополнителна продажба на производи и услуги на постојните клиенти;
- Обуки, тренинзи и тестирање на вработените со цел зајакнување на стручноста и на знаењето на вработените во филијалите и во експозитурите;
- Континуирана поддршка на вработените за остварување на продажните цели и следење на степенот на остварување;
- Подобрување на организацијата на работење и ефикасноста на процесите.

➤ Физички лица

Преку целата година, Банката активно и во согласност со пазарните услови, потребите и барањата на корисниците ја приспособуваше понудата преку измена на условите и воведување продажни промоции со акцент на потрошувачките и станбените кредити.

Конкурентноста на понудата овозможи успешна реализација и зголемување на учеството на станбените кредити кај портфолиото на физичките лица.

Во вкупните кредити одобрени на физички лица најголемо процентуално учество имаат потрошувачките и хипотекарните кредити со 53,3 %, потоа следуваат станбените кредити со 40,1 % и останато, кредитните картички и негативните салда.

Во областа на депозитното работење, во 2022 година, Банката и натаму продолжи со систематскиот пристап во спроведувањето на стратегијата на задржување на постојното депозитно портфолио и селектирање на новите депозити во согласност со пазарните услови. По валутната структура на депозитите кај физичките лица, штедењето во денари во текот на 2022 година учествува со 56,4 %, за сметка на штедењето во странска валута коешто учествува со 43,6 % во вкупното депозитно портфолио.

Во однос на рочната структура, депозитите по видување учествуваат со 60,8 %, додека орочените депозити до и над една година со 39,2 %. Се забележува тренд на пораст на орочените депозити во однос на 2021 година.

6.4. Картично работење

Вкупниот број картички на крајот од 2022 година изнесува 45.596, од кои 58 % се однесуваат на VISA, додека 42 % на Mastercard коишто во текот на годината го зголемија своето учество за 27 п.п.

Се реализираа многубројни презентации кај правни лица со цел зголемување на директната продажба на картичките, аквизиција на правни лица за исплата на плата преку дебитни картички, како и воспоставување стабилни и постојани деловни односи со клиентите.

Во текот на 2022 година вкупниот обем на направени трансакции со картичките издадени од ТТК Банка АД Скопје бележи пораст од 13,3 %, додека вкупниот промет е зголемен за 11,5 % во однос на 2021 година.

Вкупниот промет на АТМ-мрежата е зголемен за 15,6 %, а вкупниот број трансакции забележа раст од 11,5 % во однос на 2021 година.

Вкупниот промет на ПОС-мрежата е зголемен за 31,0 %, а вкупниот број трансакции забележа раст од 27,0 % во однос на 2021 година.

6.5. Платен промет во земјата и странство

Во 2022 година Банката продолжи успешно да ги извршува активностите во делот на платните промети и максимално да се ангажира во задржување на довербата и одговарање на потребите на своите комитенти.

Банката работеше на доближување на производитите до постојните клиенти и привлекување нови преку понуди приспособени на потребите на клиентот и продолжи со обезбедување брза и квалитетна услуга.

Со цел усогласување на работењето на Банката како давател на платежни услуги со новиот Законот за платежни услуги и платежни системи чијашто примена започна од 1.1.2023 година, заклучно со 31.10.2022 година објавена е Информација за Законот за платежни услуги и платни системи (во примена од 1.1.2023 година). Исто така заклучно со 31.12.2022 година изготвена е задолжителната законска документација објавена и на веб-страницата на Банката со која се исполнува обврската за изготвување на рамковни договори со прилог сет дополнителни документи коишто ги регулираат условите за користење на платежни услуги кои покрај работењето со платежните сметки ги опфаќаат и услугите што ги нуди Банката, а коишто се поврзани со сметката како дебитни и кредитни картички, електронско/мобилно банкарство и дозволено пречекорување на сметка).

➤ Платен промет во земјата

Банката вршеше услуги од денарскиот платен промет преку мрежата филијали и експозитури и преку електронско и мобилно банкарство наменето за физички и правни лица.

Во текот на 2022 година се евидентирани позитивни движења во доменот на денарскиот платен промет. Износот на обработени трансакции на задолжување во споредба со минатата година бележи пораст од 32,64 % со што се продолжува трендот на зголемување.

Покрај вообичаените стандардни услуги од платниот промет и во 2022 година Банката продолжи да го промовира и да го развива користењето на електронското и мобилното банкарство.

➤ Платен промет со странство

И во 2022 година Банката продолжи со целосна и брза банкарска услуга, со цел ефикасно, квалитетно и навремено исполнување на барањата на клиентите. Банката ги вршеше непречено трансакциите за обработка на ностро- и лоро-дознаки при што е реализирано зголемување од 7,9 % кај износот на обработени девизни лоро- и ностро-дознаки во однос на минатата година.

Во делот на платниот промет со странство ќе продолжи да се стреми кон поефикасен, поквалитетен и лесно достапен банкарски сервис.

6.6. Електронско банкарство

Банката продолжи да го афирмира работењето на клиентите по пат на електронско банкарство и го задржа позитивниот тренд на раст и во бројот на корисници и според бројот на реализирани налози. На зголемувањето на бројот на корисници дополнително влијаеше и тоа што Банката континуирано ја нуди оваа услуга без фиксни трошоци за приклучок и со најниски надоместоци.

Исто така продолжи растот и во бројот на корисници на апликацијата за мобилно банкарство ТТК М-банк со единствен, модерен и препознатлив дизајн, кој овозможува користење на производите и услугите на Банката, односно управување со сопствените финансии преку целосна достапност на банкарските услуги на мобилните телефони со оперативен систем Android и iOS, независно од времето и од локацијата на корисникот.

Евидентно е зголемување на бројот на корисници на електронските сервиси за информирање (СМС и е-пошта), што укажува на фактот дека клиентите ја препознаваат предноста на овој сервис, што овозможува брзо и сигурно информирање и контрола на состојбите на сметките, како и поголема безбедност и заштита при реализацијата на трансакциите.

Имплементирани се посебни механизми за зголемена заштита при користење сервиси преку дигиталниот простор вклучувајќи ги и сервисите за електронско и мобилно банкарство.

6.7. Средства и ликвидност

Во текот на изминатата година Банката успешно управуваше со активата и пасивата, со ликвидносниот и валутниот ризик, како и со оперативната и стратегиската ликвидност, во согласност со законските и со подзаконските акти, а во линија со поставените цели и задачи од Комисијата за управување со актива и пасива, Одборот за управување со ризици и Комисијата за управување со ликвидност, притоа почитувајќи ги дефинираните регулаторни и интерни лимити за изложеност кон ликвидносниот и валутниот ризик.

Во 2022 година целиот банкарскиот сектор функционираше во услови на затегната монетарна политика. Каматната стапка на основниот инструмент за монетарно регулирање - благајничките записи (БЗ) во неколку наврати се зголемуваше и се движеше од 1,25 % до 4,75 % на крај на година, додека понудениот износ на благајнички записи од 10 милијарди денари остана ист во текот на целата 2022 година.

Во првото полугодие од годината, Банката успешно се справи со зголемениот притисок на девизниот пазар, главно како резултат на растот на цената на енергенсите, зголемените геополитички тензии во Европа и високата стапка на инфлација, не само во нашата земја туку и во светот.

Банката одговори позитивно на предизвиците предизвикани од зголемување на основната каматна стапка од страна на НБРСМ и внимателно ја водеше политиката на каматни стапки, со цел на одговори на потребите на своите клиенти без да ја наруши профитната маргина на Банката.

Во текот на 2022 година, каматните стапки на државните хартии од вредност имаа тенденција на пораст со зголемување на стапката на принос и тоа кај 12-месечните денарски државни записи од 0,60 % до 3,50 %, кај 15-годишните државните обврзници во денари каматните стапки се движеа од 2,60 % до 5,40 %, додека кај 15-годишните државните обврзници со девизна клаузула каматните стапки се движеа од 2,60 % до 5,15 % на крајот од годината.

Банката го пласираше вишокот ликвидни средства во хартии од вредност издадени од државата и НБРСМ, преку монетарните инструменти на НБРСМ, како и на Меѓубанкарскиот пазар на пари. Видот и инструментите што беа користени за пласирање на вишокот на средствата зависеа од тековната и планираната рочна структура на средствата и обврските на краток и долг рок како и од движењата на каматните стапки на пазарот на пари и на хартиите од вредност. Тековните потреби од ликвидни средства главно беа задоволени на домашниот меѓубанкарскиот пазар на пари.

Во изминатата година, коефициентот на ликвидната актива, како однос на ликвидната актива и вкупната актива, анализиран на месечно ниво, се движи во интервалот од 25,75 % до 29,54 % и е на нивото на ликвидност на банкарскиот систем. На 31.12.2022 година коефициентот на ликвидна актива изнесува 28 %⁴.

Банката ефикасно и ефективно ја исполнува обврската за задолжителна резерва и просечно месечно постигнува коефициент на исполнување на денарската задолжителна резерва од 121,57 %. Банката ја следи девизната ликвидност преку интерни оперативни лимити, со цел максимизирање на можностите за валутна и рочна трансформација на изворите на средства со едновремено исполнување на обврската за девизна задолжителна резерва во согласност со законската регулатива. Банката ја исполнува обврската за задолжителна резерва во евра со издвојување средства на девизната сметка на Народна банка на Република Северна Македонија во странство најмалку еднакво на 90% од пресметката и 10 % од пресметаната задолжителна резерва во евра ги издвојува на девизната сметка во евра во МИПС во НБРСМ.

Структурата на ликвидната актива којашто ја одржува Банката овозможува ефикасно управување со ликвидноста, обезбедувајќи принос на вишокот ликвидност над пресметката на задолжителната резерва со пласманите во државни хартии од вредност (ДХВ) и благајнички записи (БЗ). Вложувањата на Банката во ДХВ и БЗ на крајот на годината изнесуваат 1.374,04 милиони денари и се намалени за вкупно 283 милиони денари, односно за 20,60 % во однос на вложувањата на крајот на минатата година. Намалување имаше кај вложувањето на Банката во ДЗ на 12 месеци за 280 милиони денари, додека вложувањето на Банката во ДО остана непроменето. Вложувањата на Банката во БЗ на крајот од 2022 година изнесуваат 177 милиони денари и е речиси на исто ниво како во 2021 година (минатата година вложувањата во БЗ заклучно 31.12.2021 година изнесуваат 180 милиони денари).

Во текот на целата година Банката ја одржува агрегатната отворена девизна позиција којашто е во рамките на лимитот поставен со регулативата на НБРСМ и Политиката за управување со валутен ризик и ефикасно управува со девизниот ризик минимизирајќи ја веројатноста од настанување загуба како резултат на неповолно движење на интервалутарните односи на девизниот пазар.

Во текот на годината Банката ги исполнува и регулаторните обврски за Стапката на покриеност со ликвидност - СПЛ на збирно ниво, ја следи СПЛ во денари

⁴ Во согласност со новата Политика за управување со ликвидносен ризик со важност од 28.12.2022 година, како ликвидна актива се користи категоријата „Висококвалитетна ликвидна актива –ВКЛА“ од извештајот за Стапката на покриеност со ликвидност според Одлуката за методологијата за управување со ликвидносен ризик на НБРСМ

и евра како значајни валути и ефикасно ја следи и одржува рочната структура на позициите од аспект на нивната усогласеност според преостанатата рочност на збирно ниво и според секоја значајна валута (денари и евра) преку извештаите за РС. Како дел од процесот на управување со ликвидносниот ризик Банката ги утврдува и следи на збирно ниво и по значајна валута расположливите неоптоварени средства, го пресметува нивото на концентрација на изворите на средства според најголемите депоненти и според инструменти/производи, цената на изворите и нивната рочност, можноста за обновување на изворите и ги исполнува интерните ликвидносни показатели дефинирани во Политиката за ликвидносен ризик.

Во текот на 2022 година, Банката продолжи со континуирано следење и сервисирање на обврските од склучени кредитни линии одобрени од страна на Развојната банка на Северна Македонија (РБСМ), при што состојбата на кредитните обврски на Банката на 31.12.2022 година се зголемени за 2,43 % и изнесуваат 98,6 милиони денари (2021 година: 96,3 милиони денари).

➤ **Трезорско работење**

Во текот на 2022 година Трезорот успешно ги извршуваше редовните активности, снабдување на Филијалите и експозитурите со потребна готовина, вршеше обработка на домашната и странска валута, ги опслужуваше банкоматите поставени во изнајмени простории и го организираше транспортот на пари потребни за банкоматите кои се поставени во Филијали и експозитури на Банката. Со смирување на состојбата со кризата од корона вирусот, Трезорот до крајот на годината продолжи ефикасно да ги спроведува редовните работни задачи.

Постапувајќи по Одлуката на НБРСМ за проверка на автентичност и соодветност, условите на враќање во оптек на книжни и ковани пари, Трезорот вршеше обработка и пречистување на книжните пари со машините што ги набави Банката за оваа намена.

Банката продолжи да соработува со надворешното лице во делот на вршење на услугата транспорт и пренос на готовина во денари и девизи со кое Трезорот има добра соработка и успешно го менаџираше снабдувањето со готовина.

Заради дисперзија на ризикот, Банката има склучено договор со уште едно надворешно лице - давател на услуга за транспорт на готовина и опслужување банкомати во денари, така што оваа услуга ја вршат два правни субјекти со што е зголемен квалитетот и ефикасноста во снабдувањето со готовина на деловната мрежа и опслужувањето на банкоматите.

Во 2022 година, Банката продолжи со процесот за проширување на мрежата банкомати, така што до крајот на 2022 година се поставени 38 нови банкомати со што вкупниот број банкомати изнесува 81.

➤ **Работа со хартии од вредност**

Одделот за работа со хартии од вредност во деловната 2022 година преземаше мерки и активности за привлекување нови клиенти преку развиената мрежа на експозитури низ целата земја преку унапредување на квалитетот на услугите, следење на потребите на клиентите, информирање и известување за можностите и ризиците поврзани со инвестициите во хартии од вредност.

Од 1.7.2022 година Одделот изврши усогласување со новата регулатива на Комисијата за хартии од вредност, односно Правилникот за кадровска, техничка и организациска оспособеност.

Одделот, покрај редовното тргување, продолжи да го промовира и електронското тргување со хартии од вредност преку платформата е-трејдер, и како резултат на унапредување на квалитетот на услугите, следење на потребите на клиентите и проширување на тимот во Одделот за работа со хартии од вредност,

календарската 2022 година ја заврши со вкупно учество на пазарот на капитал од 7,35 % односно, вкупен промет од 1.032.232.436 денари.

6.8. Маркетинг и развој на производи

Во 2022 година Банката делуваше со примарен фокус, безбедно и ефикасно да излезе пресрет на финансиските потреби на корисниците овозможувајќи континуирана и квалитетна банкарска услуга преку платформите на ТТК Е-банк и ТТК М-банк (електронско и мобилно банкарство) и деловната мрежа, постојаното подобрување на понудата на кредитните производи и поедноставувањето на процесите со примена на оптимален микс на цени и придобивки за клиентите.

Со цел да обезбеди дополнителна вредност и максимална поддршка за корисниците во согласност со пазарните услови, Банката одржуваше понуда на конкурентни каматни услови за ненаменските потрошувачки, хипотекарни и станбени кредити за физички лица со и без полиса за ризико животно осигурување. Понудата континуирано вклучуваше и модифицирани промотивни поволности со цел да обезбеди максимален позитивен ефект и зголемување на задоволството на корисниците што поволно се одрази на одржување на стабилноста на кредитното портфолио, на задржување и на привлекување на квалитетни кредитокорисници во 2022 година. За сите корисници на животно осигурување, Банката, во периодот од јули до крајот на септември, понуди бесплатно користење на картичка за лојалност со бројни поволности.

Во 2022 година Банката одржуваше политика на конкурентни фиксни пасивни каматни стапки на депозитите на физички и на правни лица. Во текот на 2022 година се воведоа и промотивни депозити за физички лица, Промо фикс депозити, во денари и во евра на 15 и на 25 месеци понуда којашто во повеќе наврати до крајот на годината беше продолжена и модифицирана со зголемени каматни стапки. Поволните услови како и модерните услуги во сегментот на штедење за физички лица, можноста за електронско орочување на депозити преку електронското и мобилното банкарство активно да ја промовираа културата и навиките за штедење што придонесоа за позитивни остварувања.

Понудата на двата картични брендови, Visa и Mastercard, овозможија бројни поволности за корисниците во текот на годината, поголем избор за брз, едноставен и безбеден начин на плаќање со поволностите како: „3DS2 Secure“ безбедност за плаќање преку интернет, управување со дневните лимити за плаќање преку мобилното и електронско банкарство, бесплатна нотификација за реализирани трансакции преку мобилното банкарство и други. Корисниците на овие картички имаа можност да учествуваат во повеќе наградни програми и промотивни поволности во организација на Visa и Mastercard.

Во 2022 година продолжи процесот на интензивно проширување на мрежата на банкомати на над 80 атрактивни локации со цел корисниците да можат побрзо, поедноставно и во секое време да подигнат или внесат готовина без дополнителни трошоци.

Подобрените услови на производите и услугите, продажните промоции и промотивните активности придонесоа за јакнењето и проширувањето на соработката со постојните корисници како и привлекувањето нови корисници кои својата плата или пензија ја добиваат во ТТК Банка АД Скопје.

Банката и оваа година ја продолжи практиката за организирана предвремена исплата на пензии и парични права од социјална и детска заштита во повеќе денови преку навремено информирање за истата. Истовремено продолжи засилената реализација на платежни картички во функција на намалување на готовината во оптек

преку практикување проактивен пристап и директна понуда на нови како и активирање постојни дебитни картички.

Добро утврдениот концепт на унифицирани услови и оптималниот број производи приспособени за пошироки групи на корисници и во текот на изминатата година придонесуваше за полесно пренесување на карактеристиките на производите, успешна и ефикасна продажба.

Редовно се преземаа активности за усогласување на понудата на услугите во платните промети со нивниот развој и пазарните услови со истовремено обезбедување поволни цени и понуди. Понудата на едни од најповолните услови на пазарот за услугите достапни преку платформите на електронското и мобилното банкарство како и нивното континуирано унапредување придонесе за одржување на позитивниот тренд на раст на бројот на корисници и налози преку електронските канали.

Во доменот на работењето со правните лица, основната карактеристика на деловниот однос беше диференцираниот пристап за сегментите на корпоративни и МСП-корисници. Приспособувањето на условите на кредитните производи во согласност со пазарните услови, достапноста, флексибилноста и индивидуалниот пристап на соработниците за кредитирање како веќе проверен и докажан концепт придонесоа за изнаоѓање ефикасни финансиски решенија и зачувување на долгорочните деловни односи со постојните корисници.

Екстерната комуникација како интегрален дел од маркетингот и промотивните активности и оваа година се фокусираше на реализација на маркетинг-целите, на зголемување на свеста и на создавање интерес за производите и за услугите што ги нуди Банката со цел раст на угледот и пораст на продажбата.

Сите новости во врска со производите и услугите редовно се претставуваа во рекламните материјали со препознатлив имиџ и со примена на единствен конзистентен начин на пренесување на информацијата до корисниците.

Во текот на изминатата година, со присуство на традиционалните и нови медиуми, Банката ја промовираше понудата на ненаменските потрошувачки кредити, станбените и хипотекарните кредити со животно осигурување, мобилното банкарство, промотивните депозити, како и платежните картички за физички и за правни лица.

Редовно беа претставувани и дистрибуирани сите информации, промени и рекламни материјали до вработените, со што навремено беа запознаени со сите новини во работењето на Банката.

Банката редовно и транспарентно ја известуваше јавноста и медиумите за сите значајни настани поврзани со работењето на Банката преку директна соработка со истите и преку својата интернет-страница.

Во делот на грижата за корисници, Банката реализираше брза и навремена реакција во однос на добиените поплаки што позитивно влијаеше врз имиџот на Банката, на подобрувањето на процесот на директна комуникација со крајните корисници и јакнењето на довербата кон Банката.

Следејќи ги најновите трендови во 2022 година Банката активираше нов, модерен и целосно редизајниран изглед на својата веб-страница приспособен да одговори на барања и потребите на своите клиенти. Новиот прегледен распоред на содржините, подобрените функционалности, иновативните алатки на редизајнираната веб-страница ја унапредуваат атрактивноста и придонесуваат за поголема прегледност и достапност на понудата на производи и услуги и корпоративните информации до актуелните и потенцијалните идни клиенти и соработници.

6.9. Информатичка технологија и позадински работи

Во 2022 година Банката продолжи со спроведување проекти од информатичката технологија во областа на инфраструктурата и системскиот развој, со коишто се надгради хардверската и виртуелната инфраструктура, се поддржа комерцијалниот развој на производи, се консолидираа решенијата за автоматизација на работењето, беа развиени нови интерни решенија и додадени нови можности во електронското банкарство. Се надгради апликативното решение за управување со ризици, беа имплементирани измени за усогласување со новите регулаторни барања, се прошири и се подигна нивото на контрола во и вон работно време, а беа завршени и логистичките проекти за развој на мрежата на банкомати. Измените и подобрувањата на ИТ системите овозможува Банката ефикасно да го следи растот на пазарот и обемот на работа и лесно да се приспособува кон промените во организацијата, промените во регулативата и кон решенијата за нови производи и услуги. Како најзначајни активности би ги издвоиле:

- Имплементација на решение со кое се ограничува работењето на клиентите кои немаат пријавено вистински сопственици во Централен депозитар;
- Приспособување на SWIFT-системот за обработка на новите МХ-пораки;
- Континуирана ИТ-поддршка на работните процеси во Банката;
- Имплементација на решение со кое се обезбедува дополнителна заштита на корисниците на електронско и мобилно банкарство од напади на малициозен софтвер;
- Воведување решение за евиденција на основни сметки со основна функција во согласност со законските измени во делот на платниот промет;
- Поголеми промени во рангирање клиенти и пресметка на резервации во согласност со Одлуката за кредитен ризик;
- Овозможување на банкоматите за исплата на банкноти од 2.000 денари;
- Масовна промена на работните станици во Банката со оперативен систем Windows 7 со нови работни станици со оперативен систем Windows 10.

➤ Позадинско работење

Во текот на 2022 година се следеа и навремено имплементираа измените во процесите и во системската евиденција произлезени од промените во законската регулатива и воведувањето нови производи и услуги.

Банката продолжи со автоматизираност и зајакнување на контролата на автоматизираноста на позадинските активности, како и со зајакнување на интерните контроли.

Целосно успешно е реализиран проектот со Mastercard за издавање на Mastercard картички и завршен значителен дел од проектот со SIA за проширување на мрежата на АТМ-и.

6.10. Човечки ресурси

Дирекцијата за човечки ресурси, организација и поддршка, којашто во 2022 година прерасна во Сектор за човечки ресурси, организација и поддршка продолжи да ја обезбедува целокупната општа и логистичка поддршка на сите организациски единици и делови на Банката и да се грижи за статусот и добросостојбата на вработените. Покрај процесите на регрутација и селекција, Секторот имаше клучна улога во спроведувањето на внатрешната мобилност, зголемувањето на степенот на реализација на планот за стручно усовршување на вработените, спроведувањето на процесот на годишно оценување на работната изведба на вработените, унапредувањето на системот на награди и надоместоци за вработените и нагорното ревидирање и усогласување на платите.

Во текот на 2022 година, по донесувањето на измените и дополнувањата на Статутот на Банката, се ревидираа правилниците за внатрешната организација и работа и за систематизацијата на работните места во Банката, со кои се имплементираа статусните промени. Исто така, се донесе нов Етички кодекс и се ревидираа Политиката за наградување и Политиката за избор, следење на работењето и разрешување на лицата со посебни права и одговорности, преку кои се промовираат високите стандарди за интегритет во рамки на Банката. Кон крајот на годината се донесоа целосно нови акти/правила за ред и дисциплина.

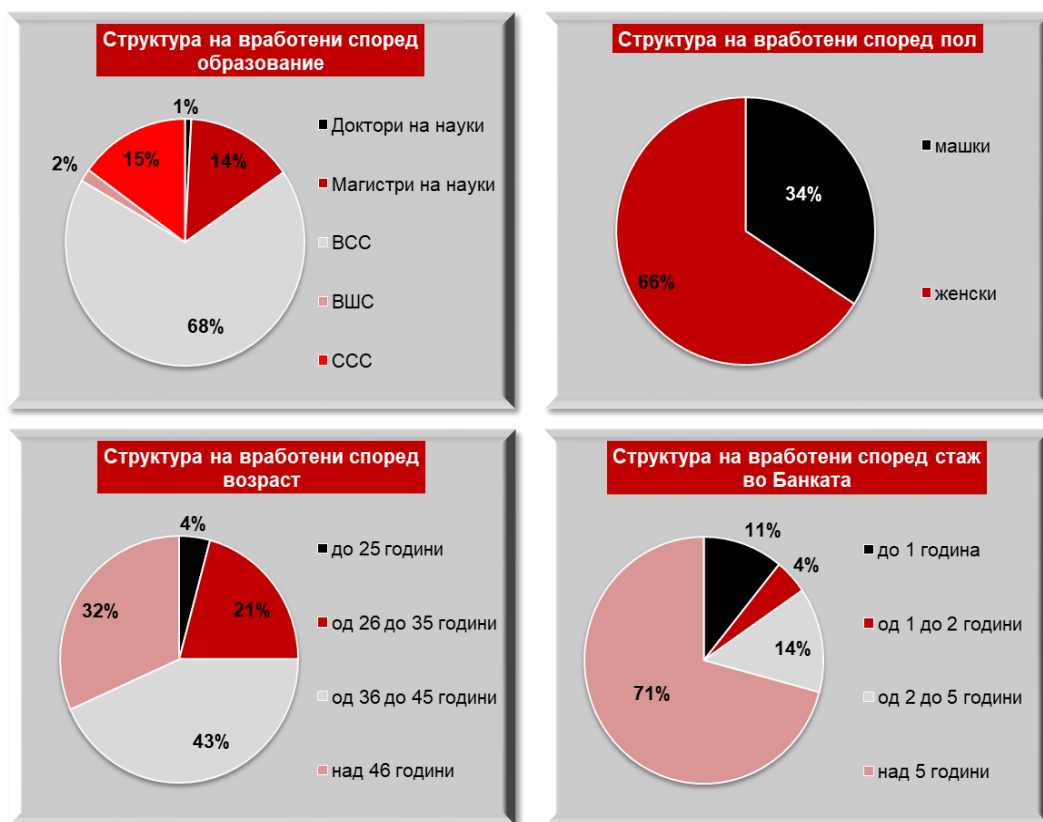
➤ Структура на вработени

ТТК Банка АД Скопје ја заврши 2022 година со 240 вработени, што е незначително зголемување од претходната година.

Во текот на годината работниот однос им престана на 19 вработени (по разни основи), а беа регрутирани вкупно 27 нови вработени. Од аспект на внатрешната мобилност во текот на 2022 година беа реализирани вкупно 57 прераспоредувања од една на друга работна позиција, од кои 54 се вертикални промоции/унапредувања, а 3 се однесуваат на хоризонтални прераспоредувања. Стапката на флукуација изнесува околу 8,03% и е во рамки на прифатливото ниво.

За непречен тек на работните процеси, Банката ангажираше 10 дополнителни кадри преку агенции за привремено вработување од кои 3 лица како замена за подолгорочни отсуства на вработените по различен основ.

Структурата на вработени со 31.12.2022 година, според образование, возраст, стаж и пол, се дадени во приказот подолу:

6.11. Внатрешна ревизија

Службата за внатрешна ревизија ги спроведува своите активности во согласност со Законот за банки, Одлуката за правила за добро корпоративно управување во банка и другите законски прописи како и повелбата, процедурата за работа и останатите интерни акти на Службата за внатрешна ревизија.

Активностите на Службата за внатрешна ревизија се вршат во согласност со Годишниот план за спроведување ревизии, кој се изготвува врз основа на оцена на ризици, а е одобрен од страна на Надзорниот одбор на Банката.

Во текот на 2022 година, активностите на Службата за внатрешна ревизија беа насочени кон ревидирање на следните области од работењето на Банката: активности во мрежата на филијали/експозитури на Банката вклучително и управување со готовина на благајни и банкомати, кредитирање на правни лица, процес на управување со сигурност на информативен систем и ИТ-активности, кредитирање физички лица, управување со ликвидносен ризик, управување со лоши пласмани и преземени средства, управување со ликвидност и активности на финансиски пазари, процес на воспоставување залог на недвижен и движен имот, активности во платниот промет со странство, процес на СППФТ, заштита на лични податоци, методологија за класификација и спроведување на политиката за наградување.

Службата за внатрешна ревизија ги спроведе сите планирани ревизии во согласност со Годишниот план за 2022 година, со што целосно се покриени планираните сегменти и деловни процеси предвидени во Годишниот план. Извештаите од спроведените ревизии редовно беа претставувани на седниците на Надзорниот Одбор и на Одборот за ревизија на Банката. Надлежните одговорни лица и органите на Банката се информирани за наодите, за идентификуваните слабости и за препораките за нивно надминување преку писмени извештаи. Покрај планираните ревизии, Службата за внатрешна ревизија изврши и вонредни непланирани ревизии по барање на менаџментот на Банката.

На месечна основа, Службата за внатрешна ревизија ја следеше имплементацијата на препораките предложени во извештаите за ревизија и ги известуваше органите на Банката за статусот на нивната реализација. Најголемиот дел од предложените мерки се реализирани во дадените рокови, што ја покажува респонзивноста на Управниот одбор во однос на унапредување на контролните механизми и зголемување на ефикасноста на процесите со цел подобрување на целокупното работење на Банката.

Во текот на 2022 година, Службата за внатрешна ревизија изврши самооценување на своето работење во согласност со интерните акти на Службата (Повелба за внатрешна ревизија и Програма за уверување во квалитетот и унапредување на Службата за внатрешна ревизија) и Меѓународните стандарди на ИА за професионална практика на внатрешната ревизија и Кодексот на етика.

Во текот на годината, Службата за внатрешна ревизија изврши проверка и изработка на извештаи за следење на постапувањето на Банката по Акциски план, во согласност со препораката на регулаторот.

За своето работење Службата за внатрешна ревизија изработи и достави до органите на Банката годишен извештај, кој по разгледување од Надзорниот одбор е доставен до Народната банка на Република Северна Македонија. Во текот на годината Службата изработи и полугодишен извештај за работењето кој беше разгледан од страна на органите на Банката.

6.12. Сигурност на информативниот систем

Информативната сигурност во Банката е имплементирана во согласност со Одлуката за Методологијата за сигурност на информативниот систем на Банката и меѓународните стандарди.

Во рамките на Банката воспоставен е систем на информативна сигурност, кој меѓу другото опфаќа:

- Процена на ризикот – преку воспоставен континуиран процес на идентификација на слабостите и заканите кон своите информативни системи, вклучувајќи го ризикот од напади во дигиталниот простор;
- Следење на надградби и промени кои се изведуваат на информативниот систем на Банката - преку воспоставен процес на континуирано собирање и анализа на информации од аспект на појава на нови закани и слабости на информативниот систем, вклучувајќи и закани во дигиталниот простор;
- Имплементација на сигурносни контроли - преку следење инциденти и оперативни контроли со кои се врши заштита на сигурноста на информациите и системите на повеќе нивоа;
- Тестирање на сигурноста на информативниот систем на Банката и тестирање на отпорноста на системите од напади во дигиталниот простор;
- Поделба на надлежностите на органите на Банката од аспект на управувањето со ризици поврзани со сигурноста на информативниот систем;
- Обезбедување непрекинато во работењето – преку дефиниран план за непрекинато во работењето и Планот за обнова од катастрофа, којшто се темели врз повеќе сценарија и којшто ќе овозможи оперативност и минимизирање на загубите во случај на тежок прекин на деловните процеси и
- Изготвување акти односно политики, стратегии, процедури и упатства со кои се постигнува сигурноста на информативниот систем.

Во однос на остварување на функцијата на управување со сигурноста на информативниот систем, во текот на 2022 година беше спроведена редовна проценка на ИТ-ризиците за средствата на информативниот систем во согласност со Одлука за методологија за сигурност на информативниот систем во Банката и беше успешно спроведен планот за непрекинато во работењето на Банката.

Исто така, се следеше спроведувањето на надворешното тестирање на SWIFT околината, се следеше одржувањето на нивото на подготвеност во согласност со Стратегијата за воспоставување на соодветно ниво на подготвеност на Банката за заштита од потенцијални закани присутни во дигиталниот простор, се следеше спроведувањето на активностите утврдени со акциски план за намалување на идентификуваните ризици произлезени од сумарната анализа на ризиците на средствата на информативниот систем како и активностите утврдени со акциски план од Одлука за методологијата за сигурност на информативниот систем на Банката со предлог активности.

Во текот на годината активно се следеа сите проекти што се имплементираа во Банката од аспект на сигурност на информативниот систем, како и пријавените и детектирани сигурносни инциденти и препораки за нивно отстранување или минимизирање од повторна појава на истите.

Во текот на година беа извршени и редовни обуки на вработените во доменот на сигурност на информативниот систем, планот за непрекинато во работењето, социјален инженеринг и заканите кои произлегуваат од дигиталниот простор што е во рамки на акцискиот план за зголемување на свесноста кај вработените и клиентите корисници на електронски услуги на Банката во однос на можните закани кои произлегуваат од дигиталниот простор и запознавање на вработените и клиентите за тоа како треба да се заштитат од потенцијални сајбернапади.

6.13. Заштита на личните податоци

ТТК Банка АД Скопје во 2022 година преземаше активности за обезбедување континуирана заштита на приватноста на клиентите и останатите категории физички лица (субјекти на лични податоци), чии лични податоци Банката ги обработува како резултат на природата на работата. Во континуитет се применуваа потребните технички и организациски мерки за обезбедување на потребното ниво на безбедност на обработката на личните податоци и заштита на приватноста на субјектите на лични податоци (интегритет и доверливост). Банката се придржуваше кон начелата за обработка на личните податоци, особено водејќи сметка обработката на личните податоци да биде во согласност со законски дозволените основи, личните податоци да бидат собирани и обработувани за конкретни, јасни и легитимни цели и со ограничен рок на чување.

Редовно се обезбедуваа потребните изјави за тајност и заштита на личните податоци од вработените на Банката и им се доделуваа соодветни овластувања за обработка на личните податоци и привилегии на пристап до лични податоци во согласност со начелото на минимален обем на податоци потребен за извршување на работните задачи.

Заради подобрување на процесите поврзани со заштита на приватноста и личните податоци на субјектите, Банката изврши позначајни промени на интерните акти од оваа област.

Беа преземени активности за зголемување на одговорноста на ангажираните обработувачи на лични податоци со склучување на нови договори за обработка на лични податоци, со кои се обезбеди поголема одговорност на обработувачите, а со тоа се гарантира поголема заштита и безбедност на личните податоци кои се обработуваат од нивна страна, во согласност со Законот за заштита на личните податоци.

Исто така, се зајакнаа интерните контроли и ревизии, со цел подобрување на механизмите за заштита на личните податоци и подигнување на свеста на вработените на Банката за правата и обврските за заштита на личните податоци.

Во интерес на обезбедување поголема свесност и знаење на вработените во Банката за нивните обврски од оваа област, се спроведоа и поголем број обуки за заштита на личните податоци во текот на целата година.

Посветеноста на ТТК Банка АД Скопје во заштитата на личните податоци беше видлива и преку активностите во Македонската банкарска асоцијација (МБА), каде што офицерот за заштита на личните податоци на Банката е заменик-претседавач на Комисијата за заштита на личните податоци при МБА. За своите заложби во областа на заштитата на личните податоци на офицерот за заштита на личните податоци му беше доделена благодарница за особен придонес во работата на МБА во 2022 година.

6.14. Контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување перење пари и финансирање тероризам

Службата за контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување на перење пари и финансирање тероризам со реализација на активностите во своја надлежност и во 2022 година обезбеди работење на Банката во согласност со прописите и минимизирање на ризиците од неусогласеност, односно минимизирање на ризиците од изречени мерки од регулаторните органи коишто би довеле до финансиски загуби или загуби на угледот на Банката. Во текот на 2022 година активностите на Службата за контрола на усогласеноста беа насочени кон: редовно следење на новодонесената регулатива и измените на важечката регулатива која се однесува на работењето на Банката, известување на вработените и членовите

на Управниот одбор на Банката за новините во прописите и следење на нивното навремено и соодветно имплементирање во работењето; преземање активности за идентификација и следење на ризиците од неусогласеност на работењето на Банката со прописите, вклучувајќи и следење на поплаките од клиентите на Банката; спроведување на контроли на усогласеноста во согласност со Програмата и Годишниот план, при што во извештаите од извршените контроли на усогласеноста беше утврдено ниско (прифатливо) ниво на ризик од неусогласеност со прописите; вршење контрола на усогласеноста на ревидираните интерни акти и давање поддршка во стандардизацијата на процедурите и контролните правила за остварување на целите на усогласеност; давање насоки на вработените за правилна примена на прописите во форма на инструкции, препораки и одговори на прашања поврзани со спроведувањето на прописите во нивното секојдневно работење; соработување со други институции; редовно известување на Надзорниот и на Управниот одбор на Банката за остварувањето на функцијата контрола на усогласеност на работењето на Банката и реализирање други активности во согласност со прописите.

Активностите за спречување на перење пари и финансирање тероризам во Банката се вршеа во согласност со прописите за спречување на перење пари и финансирање тероризам. За соодветно управување со ризикот од перење пари и финансирање тероризам во Банката е усвоена Програмата за ефикасно намалување и управување со идентификуваниот ризик од перење пари и финансирање тероризам, донесени се повеќе интерни акти од оваа област и воспоставена е соодветна организациска поставеност за управување со овој ризик со јасно дефинирани одговорности на органите на Банката, овластеното лице и Одделот за спречување на перење пари и финансирање тероризам и сите вработени во Банката. Во текот на 2022 година, со цел спречување на перење пари и финансирање тероризам, а во согласност со регулативата, Банката вршеше мониторинг и анализа на клиентите и трансакциите, навремено ги доставуваше пропишаните извештаи до Управата за финансиско разузнавање, соработуваше со надворешните институции и постапуваше во согласност со прописите, со што континуирано обезбедуваше спречување инволвираност на Банката во активности поврзани со перење пари и финансирање тероризам или во други криминални активности од страна на нејзините клиенти, со што крајно се обезбедуваше заштита на угледот и репутацијата на Банката, како една од примарните задачи на Банката.

Службата за контрола на усогласеноста и спречување на перење пари и финансирање тероризам ќе продолжи да ги врши своите редовни активности во насока на обезбедување ефикасно работење на Банката во согласност со релевантните прописи.

6.15. Животна средина, општествени прашања и управување

Глобалните предизвици поврзани со климатските промени, социјалната нееднаквост, ранливоста на енергетските системи и одржливоста на социоекономското опкружување, се исклучително важни теми коишто ја засегаат секоја компанија.

➤ Заштеда на енергија и придонес кон чиста животна средина

Климатските промени, како една од најголемите глобални закани, добиваат сè поголемо значење и во активностите на банките, како општествено одговорни институции. Во тој контекст, заштитата на околината и фокусот на „зелен раст“ и неговото финансирање, сè повеќе стануваат дел од политиките на банките. Затоа, ТТК Банка АД Скопје, заради усогласувањето со регулативата и заради очекувањата на

пазарот, го приспособуваше својот деловен модел со практикување на одржливи мерки на управување.

ТТК Банка АД Скопје како општествено одговорна институција во текот на годината беше посветена на активностите со цел да даде придонес кон создавањето „зелена“ и одржлива економија, што во крајна линија придонесува за унапредување на квалитетот на животот на граѓаните и подобрување на нивниот животен стандард.

Имајќи ја предвид неповолната енергетска состојба во државата, Банката континуирано разгледуваше можности за заштеда на електрична енергија и предлагаше мерки и активности за приспособување кон новонастанатата состојба. Притоа, донесе сет мерки и активности за рационално користење на електрична енергија, кој меѓу другото вклучи препораки за рационално користење на осветлувањето, уредите за греење и ладење и останатите уреди, вклучително и промена на грејни тела заради поекономично греење и ладење, како и останати мерки и активности. Банката се приклучи и кон иницијативата на Владата и МБА за исклучување на своите светлечки реклами во рамките на филијалите и експозитурите, секаде каде е можно и каде не се влијае на загрозување на безбедноста. Како резултат на сето тоа, Банката во 2022 година оствари заштеда, односно ја намали потрошувачката на електрична енергија за 14 % во однос на 2021 година

ТТК Банка АД Скопје е посветена на континуирано подобрување на своите интерни процедури со цел да ја зголеми ефикасноста и да заштеди ресурси (особено хартија) секогаш кога е можно. Оптимизираното управување со печатење документи не значи само заштеда на хартија. Преку употреба на енергетски ефикасни мултифункционални големи печатачи се влијае на намалување на трошоците во однос на потрошувачката на тонер и енергија.

➤ **Грижа за вработените, работни услови, развој и усовршувања**

ТТК Банка АД Скопје ја почитува заштитата на меѓународно признатите човекови права, ги поддржува основните човекови права на своите вработени и очекува нејзините добавувачи, партнери и други лица кои обезбедуваат услуги во име на Банката да се придржуваат до истите високи стандарди.

Банката ги вреднува и поддржува различностите. Забраната за дискриминација по кој било основ е апсолутен предуслов и темел на пристапот на Банката за одговорност во работното окружување. Со тоа, Банката применува начело на обезбедување еднакви можности коишто се однесуваат на сите фази од работниот однос.

Во текот на 2022 година Банката донесе нов Етички кодекс кој формулира јасни и недвосмислени насоки и барања за етичко однесување, постапување и делување, како за вработените и менаџментот, така и за сите лица кои на соодветен начин се поврзани со Банката, во насока на заштита на вредностите на Банката. Вредностите и однесувањата се темелат врз начелата на законитост, интегритет, одговорност и непристрасност, професионалност и доверливост. Работењето на законит, етички и одговорен начин е клучниот дел на корпоративната култура во Банката. Професионалноста и посветеноста на вработените, транспарентното и етичкото постапување, ориентираноста кон клиентите, долгорочната лојалност на клиентите, одговорни и одржливи деловни практики, заедно со почитување на начелата на нулта-толеранција на корупцијата и поткупот, се едни од клучните елементи на овој кодекс. Кодексот е достапен на интерниот портал на Банката до кој пристап имаат сите вработени, а исто така објавен е и на сајтот на Банката.

Банката ја препознава важноста на одговорното управување со човечките ресурси и се стреми да обезбеди работна средина во која вработените ќе бидат

задоволни и ќе можат да ги остварат своите највисоки нивоа на индивидуална продуктивност остварувајќи ги деловните цели на Банката.

Пристапот во развојот на вработените опфаќа обуки и стручно усовршување, адекватно планирање на ресурсите, идентификување на клучни кадри, начела на наградување и останати бенефиции за вработените, како и унапредување. Така, во текот на 2022 година, покрај задолжителните законски обуки и обуките за новините во законската регулатива поврзана со банкарското работење (СППифТ, ризици, информациска сигурност, заштита на лични податоци, корпоративно управување), се реализираа 72 настани од едукативен карактер на кои присуствуваа 105 вработени. Тројца вработени во текот на 2022 година се стекнаа со меѓународен сертификат од областа на финансиските пазари. Во 2022 година 16 лица со посебни права и одговорности и 3 лица со контролна функција присуствуваа на 35 едукативни настани во областа или професионалниот развој. Исто така околу 64 вработени посетија над 67 онлајн екстерни обуки, конференции и настани од различни области, а беа организирани и интерни обуки.

Во 2022 година Банката го унапреди системот на награди и надоместоци за вработените и изврши нагорно ревидирање и усогласување на платите.

Водена од досегашната традиција и од потребата да изрази благодарност кон своите вработени, Банката во 2022 им додели јубилејни парични награди на 16 вработени кои оствариле 10, 20, 30 и 40 години непрекинат работен стаж во Банката и нејзините правни претходници. Долгогодишното работно искуство, лојалноста и посветеноста на вработените се еден од највредните ресурси на Банката.

Просечната возраст на вработените е 42 години, со просечен стаж во Банката од 11 години. Од вкупниот број вработени 66 % се жени. Процентот на жени-членови на Надзорниот одбор изнесува 14%, додека застапеноста на жени во Управниот одбор изнесува 50%. При наредна промена на членовите на Надзорниот одбор, Банката ќе преземе активности за обезбедување на правична родова застапеност.

Стапката на флукуација во 2022 година изнесува 8,0 % и таа е индикатор за добрата поставеност на политиките за управување со човечките ресурси, како и на внатрешната организација на Банката. Релативно ниската стапка на флукуација укажува и на целокупната сатисфакција на вработените од професионалниот ангажман и услови, како и нивната мотивација за развој на понатамошна кариера во Банката.

ТТК Банка АД Скопје ја поддржува културата во која сите вработени можат слободно да укажат на неприфатливи практики и несоодветно однесување. Во 2022 година е донесен нов Правилник за заштитено пријавување преку кој им се овозможува на вработените да укажат на потенцијалните ризици поврзани со сериозни неправилности (вклучувајќи неетичко, незаконски, корумпирано и друго несоодветно однесување). Ваквите извештаи секогаш се третираат како строго доверливи, детално анализирани и со должно внимание.

Банката се грижи и за безбедноста и здравјето на работното место и за социјална поддршка на своите вработени, при што овој дел е подетално регулиран со посебни интерни акти.

Во рамките на Банката функционира и Синдикална организација во која членуваат 175 вработени и којашто заедно со Банката, во текот на 2022 учествуваше на традиционалните спортски игри во Охрид и на спортските игри по повод денот на штедењето во Скопје, а реализираа и две донации, за ЈЗУ „Универзитетската клиника

за детски болести“ - Скопје и за Јавната општинска установа за деца – Детска градинка „Младост“ – Тетово.

➤ **Дигитализација и достапност**

Во 2022 година, Банката продолжи да обезбедува модерно и ефикасно банкарско работење од аспект на брзината и квалитетот на извршената банкарска услуга преку платформите за електронско банкарство ТТК Е-bank и за мобилно банкарство ТТК М-bank чии предности ги препознаваат се поголем број корисници. На зголемувањето на бројот на корисници дополнително влијаеше и тоа што Банката континуирано ја нуди оваа услуга без фиксни трошоци за приклучок и со најниски надоместоци. Со достапноста на дигиталните производи и услуги Банката дава поддршка на современиот начин на живот и потребата за брзи и ефикасни услуги што значајно придонесува и за зачувување на животната средина.

Банката нуди широка достапност и функционалност на деловната мрежа со цел да овозможи подостапни услуги на фреквентни локации во кое било време во согласност со потребите на корисниците.

➤ **Поддршка на проекти за обновливи извори на енергија и енергетска ефикасност**

Банката работи на континуирано подобрување на своите производи, услуги и деловни процеси, со цел да ги направи што е можно покомпатибилни со начелата на ESG. Во 2022 година, фокусот беше на подигање на свеста за овие важни теми, како кај вработените така и кај клиентите.

- Во август 2022 година Банката ја прошири понудата на кредитни производи за правни лица со воведување нови стандардни производи - долгорочен кредит за енергетска ефикасност (ЕЕ) за правни лица и долгорочен кредит за обновливи извори на енергија (ОИЕ) за правни лица од Програмата за финансирање на проекти за енергетска ефикасност (ЕЕ) и за обновливи извори на енергија (ОИЕ) во соработка со Развојната банка на Северна Македонија АД Скопје.
- Банката интензивно работеше и на воведување на наменски ЕКО-кредитни производи за физичките лица со цел да понуди поддршка за полесна реализација на инвестициите за подобрување на енергетската ефикасност на нивните домови, за купување на енергетски ефикасни производи и за купување на еколошки превозни средства. Тоа долгорочно би придонело за намалување на емисиите на штетни гасови, за еколошки одржливи подобрувања на условите за живеење, заштеда на енергија, заштеда на трошоци и намалување на загадувањето на воздухот што е особено значајно и во актуелната економска и енергетска криза.

➤ **Вложувања во заедницата**

Корпоративната општествена одговорност е фундаментална вредност на ТТК Банка АД Скопје, којашто интегрира социјална, хумана и етичка димензија. Посветеноста на ТТК Банка АД Скопје кон достоино спроведување на стратегијата за општествена одговорност придонесе Банката да оствари позитивни и успешни резултати во подигнување на свесноста за Банката, за градење имиџ на Банката како корпоративна општествено одговорна компанија, како и кон остварување многубројни позитивни придобивки за заедницата.

Банката традиционално ги поддржува спортот и културата, како важни столбови на секое општество. Преку помош на спортски клубови и здруженија, како и истакнати културни институции и настани, се залага за промовирање на вистинските вредности кои ги зајакнуваат и облагородуваат поединците, а со тоа и целото општество.

Во текот на 2022 година Банката реализираше повеќе спонзорства и донации во спортот, културата, образованието меѓу кои:

Донации на финансиски средства на спортски субјекти преку ваучери за поддршка на активностите на Кошаркарскиот клуб „Тетекс ТТК“ од Тетово, на Младинскиот шаховски клуб „Центар“ од Скопје, на фудбалскиот клуб „Пелистер“ АД Битола, на „Македонската традиционална карате федерација“, Скопје;

Донации на опрема на Државното средно училиште РЦСОО „Моша Пијаде“ од Тетово; организацијата „Младинска алијанса“ Тетово; на ООУ „Киро Глигоров“ Скопје; на ЈЗУ „Клиника за гинекологија и акушерство“ Скопје; на ЈЗУ „Универзитетска клиника за детски болести“ и на детски градинки ОЈУДГ „Младост“ - Тетово.

Спонзорства за поддршка на реализацијата на: спортската манифестација „40то традиционално искачување на Титов Врв 2022 година“, културната манифестација „Балкан Гала 2022“ во Битола; фестивалот „Охридско лето 2022“ во Охрид, детскиот фестивал „Јаболчиња“ во Тетово; концертот „Звуците на Бразил“ во изведба на Џон Илија Апелгрин; оперскиот солистички концерт на Ивона Нацевска, „Здружение на пензионери“ од Битола.

Банката традиционално го одбележа Светскиот ден на штедењето во духот на друштвено-едукативните активности со најмладите. Со желба да придонесе во едукацијата за создавањето навики коишто водат кон здрава и сигурна иднина, Банката организираше дружење со деца од неколку градинки и училишта во филијалите и експозитурите на Банката широм земјата. ТТК Банка АД Скопје континуирано работи на промоција на штедењето како важна животна навика и значаен дел од планирањето на материјалната сигурност и иднина.

ТТК Банка АД Скопје и оваа година се приклучи кон настанот „Денови на финансиската писменост“, а на корисниците им овозможи едуцирање преку електронски едукативни материјали за управувањето со личните финансии, користењето платежни картички, практичен водич за идните сопственици на дом, предностите на современите дигитални услуги преку електронското и мобилното банкарство на ТТК Банка АД Скопје, како и за актуелната понуда на атрактивните финансиски производи и услуги на Банката.

ТТК Банка АД Скопје останува посветена и ќе дејствува активно за ширење на свеста за значењето на финансиската писменост на децата и младите, збогатување на знаењата за финансиските производи и услуги и создавање здрави финансиски навики.

➤ Етичко управување

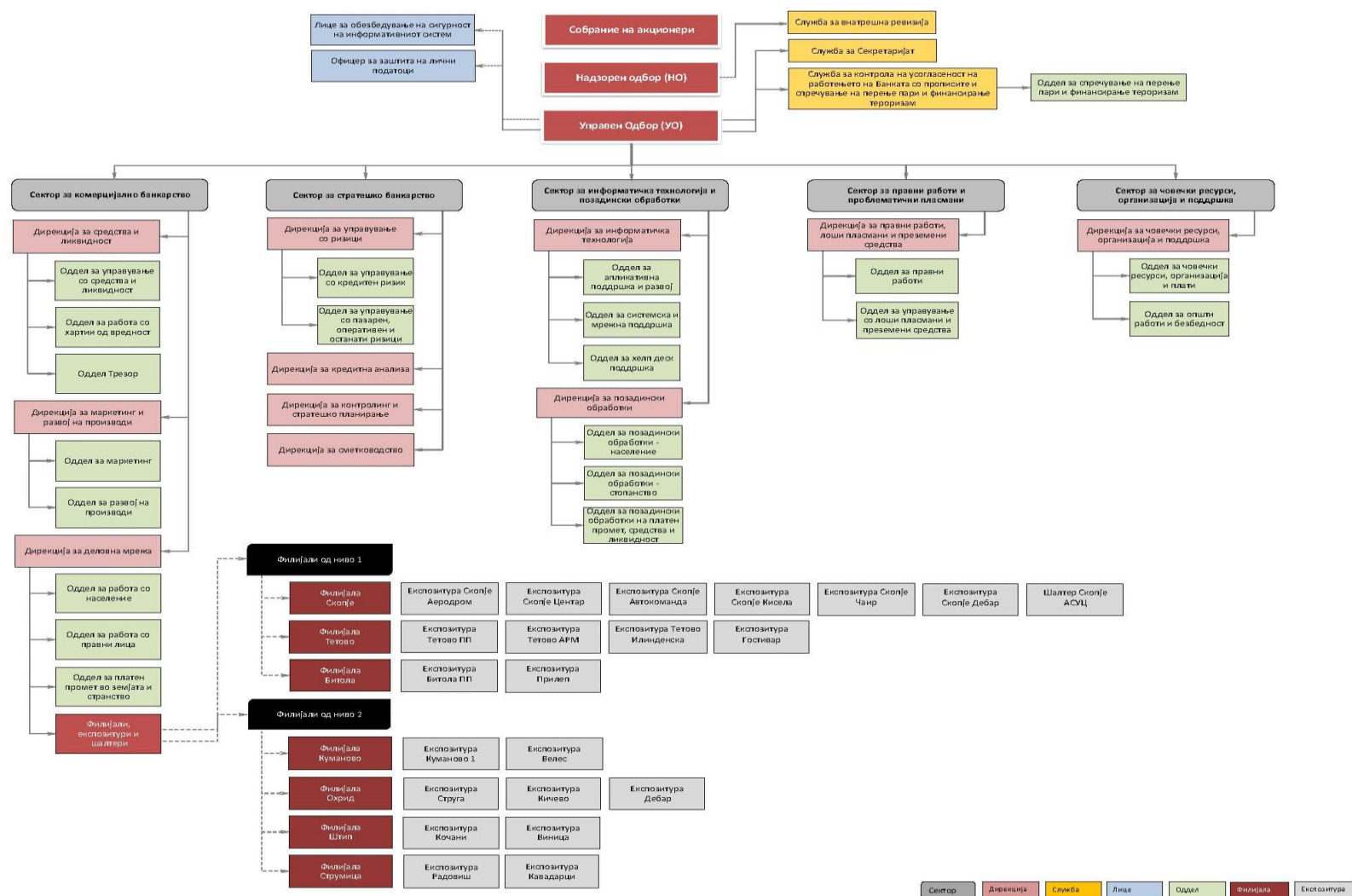
Одговорното однесување е императив за ТТК Банка АД Скопје. Банката редовно и навремено ги ажурира и транспарентно ги објавува податоци и информации поврзани со работењето. Поставувањето ефикасен систем на корпоративно управување позитивно влијае на: јакнењето на довербата на нашите соработници, корисници и вработените во Банката, зголемувањето на транспарентноста на работењето, јасната организациска структура како и ефикасните системи на следење и контрола на ризиците.

Претседател на Надзорен одбор

Бобан Гоговски

ПРИЛОГ 1 - ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ

**ПРИЛОГ 2 – ИЗЈАВА ЗА ПРИМЕНА НА КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО
УПРАВУВАЊЕ**

ТТК БАНКА АД Скопје

ул. „Народен фронт“ 19а

1000 Скопје, Македонија

Тел.: 02/32 47 000 факс: 02/31 31 387

www.ttk.com.mk

е-пошта: ttk@ttk.com.mk

ЕМБС: 6121110 ЕДБ: 4030006597638

тр. с-ка: 290-1000000000-46

Врз основа на член 384-а од Законот за изменување и дополнување на Законот за трговските друштва („Сл. весник на Република Северна Македонија“ бр. 290/2020), Управниот одбор на ТТК Банка АД Скопје ја дава следната:

ИЗЈАВА

за примена на Кодекс за корпоративно управување

1. ТТК Банка АД Скопје применува Кодекс за корпоративно управување во ТТК Банка АД Скопје. Кодексот е поставен на интернет-страницата на Банката www.ttk.com.mk.
2. Кодексот за корпоративно управување ги опфаќа правилата на надзор и раководење во Банката со цел да се воспостават, одржуваат и унапредуваат правилата и стандардите за корпоративното управување во Банката засновани на постојната важечка законска и подзаконска регулатива и интерните акти на Банката кои ја сочинуваат корпоративната култура и вредности на Банката, со цел ефикасно и одговорно управување со Банката и намалување на ризикот во работењето, како и транспарентност на работењето на Банката.
3. Во текот на 2022 година нема отстапувања од правилата утврдени во Кодексот за корпоративно управување во ТТК Банка АД Скопје.

УПРАВЕН ОДБОР

д-р Драгољуб Арсовски, претседател

Наталија Алексова, член

**ПРИЛОГ 3 – ИЗЈАВА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ СО КОДЕКСОТ ЗА КОРПОРАТИВНО
УПРАВУВАЊЕ**

ТТК БАНКА АД Скопје

ул. „Народен фронт“ 19а

1000 Скопје, Македонија

Тел.: 02/32 47 000 факс: 02/31 31 387

www.ttk.com.mk

е-пошта: ttk@ttk.com.mk

ЕМБС: 6121110 ЕДБ: 4030006597638

тр. с-ка: 290-1000000000-46

Во согласност со член 42-а од Правилата за котација на Македонската берза АД – Скопје, Управниот одбор на ТТК Банка АД Скопје ја дава следната:

ИЗЈАВА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ

**со Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва котиран
на Македонска берза АД - Скопје**

Ние, членовите на Управниот одбор на ТТК Банка АД Скопје, изјавуваме дека ТТК Банка АД Скопје во своето работење го применува Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва котиран на Македонска берза АД Скопје, објавен на интернет страната на Берзата www.mse.mk.

ТТК Банка АД Скопје ги применува принципите и најдобрите практики на корпоративното управување предвидени во Кодексот според пристапот „примени или појасни зошто не се применил“, преку пополнување на прашалници чија форма и содржина е пропишана со Кодексот.

Со оваа Изјава потврдуваме дека Прашалниците се објавени на СЕИ-НЕТ и на интернет страницата на ТТК Банка АД Скопје и дека одговорите во истите се точни и вистинити и веродостојно ја отсликуваат примената на принципите и најдобрите практики на корпоративното управување од страна на ТТК Банка АД Скопје пропишани со Кодексот за корпоративно управување.

УПРАВЕН ОДБОР

д-р Драгољуб Арсовски, претседател

Наталија Алексова, член

ПРИЛОГ 4 – МРЕЖА НА ФИЛИЈАЛИ И ЕКСПОЗИТУРИ

ПРИЛОГ 5 – МРЕЖА НА БАНКОМАТИ

СКОПЈЕ	
Скопје (Кеш ин)	ул. „Народен фронт“ бр. 19а, ТЦ „Беверли Хилс“
Експозитура Скопје Аеродром (Кеш ин)	бул. „Јане Сандански“ бр. 26, влез 2, локал 4
Експозитура Скопје Центар	ул. „Даме Груев“ бр. 7
Продавница „Тетекс“	ул. „Димитрие Чуповски“ бр. 1, Рекорд-Центар
Експозитура Скопје Дебар Маало	бул. „Партизански одреди“ бр. 26 а
нас. Ѓорче Петров (пред ТЦ „СП Планет“)	ул. „Ѓорче Петров“ б.б.
Експозитура Скопје Автокоманда	ул. „16-та Македонска Бригада“ бр. 2/3
Експозитура Скопје Кисела Вода	ул. „Христо Татарчев“ бр. 47 локал 12
Експозитура Скопје Чаир	ул. „Кемал Сејфула“ бр. 1/1/4
Трговски центар „Скопје Сити Мол“	ул. „Љубљанска“ бр. 4
Трговски центар „Ист Гејт Мол“	ул. „Беласица“ бр. 2
Трговски центар „Веро“	ул. „Кочо Рацин“ бр. 1
Менувачница „Глобалекс Македонија“	ул. „Даме Груев“ бр. 5/7
Менувачница „Зир Нас“	ул. „Панајот Гиновски“ бр. 7
Меѓународен аеродром Скопје	автопат „Пријателство“, општина Петровец
Битпазарска (во простории на деловен објект)	ул. „Битпазарска“ бр. 119
Поинт Ретаил Парк	ул. „Македонско Косовска Бригада“ бр. 67
Пекара Специјал	ул. „Македонија“ бр. 23
ГТЦ Скопје	ул. „Кеј 13-ти Ноември“
Фреш Бар Матка	150 Матка Сарај бр.2
ВЕЛЕС	
Експозитура Велес	ул. „8-ми Септември“ бр. 44
Планет Мобил	ул. „Благој Ѓорев“ бр. 9
ТЕТОВО	
Филијала Тетово (Кеш ин)	ул. „Илинденска“ бр. 2 б
Експозитура Тетово АРМ	ул. „Методија Андонов Ченто“ бр. 4
Експозитура Тетово Илинденска	ул. „Илинденска“ бр. 226
Трговски центар „Палмамол“	ул. „Скопски пат“ бр. 8
Продавница „Римес“	ул. „БлагојаТоска“ бр.208/локал бр. 1
Елегзон MoneyGram	ул. "Илинденска" бр. 72
Бензиска станица „Европа 92“	с. Лешок, магистрален пат Тетово - Јажинце
Киппер маркет - Желино	ул.101 бр.1 - Желино
Киппер маркет - Лешок	ул.101 бр.25 - Лешок
Киппер маркет - Камењане	ул.101 бр.1 - Камењане
ГОСТИВАР	
Експозитура Гостивар (Кеш ин)	ул. „Иво Лола Рибар“ бр. 18
Во простории на деловен објект	ул. „Браќа Гиновски“ бб
Монтенегро Маркетс	ул. „Илинденска“ бр. 265
Маркет „Гетро“	ул. „Илинденска“ бр. 4
Киппер маркет - Неготино Полог	ул.101 бб. - Врапчиште
ДЕБАР	
Експозитура Дебар	ул. „8-ми Септември“ бр. 1/3
Во простории на деловен објект	ул. „Братство единство“ бр.23
МАВРОВО И РОТУШЕ	
Маврови Анови	Маврови Анови бб
БИТОЛА	
Филијала Битола (Кеш ин)	ул. „Столарска“ бр. 7
Пицерија „Метро“	ул. „Маршал Тито“ бр. 18
Продавница „Комодоре“	ул. „Прилепска“ бр. 42
Продавница „Редлајн“	ул. „Генерал Васко Каранѓелески“ бб

ОХРИД	
Филијала Охрид	бул. „Македонски Просветители" бр. 8В
Продавница „Васидора“	ул. „Климент Охридски“ бр. 42
Меѓународен аеродром „Св. Апостол Павле“	автопат „А 2“
Маркет „Топ Маркет Кеј“	ул. „Кеј Македонија“ бр. 21
Маркет „Топ Маркет Ориент“	ул. „Даме Груев“ бр. 2
Во простории на деловен објект	ул. „Коста Абраш“ бр. 30
Топ Маркет Дистрикт	ул. „Партизанска“ бр. 47
Стар град Кале (во просториите на деловен објект)	ул. „Кузман Капидан“ бр. 42
Топ Маркет Коњско	Долно Коњско бб.
Св. Наум Охридски	Манастир Св. Наум Охридски
Киппер маркет - Охрид	ул. „Гоце Делчев“ бр. 86А
Супер Маркет Пештани	Наум Охридски бб. - Пештани
ШТИП	
Филијала Штип	ул. „Ванчо Прќе" бр. 67
Маркет „КАМ“	ул. „Сремски фронт" бр. 26
ПРОБИШТИП	
Хотел „Сан Нико“	ул. „Јордан Стојанов" бр. 2
КОЧАНИ	
Експозитура Кочани	ул. „Кеј на револуцијата" бр. 13
РАДОВИШ	
Експозитура Радовиш	ул. „22-ри Октомври" бб
КУМАНОВО	
Филијала Куманово	ул. „Гоце Делчев" бр. 38
Експозитура Куманово 1	ул. „ЈНА" бр. 102
Мултимедиа-Нет	ул. „Маршал Тито" бб.
ПРИЛЕП	
Експозитура Прилеп	ул. „Борис Кидрич" бб
Очна оптика „Геталдус“	ул. „Гоце Делчев“ бр. 47
КАВАДАРЦИ	
Експозитура Кавадарци	ул. „Илинденска" бр. 76 г
Зас Бус Кавадарци	бул. „Кочо Рацин" бб.
СТРУГА	
Експозитура Струга	ул. „Пролетерски Бригади" бр. 42
Маркет „Топ Маркет Струга“	ул. „Партизанска“ бр. 18
Киппер маркет - Струга	ул. „Попово блато“ бб.
Бензинска станица „Бесјани Петрол“	с.Подмоље
Манастир Калишта	с.Калишта
СТРУМИЦА	
Филијала Струмица	ул. „Благој Јанков Мучето" бр. 2
ВИНИЦА	
Експозитура Винаца	ул. „Никола Карев" бб
КИЧЕВО	
Експозитура Кичево	бул. „Ослободување“ бр. 1
Спортска обложувалница „Златна копачка“	ул. „Кузман Јосифовски Питу“ бр. 11
Менувачница Бани	ул. „Маршал Тито“ бр. 305
СТРАЖА	
Превој Стража	Превој Стража
ГЕВГЕЛИЈА	
Промобил Стил	ул. „Маршал Тито“ бр. 103/3
Хотел Скај	Граничен премин „Богородица“ бр. 8Б